ŢARA LUI CREMENE

—George PRUTEAN—

Un proverb franţuzesc zice: Tel maitre, tel valet, adică "la aşa stăpân, aşa valet". După o încă insuficient studiată lege socio-psihologică, e cert că gesturile şi metehnele dela baza societăţii le răsfrâng, până la identitate, pe cele dela vârf.

Deci, dacă sus se minte, se minte şi jos, cu atât mai abitir.

Dacă sus e vraişte, jos e balamuc curat.

Dacă sus e samavolnicie, jos e junglă în toată regula.

Si chiar aşa stau lucrurile. Presa, săraca, de vreo nouă luni încoace a tot tras semnale de alarmă. Presa a vorbit, Presa a auzit. Prin alte părţi o fi a patra putere în stat, la noi e vox clamantis in deserto.

A dovedit o gazetă că Domnul Cutare, preşedinte al unei camere a Parlamentului, este academician pe daiboj, că n'are operă nici atât cât praful de pe tobă. Ei, şi Academiei puţin i-a păsat, Parlamentul nu s'a sinchisit.

L-au acuzat ziarele, cu dovezi peremptorii, pe cel mai înalt funcţionar al ţării, Preşedintele, că a mulţumit public, ca pentru o faptă bună, unor răufăcători care au bătut oameni fără vină şi au distrus bunuri fără motiv. Ei, şi? N'am auzit nimic de o mea culpa, necum de vreo ispăşire.

Un senator, spun gazetele (cu toate detaliile de rigoare) a călcat oameni cu maşina, iar familiilor nenorocite nu le-a acordat cele cuvenite. Ei, şi? E senator, bine mersi, la mai mare!

Alţi doi parlamentari au cazier, că nici gestionari la Aprozar n'ar putea fi angajaţi. Ce contează? Iau zece mii pe lună şi fac legile neamului.

Altul, parlamentar aşijderea, e căutat de poliţie pentru o infracţiune. Degeaba! Poliţia a pierdut cursa. Parlamentarul neprins, senator cinstit!

Cutărui şef de "partid" (mă rog, dacă doriţi, scoateţi ghilimelele), tot parlamentar şi el, presa i-a dovedit negru pe alb că e un pezevenghi. Drept care a fost...trimis peste hotare să ne reprezinte la nu-ştiu-ce congres.

Directorul televiziunii sfidează falnic, fără păs, hotărîrile unui coşcogea sindicat- şi nimeni nu-i zice nici dă-te mai încolo.

Un fost consilier, arhi-zelos, al lui Ceauşescu scoate o gazetă în care-şi insultă şi calomniază pe toţi vechii adversari de idei (adică pe disidenţii anti-ceauşişti şi anti-comunişti) şi treaba-i merge strună.

Un Parlament întreg nu-şi respectă promisiunile în privinţa elucidării evenimentelor dela Târgu Mureş - bah, timpul trece, leafa merge, noi cu drag parlamentăm...

Si atunci, nu-i o prostie să ne mirăm că în ţară se fură ca'n codru şi fărădelegea e stăpână?

(Expres)

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 25$/50DM

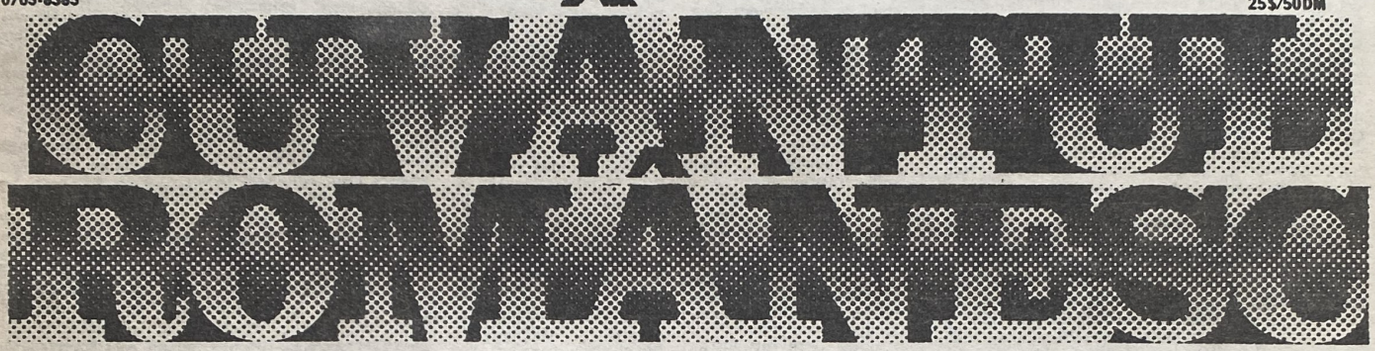

THE ROMANIAN VOICE
THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 15 Nr. 175 -NOEMBRIE 1990- PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULAŢIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, YUGOSLAVIA, NOUA ZELANDA

CRIZĂ MORALĂ ŞI HAOS POLITIC

Eugen BÂRSAN

Este ceea ce are loc în ţară.

Si nu-i deloc de mirare că trăirea în atâtea provocatoare şi severe adversităţi, în atâtea minciuni, fărădelegi, incertitudini, confuzii şi în atâtea speranţe de mai bine stăvilite, a dus pe Românul de sub regimul fesenist la o stare de criză morală.

După cum, de asemenea, la fel nu-i de mirare că atâta secătuire de spirit veritabil naţional, atâta tovărăşie cu marxismul, atâta falsă democraţie şi impostorism, atâta violenţă ca mijloc şi bază de putere, atâta frică băgată în societate şi atâta disparitate între generaţia tânără curată şi cea mai bătrână, trecută în cel mai bun caz prin concesii coroboratoare cu comunismul, au dus, în acelaşi timp, pe cetăţeni şi ţara lor, la o stare de haos politic.

Criza morală. După ce valorile spirituale legate de Dumnezeu şi de fiinţa poporului român au trecut printr'o lungă şi dramatică operă comunistă de extirpare a lor; şi după ce aceleaşi valori, izbucnite în regeneratoarele momente aduse de Revoluţie, sunt trecute prin furcile feseneului, nu putem decât să vedem că mediul românesc ţinut în fràul D-lui Iliescu nu este un mediu de autentice valori spirituale. Căci adevărul şi dreptatea nu-şi găsesc nici locul şi nici recunoaşterea în "cetatea" regimului fesenist care este total obsedat de putere şi nicidecum de reaşezarea ţării pe temei de valori spirituale.

Haosul politic. Principalele lui cauze sunt: obsesia de putere, cu bază neocomunistă, a regimului conducător; dezamăgirea tulburătoare şi strigătoare la cer a unui popor care cu toată Revoluţia din 22 Decembrie încă nu a scăpat de comunism; furtul revoluţiei; drogarea ţării cu minciuni care în efect au zăpăcit poporul să ţină la putere, prin votul lui, nomenclatura comunistă; o opoziţie marcată de partide mai mult refractare decât atrăgătoare; şi, foarte mult şi faptul, că cei care duc o luptă vie pentru "Jos comunismul" şi "Libertate şi Democraţie" sunt bătuţi, aruncaţi în închisori sau omorîţi, în timp ce făptaşii tiraniei şi ai genocidului aplicat ţării sunt liberi.

Regimul din ţară practică umanitate şi legalitate pentru călăi şi ceauşeşti şi antiumanitate şi ilegalitate pentru poporul nefesenist şi în special pentru tineretul care şi-a însuşit idealul de scoatere a ţării din comunism. De câte ori acest tineret

Continuare în pag. 3

DREPTUL LA ONOARE

—Valeriu C. NEŞTIAN—

E necesar, cu orice preţ, să ţinem minte. Omul a devenit om de-atunci de când a început să nu mai uite; să ştie ce s'a întâmplat ieri sau alaltăieri; să compare şi să tragă învăţăminte. Copilul care se frige la uşa încinsă a sobei învaţă să-şi amintească. Cel ce-a greşit devine mai înţelept şi nu mai repetă greşeala. Fără memorie, viaţa umană n'ar exista. Cultura şi civilizaţia n'ar fi posibile. Organizarea socială ar fi de neconceput.

Sunt acestea lucruri evidente astăzi? Pentrucă, până nu de mult, au fost negate de dictatura comunistă, în imensul şi îndărătnicul ei efort de a-l modela pe ins altfel de cum l-a făcut Dumnezeu, natura şi istoria; de a-l supune şi a-l transforma într'un lut maleabil, într'o pastă informă şi docilă, din care să se poată fabrica orice, în conformitate cu linia zilei şi cu ultimele ambiţii, capricii şi fantezii ale "conducătorilor". Cârmuitori ce se speriau în mare parte de ce-i omenesc cum ar fi: integritatea morală, probitatea, corectitudinea, cinstea, demnitatea. Memoria (individuală şi colectivă) îi înfricoşa pe diriguitorii de ieri, care ar fi dorit ca poporul să uite tot, să nu ştie nimic, să fie, în fiecare zi, în fiecare ceas, din nou gata - inert şi amorf - pentru o nouă indicaţie "preţioasă", pentru un nou ordin, o nouă "sarcină".

Acum trebue să înceapă de fapt, un alt mod de existenţă. In vremea când teroarea roşie era măsura esenţială a regimului totalitar, aproape fiecare dintre noi - cu excepţii neonorante- devenea, cu ori fără voia sa, un exilat intern. N'avea de ales. Tirania îşi era suficientă sieşi. Si, în monologul ei mecanic, nu era loc pentru dialog. La ora de faţă, însă, când teroarea îşi păstrează doar umbra, când dogmele ideologice s'au discreditat, când regele apare, în sfârşit, gol, şi când sunt redescoperite virtuţi perene, religioase şi curat naţionaliste, trebue să spunem un categoric NU celor care voiesc a preface iarăşi neamul românesc într'un martor decorativ pentru o agonie ce se pretinde a fi o înălţare.

Reînvierea naţională şi creştină cheamă în spaţiul ei de rigoare etică pe toţi cei care n'au acceptat transformarea spiritualităţii româneşti într'un domeniu rezervat, cum nota un cărturar, "minciunii planificate, ipocriziei-sistem, delaţiunii şi corupţiei, plecăciunii de curte nouă, laşităţii cu răsplată". Nu putem fi dintre aceia care cred că "turcirea" ori rinocerizarea e condiţia iremediabilă a intelectualului român. Curajul, libertatea, omenia şi-au găsit şi la noi destui apărători, în cei 52 de ani de dictatură. Oare naţiunea română nu şi-a plătit cu sute de mii de vieţi dreptul de a trăi, pe această lume pestriţă, fără terorizantul sentiment al fricii şi al înjosirii, ajunse a fi "cele de toate zilele"? Cei care încită şi, mai rău, comit acte dezonorante, încercat-au ei vreodată fiorii umilirii?

Datoria noastră este, în prezent, de a înnoda în istorie o legătură mistică cu acei luptători întru onoare, din trecut, care nu şi-au pus gâtul în jugul tiranilor, ci şi-au luat flinta în spate şi s'au ridicat pe potecile munţilor, ducând cu ei scânteia libertăţii. Iar dacă au căzut, neamul trăieşte întreg din moartea lor şi se onorează din onoarea lor - nu din supuşenia laşă şi "cuminte".

Pentru aceasta e nevoie de a separa grâul de neghină, adică de a izola pe indisponibili şi nevertebraţii cu vanităţi, afaceri ori patriotisme oblojite, pe cultivatorii zeloşi ai cancerului comunist, şi a nu fi sensibilizaţi de oportunisme, spovedanii circumstanţiale şi cameleonice reconvertiri. Impostura, tendinţa de parvenire, diversiunea, calomnia, teama de "mai rău", lipsa de caracter moral - indiferent de culoarea politică- nu intră în codul de lege al onoarei. Căci printre metodele înşelăciunii figurează, astăzi, jalnic şi vulgar, dar cu insistenţă, un soi de sentimentalism "profesional", "patriotic", "uman", gen Eugen Barbu, C.V. Tudor, Adrian Păunescu, Eugen Florescu, I. Lăncrănjan et. comp., destinat să amestece insidios vorbele cu fapta, cea ce e neîntinat cu compromisul cras, buna intenţie "democrată" cu efortul real de decomunizare spirituală şi social-economică; ori să altereze perfid tot ce vine la fiinţă, să ascundă, mai ales, viclenia ieftină a savurării tuturor libertăţilor în schimbul tăgăduirii libertăţii înseşi.

Alături de adevăraţii revoluţionari e marea majoritate a opiniei publice interne şi internaţionale. Ceilalţi, aflaţi într'o netă minoritate, între care fac parte şi lătrătorii profesionişti (Constantin Noica îi numea "zbierători"), cuvine-se a fi determinaţi să-şi pună ordine, printr'un riguros examen, în propria conştiinţă. Inainte de a se despărţi, complet şi definitiv, de inconştientul masiv generat de partidocraţie.

Nu-i în joc dorinţa de răfuială, de răzbunare, de revanşă. Dar alde X, Y, Z, âştia şi ceilalţi, dacă au avut tăria ori slăbiciunea să tortureze psihic şi fizic, să ucidă spiritul unei naţiuni, trebue să aibă - cum glosa un scriitor contemporan - puterea sau neputinţa de a apare în faţa unui Nurnberg (imaginar). Acest Nurnberg e absolut necesar.

Continuare în pag. 3

editorial

VIZITA LUI ILIESCU LA NEW YORK

Vizita lui Ilici Iliescu la New York, cu ocazia deschiderii Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, a dezvăluit odată mai mult carențele conducerii politice din România. In primul rând, a fost tratat ca un "președinte prin fraudă". Œl însuși s'a declarat o persoană "controversată"). Intr'o asemenea situație, un președinte adevărat ar fi avut prilejul să stabilească legături de încredere cu reprezentanții țărilor interesate în România. Căci acolo, la Națiunile Unite, se oferă ocazia unor întâlniri care pot deveni fructuoase, pentru cei angajați în slujba președințială. Atmosfera generală față de Ilici Iliescu, la O.N.U., a fost de neîncredere și, din partea celor mai "mari" de desconsiderare. Ilici Iliescu, deși a apărut printre "reprezentanții statelor", cu această ocazie, de fapt, a rămas în permanență la coadă, după maniera sistemului comunist pe care-l mai menține în țară, pentru populația lipsită de bunurile principale, atât ale vieții materiale, cât și cele spirituale. Intâlnirile sale la New York au avut un simplu caracter protocolar, fără nici o valoare substanțială pentru țară.

In relațiile cu presa, străină sau românească, totul a fost organizat după tipicul comunist, pe care-l utiliza și Ceaușescu, pe scară mare. Ilici Iliescu s'a eschivat dela obligația de a prezenta problemele actuale ale țării, în fața jurnaliștilor, pentru a înlătura suspiciunile care planează asupra conducerii politice actuale; s'a eschivat dela obligația de a câștiga simpatii pentru nevoile țării; a întrebuințat arma minciunii, nu cu scopul de a acoperi greșelile, ci pentru a acoperi crimele de stat, care sunt cunoscute în toată lumea, în ciuda eforturilor lui Ilici de a le camufla.

Vizita lui Ilici Iliescu, la New York, nu a fost vizita unui președinte de stat, ci a unui intrus în politica națională, căci toate acțiunile lui au fost marginale, deci, minore, neproductive pentru țară. Aceasta este carența principală a conducerii politice din țară, căci ea nu se bucură, din cauza lui Ilici, de nici un fel de încredere. Si, România, va rămâne izolată atâta vreme cât va fi condusă de oribilele rămășițe comuniste, care nu sunt deloc reprezentative pentru poporul român. Nu credem că Ilici Iliescu a învățat ceva din vizita sa la New York, adică faptul că el nu reprezintă România, ci un guvern paiață, care nu poate rezolva problemele naționale. Ce trist este să te duci la Adunarea Generală a Națiunilor Unite, la New York, și să nu fii în stare să scoți în evidență valorile pozitive ale țării, și să nu găsești un sprijin în rândul participanților, pentru refacerea țării ! Se poate oare spune că România are un președinte, un conducător, dacă acesta nu este capabil să stabilească contacte, contracte sau să deschidă căi și uși, pentru viitor ?

Este ceva putred în România ! Ilici Iliescu nu corespunde poziției sale; vizita dela New York a demonstrat acest lucru; el este o simplă iluzie, un președinte care n'a ajuns la stadiul de persoană. Citiți propriile sale declarații, după care se vede că, pe el, nu-l interesează părerile altora despre el. El este imun, intangibil, la critici sau sugestii, căci doar este un "despot inteligent", cum spunea altădată. Adică, de fapt, Ilici Iliescu nu este absolut nimic, nu există un asemenea animal politic, decât ca o caricatură monstruoasă a chipului de om; nu un conducător politic, care se caracterizează prin persoană morală, deci prin acceptarea unor legi morale, prin care să respecte pe "ceilalți", pe semenii comunității sale.

Nu știm dacă cei din țară au înregistrat amănuntul "esențial" că în presa din lumea liberă, vizita lui Ilici Iliescu nu a avut vizibilitatea de rang mare. Doar presa română din exil, care a fost obiectivă, și a încercat să desprindă semnificațiile pozitive ale acestei vizite, dar încercările au fost zadarnice. Nimic pozitiv, pentru țară, în vizita dela New York, a lui Ilici Iliescu.

George BĂLAȘU

DELA JUGUL TIRANIEI, LA SFORILE MAFIEI

——Constantin GORAȘ-PUPĂZAN——

Urmărind situația generală din țară, putem înțelege ușor că drumul spre liniște și bunăstare a poporului român, este încă foarte greu. Desigur că de această stare de lucruri se face vinovat, în primul rând, poporul român însuși, care lasă impresia că e lipsit de orice voință de apărare, de orice dorință de a ieși din mlaștina morală în care se află, că este atât de obosit încât preferă să fie lăsat să plutească într'o stare de somnolență, fără efort, fără dorinți. Prea mult a fost chinuit, prea mult a fost mințit, înșelat, batjocorit, situația de astăzi, după coșmarul Ceaușescu, fiind binevenită, ca o oază de liniște, pe o insulă în mijlocul unui ocean agitat. Intr'un cuvânt, e un popor bolnav. Poate că acest lucru era bine cunoscut de către dl. Silviu Brucan, când își exprima convingerea că, pentru normalizarea vieții în România este nevoie de cel puțin 20 de ani.

Poate că dl. Brucan nu făcea atunci o simplă prognoză, ci enunța, de fapt, un program, un "plan de dezvoltare", (sau de frânare a dezvoltării) în care trebue să se înscrie țara noastră în următorii 20 de ani, plan care îi fusese, probabil, încredințat pentru a fi dus la îndeplinire. Desigur că nu dispunem de dovezi concrete în acest sens, dar, prin o asemenea ipoteză și-ar găsi explicație o serie de evenimente, care s'au petrecut la noi în ultimii aproape 50 de ani, evenimente care nu își găsesc egal, în intensitatea lor, așa cum ar fi fost normal, cu acelea care au avut loc în țările învecinate unde, ca și la noi, se instaurase comunismul.

Ne permitem să citâm, în acest sens, observația, atât de justă, pe care o făcea un confrate, în numărul din Aprilie 1990 al acestui jurnal. "La noi, se scrie în articol, s'a expropriat mai mult decât la alții, la noi s'a colectivizat agricultura mai radical și mai brutal decât la alte națiii, la noi s'a arestat, torturat și ucis în proporție de masă, la noi s'a încercat să se lichideze tot ce a fost mai românesc și mai simbolic pentru neam și țară, cum nu s'a petrecut la alții. La noi a fost lichidată aproape în întregime elita țării, la noi s'a experimentat genocidul prin întreaga gamă de metode: teroare permanentă, frică, foame, lipsa de medicamente, aruncarea bătrânilor din societate și drepturi, uciderea prunc ilor, frig în case, întuneric, dărâmarea satelor, distrugerea spirituală și târîrea în mocirlă a întregii națiii".

Este greu de crezut că Rușii ar fi avut motive speciale să-i trateze pe Români altfel decât pe Unguri, de exemplu.

Este greu de crezut, de asemenea că apariția lui Nicolae Ceaușescu la conducerea țării, a fost întâmplătoare. Acest analfabet, total incapabil să conducă o țară, avea însă o particularitate prețioasă dintr'un anumit punct de vedere și anume aceea de a fi marcat de un soi de nebunie, ușor de speculat și de manipulat, nebunie care a condus, de altfel, la instaurarea pe capul bietului popor român, a unei tiranii abuzive fără egal în istoria lumii. Mai degrabă putem crede că acest specimen rar a fost recrutat cu bună știință, de către unele cercuri străine, interesate poate, să țină sub control soarta poporului nostru, care avea poate, vreo poliță de plătit.

O asemenea ipoteză ar putea explica și atenția deosebită, precum și onorurile cu care a fost copleșit multă vreme, N. Ceaușescu, din partea unui Apus "apărător al drepturilor omului", în timp ce Românii gemeau sub jugul tiraniei.

Semne de întrebare cu privire la un amestec străin nefast, în treburile țării noastre, apar și în perioada postceaușistă. Astfel, apariția Triumviratului - Iliescu, Roman, Brucan - la conducerea treburilor statului român nu pare să fi fost întâmplătoare. Unii observatori se pronunțau chiar și asupra "sponsorilor" respectivi: Iliescu-Kremlin, Roman - cercuri politice secrete din Franța și Brucan - cercuri similare din America. Oricare ar fi, însă, valabilitatea acestor ipoteze, un lucru apare clar și anume că lupta este pe atât de grea, pe cât de necesară.

Profitând de incapacitatea momentană de reacție a marei mase a poporului, actualele forțe care dețin puterea în România, vor continua cu disperare să o păstreze cu orice preț. Pentrucă ei își dau bine seama că pierderea puterii poate însemna pierderea capului lor. Pentrucă, în loc să se înscrie pe linia intereselor poporului, cum ar fi mai ușor și mai sigur pentru ei, aceștia s'au angajat pe o poziție total contrarie acestor interese.

Dar dacă, prin demagogie, dezinformare și promisiuni fără acoperire, au reușit să înșele buna credință a unui popor obosit, ei nu vor putea să reziste în fața forțelor binelui de care, cu siguranță, țara noastră nu duce lipsă. Este necesar, însă, ca aceste forțe ale binelui să fie mobilizate, să se realizeze acea unitate a tuturor celor de bună-credință și de bune intenții. Iar în acest scop, este imperios necesar să învățăm să iertăm, așa cum nu încetează să propovăduiască acel tânăr minunat care este Marian Munteanu.

Să lăsăm de o parte micile ranchiunuri acumulate în timpul domniei comuniste și să găsim înțelegere pentru cei care, după părerea noastră au cedat în fața fricii sau a ispitei, dacă observăm că au păstrat totuși, un fond bun și sănătos.

Un mare educator al poporului român, neîntrecut în puritatea sa morală, spunea odată discipolilor săi: "Vor veni vremuri când va trebui să faceți concesii pentru a supraviețui; nu uitați un singur lucru: în adâncul sufletului vostru și al conștiinței voastre să rămâneți, totdeauna, voi înșivă".

Numai prin iertare și prin iubire creștină, vom reuși să realizăm marea unire, atât de necesară în momentul de față.

CĂTRE REDACȚIE

*TORONTO, CANADA - Considerând că orice fel de mărturie publică sau nu, poate contribui la alcătuirea viitoarei istorii adevărate a neamului românesc de-a lungul blestematei ultime jumătăți de secol, doresc să adaug câteva fapte la o notă publicată de Dvs. pe pagina 10 a numărului din Octombrie 1990. Este vorba despre nota semnată de Dl. Dan Emilian Roșca cu privire la ziaristul Teodor Bulza, fost redactor-șef al ziarului Drapelul Roșu, fost organ oficial al comitetului județean p.c.r. din județul Timiș.

1. Absolut tot ce scrie Dl. D. E. Roșca este perfect adevărat.

2. Inainte de a deveni redactor șef al sus numitei publicații, T. Bulza a fost activist al sectorului de propagandă dela comitetul județean Timiș al p.c.r., răspunzând de presă.

3. Mama lui Bulza a fost mai multă vreme bucătăreasa familiei Ceaușescu, încă pe vremea când aceștia nu deveniseră cei mai iubiți fii ai națiunii.

Acestea sunt faptele pe care am dorit să le adaug la cele scrise de Dl. Roșca în ultimul număr al Cuvântului Românesc.

Cu deosebită admirație,

P. NORIM

*BUDAPESTA, UNGARIA - In primul rând, vă mulțumim pentru revistele primite dela Dvs. Publicația pe care o primim este de folos pentru redacția noastră. Inainte de așa zisa revoluție, n'am avut relații deloc cu România. In momentul de față sunt niște semne îmbucurătoare în ce privește îmbunătățirea acestor relații, dar noi, Românii din Ungaria dorim să avem și pe mai departe legături cu Românii de pretutindeni.

In timpurile întunecate, singurul sprijin era legătura cu frații noștri din Occident. Sperăm că aceste legături nu se vor rupe nici pe viitor. Redacția românească avea un spațiu mai larg decât acum. Avem emisiuni zilnice pe țară, câte 20 de minute în fiecare zi, cu excepția zilei de Luni. In noile condiții avem nevoie de și mai strânse relații cu Românii din întreaga lume. Formând și noi o redacție, vă propunem colaborarea în domeniul presei. Bineînțeles, posibilitățile noastre sunt limitate, dar în măsura acestora, puteți conta pe redacția noastră.

Vă mulțumim pentru revista "Cuvântul Românesc" încă odată. O așteptăm și pe mai departe.

Cu stimă,
Stefan CRISTEA

*ROTWEIL, GERMANIA - ...am treizeci și doi de ani, absolvent al liceului teoretic, nereușind să intru în instituțiile de învățământ superior ceaușiste, la Facultatea de Drept, m'am calificat prin muncă în meseria de electrician de înaltă tensiune. Mânat și alungat de teroarea neo-comunistă a tov. Ion Ilici Iliescu și a discipolilor lui fesenisti, am fost abligat să-mi părăsesc soția și cei patru copii și țara, pentru a nu fi ucis sau obligat să ucid. Era ușor să lupți împotriva lui Ceaușescu și a câtorva teroriști turnători, dar e cumplit să lupți împotriva aproapelui, a fratelui tău român, orbit și indus în eroare de acțiunile de dezinformare și calomnie a vechii și totodată noii direcții a VI-a a securității. Refuzând, deși lucram într'o instituție de cultură, să fiu membru al p.c.r. până în ultimele zile ale dictaturii ceausiste, mi-am câștigat dreptul de a fi în primele rânduri a ceea ce credeam că este revoluție în Decembrie '89. Euforia a durat doar trei zile, până când a început calvarul...

Marius NENITA

MANUSCRISELE NEPUBLICATE NU SE INAPOIAZA

REPRODUCEREA ARTICOLELOR DIN ACEST ZIAR ESTE INTERZISA.

REDACȚIA ZIARULUI NU ÎMPĂRTĂȘEȘTE ÎNTOTDEAUNA IDEILE ȘI PUNCTELE DE VEDERE ALE COLABORATORILOR DIN ARTICOLELE SEMNATE.

ABONAȚI-VĂ

LA ZIARUL "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Abonamentele și reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

- Din Canada și U.S.A., se pot trimite "Cec Poștal" (Money Order) sau "Cec Personal."

-Din Europa și alte Continente, prin "Mandat Poștal" sau "Cec Internațional" pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC, Box 4217, Station D,
Hamilton, Ontario, Canada L8V 4L6

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIȚI-VĂ ABONAMENTUL

CREȘTE CRIZA ECONOMICĂ ȘI DISPERAREA

George BĂLTEAN

Programul economic al guvernului FSN (Perestroica a la Iliescu sau catastroica), a fost calificat de comunistul (FSN sau nu), ca și de expertul în dezinformare, ca fiind "foarte bun". Noi, prin "Cuvântul Românesc" am afirmat că el nu face decât să mestece ruina, ceea ce se și dovedește. Ruina mestecată produce praf și haos. Primul val de praf a fost "praful în ochii lumii", care a trecut rapid. Al doilea val este "Sand în Getriebe", sau "nisip la segmenți", care persistă și se sedimentează. Motorul economiei socialiste din România, care oricum scârțâia și trebuia împins și tras, s'a înnecat de-a binelea.

Haos a existat totdeauna în economia planificată, dar se stabilise o anumită ordine a haosului. Acum asistăm însă la haosul haosului. Pseudomăsurile pseudoeconomice ale acestui guvern au un caracter caragialesc: să se schimbe ceva, dar să nu se modifice nimic. Fapt: într'un foarte scurt timp de guvernare Iliescu-FSN s'a ajuns la o criză economică suprapusă crizei economice profunde, care a existat, adică o supracriză. Aceasta este derutantă și paralizantă. Si, tipic comunist, în loc de a se adopta urgent măsuri realiste economice (dacă s'ar ști care sunt), se inventează dușmani externi vinovați pentru dezastrul economic din România și se crează o psihoză, care zăpăcește mințile, trezește instinctele negative și anihilează inițiativele pozitive. Este foarte clar că avem de-a face cu o conducere, care, nu numai că nu este calificată pentru conducere, dar este și antinațională și distrugătoare, întocmai ca și cuplul Ceaușescu.

Silviu Brucan a declarat clar (în sfârșit) că fără ajutorul Occidentului, România nu poate ieși din criză. Dacă se știe aceasta, de ce a fost împinsă țara spre Orient? Cum poate Occidentul să ajute un regim politic care are în frunte un Iliescu, copia lui Ceaușescu, care menține securitatea și întregul aparat de stat comunist, care respinge democrația și civilizația occidentală, menține comunismul în economie, înșeală și minte poporul, îi fură victoria revoluției, îl fură la alegeri și, în plus, intensifică activitatea de spionaj economic contra Occidentului? Disperat și vrând să se salveze, Iliescu caută un țap ispășitor, care, fie el și Roman, nu rezolvă nimic, căci și Roman este un efect al cauzei-cauzelor răului, Iliescu.

Conducerea clasei comuniste internaționale, care l-a ajutat politic pe Silviu Brucan, a refuzat ajutorul economic pe care acesta l-a solicitat cu disperare. Este cunoscut pretutindeni că orice ban investit acum în România este o pierdere sigură, iar când este vorba de bani... Prevăzător, Silviu Brucan s'a retras tactic din vârful piramidei clădite pe ruină, filosofează și își savurează opera (furtul victoriei revoluției poporului din Decembrie 1989, prin puciul care aștepta momentul după colț). Acum Roman aleargă la toate curțile europene cerșind îndurare și folosind la maximum (cu mult diletantism) funcția sa de-peste-noapte-făcut-prim-ministru.

România este ultima țară din distrusa Europă de Est, dar în vreme ce toate celelalte țări înlătură distrugerile și pornesc la dezvoltare, în România distrugerea continuă. Produsul social din anul 1988 pe cap de locuitor în Estul Europei a fost (în dolari): RDG - 9361, Cehoslovacia - 7607, Ungaria - 6491, Bulgaria - 5633, Uniunea Sovietică - 5552, Polonia - 5453 și România - 4117. Spre o comparație și mai clară: Europa de Vest - 14661 și RFG - 19635. In anul 1989 produsul social a scăzut cu peste cinci la sută, iar în 1990, conform prevederilor provizorii, el va scădea cu peste 20 la sută față de 1989! Un indicator standard pentru nivelul de trai este automobilul. In 1988 la 1000 locuitori au existat: România-12 automobile, URSS-51, Polonia-112, Bulgaria-7, Ungaria-156, Cehoslovacia-175 și RDG-225. Spre o comparație și mai clară: RFG-473.

Mai este nevoie de alte comentarii într'o țară în care nu există pâine și lapte, o țară în care 400.000 de copii sunt menținuți într'o stare animalică (fotografii și alte dovezi publicate în Occident), o țară în care bătrânii mor de foame, iar bolile sociale au luat proporții africane?! Aceasta se întâmplă în România, care în 1938 a fost cea de a 4-a (a patra!) țară producătoare de cereale din lume! Promisiunile lui Iliescu-FSN s'au dovedit a fi niște minciuni sfruntate. (noi știam), prețurile cresc, marfa în magazine va fi tot mai puțină peste iarnă, la fel energia pentru industrie și încălzitul caselor, gerul se apropie, prețurile cresc vertiginos, materii prime nu sunt, țițeiul se împuținează, iar Irakul s'a găsit tocmai acum... Populația s'a lămurit de ceea ce înseamnă Iliescu și FSN-ul. Muncitorii protestează contra politicii guvernamentale iar grevele se țin lanț. Lipsa de perspectivă la o viață umană în România crește. Disperați, sute de mii (oficial 800.000) de locuitori au părăsit țara. In primele șase luni din 1990 (anul Iliescu-FSN) au plecat cam tot atâția cât în întreaga perioadă 1948-1989!

Vraciul Brucan afirmă însă că "situația în România s'a stabilizat". La aceasta spunem noi "Alles im Griff/Auf dem sinkenden Schiff" (Totu-i sub control / Pe vaporul care se scufundă), cum bine zice o vorbă germană. Si, colac peste pupăză, Ungaria, Cehoslovacia și Polonia s'au găsit iarăși "tocmai acum" să izoleze și mai mult România, printr'o nouă conferință între ele, la care Iliescu-FSN nu au fost invitați (Septembrie 1990).

Dacă Iliescu-FSN vor rămâne încă doi ani la putere (susținuți din păcate de armata "poporului român") criza economică și disperarea vor continua să crească și vor depăși cu mult perioada ceaușistă. Să sperăm însă că poporul român va ști să riposteze și să nu se lase distrus complet.

George BĂLTEAN

CRIZĂ MORALĂ ȘI HAOS POLITIC

Urmare din pag. 1

acționează, de atâtea ori Președintele Iliescu îl acuză că el este un factor destabilizator de țară. Urmând drumul de ieri, nomenclatura își arogă poziția că ea este România.

In timp ce este clar că țara nu ține la comunism, necazul e că ea s'a împotmolit în comunsim. Pe lângă cele amintite, această împotmolire e și ea la baza haosului politic prin care țara trece. Si tare grea e despotmolirea, fiindcă conștientizarea cu care problema trebue înfățișată lasă prea mult de dorit. Românul dovedește prea multă conștientizare egoistică de sine și prea puțină conștientizare idealistico-eliberatoare. Nu ne îndoim că la acest lucru contribuie enorm și lungul proces psihic de obediență care a intrat în fire. Ce a intrat în psihic încă lucrează. Si atunci de ce să ne mirăm de zăpăceala sau haosul creat de un asemenea lucru. Cu siguranță că la acest haos mai contribuie și demagogia cu politica economică. In timp ce se vorbește mult de privatizarea ei, feseniștii vor s'o țină în mrejele structurii comuniste.

Soluția pentru criza morală și haosul politic e numai una. Cea cerută cu tărie în special de tineret: Jos comunismul! Două cuvinte care simbolizează lupta de dezrobire de totalitarismul care a redus pe om la un înfricoșat suferind în crize perene de tot felul, lupta de repunere a omului în libertatea, liniștea și pacea lăsate de Dumnezeu.

Insensibilitatea și nepăsarea față de viețile cetățenilor, politica violentă și represivă față de un tineret cu idealuri curate, promovarea urii fratricide, sunt aspecte ale unui fond de frustrații care au secătuit încrederea și au făcut din criza morală un complex de zăpăceală.

Criza morală e starea dintre speranțe și deziluziile de pe marginea ingerințelor tip totalitarist-comuniste, care crează o viziune neagră. A unor ingerințe care n'au vrut să moară odată cu Ceaușescu și persistă să rămână în societatea românească pentru a o domina și a o pune în dezbinare sau răvășeală ca până la urmă s'o dărâme.

Cum ai mai putea, de pildă, să-ți mai păzești ultima rezistență a moralului când afli, stupefiat, de eliberarea din închisoare a ceaușeștilor în numele umanității și legalității și când cosmarul inumanității și injustiției impuse poporului timp de 45 de ani e lăsat pentru termenul "La Sfântu-așteaptă". Deci umanitate și legalitate pentru casta, simbol al criminalității psihice, fizice și politice ori în alte cuvinte pentru călăi, dar nu și pentru victime.

Un asemenea lucru nu poate decât să scoată pe Român din minimul de liniște, din conceptul minim de ordine morală. Căci totul ce se vede e stupid, e provocator și dărâmător al liniei de armonie dintre bine și rău. Al binelui care prin el însuși este sensul vieții. Prin bine ne împlinim pe noi înșine și împlinim viața și destinul neamului românesc. Binele este ultima viziune legată de conceptul moralității.

In miezul crizei moralității de azi mai e și faptul că România a suferit prea mult minciunile și cruzimile regimului comunist dejo-ceaușist pentru a mai putea suporta și minciunile și cruzimile regimului fesenist.

Morala divino-naturalistă a Românului nu poate ajunge nicidecum la un punct de armonie cu morala pervertită de substanță comunistă care ține să domine țara în chip impostoric.

Atâta timp cât pe planul politic din România nu există un respect pentru adevăr, această situație înseamnă criză morală și haos politic.

Eugen BÂRSAN

ÎNCREDERE, ÎNCREDERE, DAR SUB CONTROL!

"Cel mai înalt forum evreiesc european s'a întâlnit la București". (Ziarul "Libertatea", pag. 1, din 13.9.90)

Redăm din declarațiile acestor lideri internaționali:

Seful Rabin al Marii Britanii, Lord Imanuel Jacbovitz:

"Frații noștri din România se bucură de o libertate religioasă totală";

Marele Rabin al Franței, Joseph Sitruk:

"Avem încredere în asigurările guvernului că antisemitismul nu va găsi teren de manifestare în România";

Dl. Moses Rosen, Rabinul șef al României:

"Nu înțeleg de unde curge atâta venin în presa care denigrează" (Referindu-se, probabil, la presa de opoziție din țară și la presa de peste hotare ce continuă să atace actualul regim).

Notăm cu creștinească bucurie că Patriarhul Teoctist și prietenul său, rabinul Moses Rosen, au venit împreună la sediul comunității evreiești din București ca să salute pe dl. Arthur Schneier, președintele fundației "Apelul la Conștiință". (Un străbunic al d-lui Schneier a fost rabin la Iași, N.R.)

Dl. Schneier, referindu-se la cele întâmplate în România, a spus că astăzi "Din trei pași spre democrație, Occidentul crede unul".

Este vina Occidentului, că n'are încredere? Ori e vina d-lui Președinte care face politică în zig-zag și joacă sârba pe bătute: tot pe loc, pe loc și democrație nici de loc?

Tot în București, cu o săptămână înainte, dl. Petre Roman a fost vizitat de dl. Abraham Foxman, președintele celei mai mari organizații internaționale: "Liga Antidefăimării", care supraveghează drepturile civile ale Evreilor și împotriva actelor de antisemitism. Dl. Foxman a declarat că actualmente nu există antisemitism în România, dar a fost de acord cu una din multiplele versiuni ale d-lui Iliescu, și anume, că în Piața Unviersității au fost "fasciștii", cei care au inițiat incidentele și nu securiștii-provocatori.

Ne bucurăm că nu există antisemitism și dacă în restul țărilor Evreii ar trăi ca'n România, dl. Foxman și cei dela "Liga Antidefăimării", ar rămâne șomeri.

Bineînțeles că această liniște nu convine celor care pescuiesc în ape tulburi, de aceea trebue să ne păzim de agenții provocatori care ieri incendiau mașinile din Piața Universității, iar mâine vor desena zvastica pe garduri.

Eforturile tuturor cetățenilor români trebue dedicate unei vieți pașnice, unde nimeni să nu abuzeze de celălalt: "Live and let live" (Trăiește și lasă să trăiască".)

Dl. Foxman e convins că premierul Petre Roman "este sincer în privința democratizării" și-a promis că va utiliza influența ce o are în cercurile politice dn Washington pentru ca România să obțină un ajutor fără a i se impune nici o condiție timp de 18 luni.

România are nevoie de un împrumut și dorim ca să-l obțină; dar un împrumut fără condiții și cu un control amânat la o dată de după alegerile din 1992, e riscant.

Ne temem că se va repeta demagogia din 20 Mai și teroarea dela 14-15 Iunie.

Totuși, ne bucură că s'a găsit cineva care să aibă încredere în actualul regim.

Stroe MOLDOVANU

ESEUL POLITIC

SISTEMUL SENIORIAL

—Constantin MACRI—

Odată cu concilierea istorică dintre cele două mari supra-puteri, conciliere cu efecte atât de benefice pentru pacea lumii, îndepărtându-se perspectiva înspăimântătoare a unui război nuclear, rămâne în preocuparea oamenilor politici cu răspunderi internaționale, ca problemă prioritară, problema șomajului și a sărăciei.

Societatea modernă din ce în ce mai raționalizată și deci mai optimizată, nu se poate resemna în fața absurdului existențial de a voi să muncești și să nu ai unde și să nu ai cum.

După cum nu se poate resemna în fața imenselor decalaje între diferitele niveluri de viață din cadrul aceleiași societăți (naționale) sau dintre societăți diferite (Nord, Sud, etc.)

Si problema șomajului și problema sărăciei nu se pot rezolva, de fond, decât printr'o acțiune coordonată internațional sub egida O.N.U-ului sau altor diferite organisme interstatale regionale (Comunitatea Europeană). In aceste organisme trebue să prevaleze competența și resursele tehnocratice și nu majoritățile aritmetice, pur formale, dar neeficiente pe planul valorilor economice, politice și culturale.

Incep să se stabilească niște standarde menite să reducă exhibiționismul și setea de putere a liderilor locali. Sociologia și economia politică fac și ele progrese. Sistemul de concepte politologice pe plan internațional se încheagă, din ce în ce mai mult, într'o încrengătură care depășește ideologiile, le perimă și le demonstrează iluzoria unitate. Doctrinele mor sub ochii noștri, făcând loc unei științe globale a binelui obștesc, a echilibrului și demnității umane, în condițiuni, în care transparența relațiilor sociale, interzice orice subiectivism sau arbitrar.

Omenirea merge spre o fraternizare în care ierarhia valorilor atlantice se impune, ca dela sine, ca prioritară, în virtutea, am spune, a unei selecții naturale între diferitele culturi naționale și sisteme de valori văzute pe mari spații geografice (Europa, Asia, Africa etc.) Limba engleză a învins - ca exemplu (prim).

Aceasta nu înseamnă că graiurile naționale vor fi uitate sau abandonate, ceea ce este și imposibil și de neadmis. Aceasta înseamnă că s'a creat printr'un autodeterminism intern mondial un instrument de comunicare, care practic atrage după sine o anume omogenizare spirituală evident într'un lung proces istoric care abia a început. Limbile și culturile naționale vor trebui să-și potențeze prin individualizare valorică sensuri umanistice, ce vor lega și delecta în continuare generațiile de oBârșiile lor, luptând cu armele spiritului contra alienării moderne a vieții și societății umane, a treia mare plagă a lumii contemporane după șomaj și sărăcie.

Una din instituțiile care s'a dovedit, oarecum printr'o experiență seculară, că are o însemnătate deosebită menită să combată și să alieneze șomajul și chiar sărăcia în funcție de anumite conjuncturi economice, ușor regretabile de un guvernământ responsabil, este și așa denumitul sistem senioral, a cărui reprezentare sintetică încercăm s'o facem mai jos.

După cum lesne se poate deduce, s'a denumit "sistem senioral" pentrucă reînvie oarecum o legislație și o tradiție feudală când nobilii își lăsau din tată în fiu moștenire domeniul principal (castelul și altele), ceilalți copii fiind înzestrați cu alte domenii, dacă existau; dacă nu, se dădeau niște compensații în bani sau privilegii. Dar castelul, conacul, vatra feudei, revenea prin succesiune de obicei primului născut pe linie masculină, mai târziu, în unele state feudale admițându-se și succesiunea pe linie feminină, dublată de anumite condiții și obligații, pe care e inutil să le mai prezentăm istoric, ele nefiind relevante pentru discuția noastră de aici.

Noi reținem fondul inițiatiei adaptabil la condițiile societății moderne de proprietate privată, liberală, democratică, și mai ales de proprietate productivă, eficientă economic în mod global și optimal. Atât pentru proprietar cât și pentru societate, în speță consumator. Mai pe scurt, este economicește, social și cultural necesar ca să se cultive pretutindeni în lume ideea continuității, a tradiției, a transmiterii din tată în fiu (fiică) a unui fond de experiență și de acumulări care să dea o bază deja consolidată startului noii generații.

Fie că este vorba de un modest atelier de reparații auto, de o fermă, de o farmacie, de un cabinet medical sau birou avocațial, restaurant, frizerie, confecții etc. etc., cel puțin unul din copii trebue să ia meseria tatălui, vadul și instalațiile existente, cu gândul mereu reînnoit de a le dezvolta, de a le moderniza etc.

Nu e nimic mai întremător sufletește și mai folositor economiei obștești decât să știi că stai pe același loc și în aceeași ambianță societală și profesională ca părinții, bunicii sau chiar străbunicii tăi. Aceasta obligă la păstrarea unei anume deontologii nescrise dar resimțite în virtutea amintirilor de familie, a unui anume blazon socio-profesional-familial.

Toată lumea știe că un produs "Bayer" nu poate fi decât bun. Numele firmei garantează. La Darmstadt exisă și azi farmacia "Merck" care e pe același loc de circa trei secole. Si "Merck" a devenit o marcă-blazon profesional. Tările Europei occidentale numără cu sutele firme de diverse preocupări care datează de secole. Si "Ford," ca și "Peugeot", ca și "Mercedes-Benz" au devenit niște blazoane profesionale din noua elită a timpului nostru care e formată din "lucrul bine făcut" și "solicitat de consumator".

Legislația trebue să încurajeze aceste devoluțiuni succesorale mai mari sau mai mici. In definitiv nimeni nu a fost mare dela început. In unele țări europene se practică deja, tacit, ca tatăl să iasă la pensie (dela bancă, dela poștă, dela calea ferată) tocmai când fiul său s'a calificat corespunzător ca să-i preia locul. E bine și așa.

Principala preocupare este să creem în sânul corpului social, avut în vedere, sentimentul continuității și al securității. Din ambele naște sentimentul responsabilității. Prima obiecție care se poate ridica este aceea că, ce vor face ceilalți copii? Si aici aplicăm principiul selecției naturale, adică moștenirea de familie (vad, profesie, instalații etc.) va reveni celui mai aplecat și mai dotat pentru a succede, de obicei selectat de însuși antecesorul, sau dacă întreprinderea e mai mare, ea poate absorbi, în parte sau în total întreaga progenitură, repartizându-i funcții și cote, vine și dela lege dar și dela tradiția de familie care are, ca în fostele orașe hanseatice, propriile ei criterii de eficiență nu numai pe aspect pur economic, ci și familial.

Familia trebue să redevină o citadelă, pe care în zadar au vrut s'o sfărâme comuniștii (vezi "Citadela sfărâmată" de Horia Lovinescu), proprietatea de familie. Existența asigurării unui ultim refugiu și a unui loc de veci comun, chiar, mărește gradul de securitate a omului modern, basculat de atâtea revoluții.

Să începem în România, cu agricultura, unde dispărând clasa fostilor moșieri și mari proprietari, pământul, tot pământul, trebue redat familiilor sătești, în loturi de 10-20 pogoane (după regiune). Idem viile și livezile. Inginerii agronomi de diferite specialități și ei trebue împroprietăriți. Idem zootehniștii.

Măsurile agricole și sământa selecționată să fie furnizate de primării (după o lege ce se va edicta). Creditele furnizate prin Banca de Credit Rural alimentată de Banca Mondială de Reconstrucție sau de cea europeană creată special pentru țările răsăritene, recent eliberate.

Aceste loturi de familie nefragmentabile și inalienabile vor fi transmise numai prin succesiune ca și acareturile și "casa părintească." Trebue să redăm de urgență agricultorilor, lucrătorilor pământului în general, un sentiment de securitate absolută pe toate aspectele: ce cultivă, cât cultivă, cui vinde, ce vinde, prețuri, etc.

Jocurile reglante ale pieței libere trebue lăsate să funcționeze din plin. Orice amestec sau birocratism central sau local ucide pe voinicul de mâine care va fi fermierul bogat, experimentat, ce va da produse și bune și multe.

In România, personal, prevăd deja că aprovizionarea cu carne și produse lactate va fi într'un an, doi, rezolvată. Piața zarzavaturilor este deja bine aprovizionată, iar prețurile ridicate indică tocmai neintrarea în competiție a întregului pământ disponibil și susceptibil de astfel de culturi.

E una din întârzierile culpabile ale regimului oscilant al neocomuniștilor dela putere care în loc să desființeze imediat c.a.p.urile făcute de comuniști cu sânge și lacrimi și să redea pământurile celor dela care au fost răpite sau moștenitorilor lor sau, în caz de refuz, celor care îl solicită în proprietate veșnică, menținexclusiv pentru uzul clientelei feseniste fantome din care fură toți și nu muncește nimeni ca lumea, cu dragoste de pământ, cu dragoste de stăpân. De aici sentimentul de arbitrar și de fără noimă care urmărește și azi sufletul săteanului de rând. Trebue să redescoperim și să reinstalăm pretutindeni, în toate sectoarele, ideea și sentimentul de stăpân. In agricultură, în special, în proprietatea imobiliară urbană, în ateliere și chiar în marile industrii unde sindicatul muncitoresc să știe cu cine stă de vorbă, cine răspunde și ce se poate pretinde, în mod economic, rezonabil.

Proprietatea anonimă așa zis colectivă, așa zis obștească, este, în fond, o ficțiune, pentrucă marile beneficii le-a avut și le are nomenclatura, respectiv puterea politică, care pe lângă forța executivă și-o mai arogă și pe cea economică. Această forță economică fuzionată volens-nolens cu forța politică, este mai totdeauna naufragiată în faliment datorită incompetenței, datorită proastei administrări, și mai ales corupției sub diverse forme.

Fără a neglija o clipă interesele celor mulți celor nevoiași, celor care n'au de vânzare decât propriile lor brațe, sistemul senioral ameliorează substantial evidențele și statistica, consolidează legislativ celule de prosperitate economică care la rândul lor absorb forță de muncă și iradiază securitate și pedagogie economică social-utilă.

Transmiterea unui patrimoniu de experiență și valori economice obiective, din generație în generație, combate alienarea, aglutinează prosperitatea pe centre locale și profesionale, și permite guvernământului o mai eficientă politică de prevederi și asigurări sociale care pot deveni parte integrantă (sau anexă) a sistemului senioral.

O economie fără piloni de bază stabili și puternici (agricultura, industria, creditul etc.) este o economie în derivă. Exemplul actual, din nefericire, al României este deosebit de concludent.

Primul lucru care trebuia făcut în prima săptămână după Revoluție era restabilirea proprietății agrare pe bază de cereri individuale. Este o nerozie să se susțină că săteanul nu mai vrea să facă agricultură de diverse tipuri. Nu mai vrea în condițiuni de insecuritate, ambiguitate și impostură politică pe care o simte și o presimte - și în fond o detestă.

Odată cu privatizarea se vor ivi circa un milion de șomeri; cine-i poate absorbi decât lucrarea pământului și creșterea animalelor mari și mici?

Trebue să ai un cap și un suflet de bolșevic să nu crezi în valoarea muncii libere, continuu creatoare și unanim sprijinită de stat și opinia publică.

DREPTUL LA ONOARE

Urmare din pag 1

Si nu doar ca să-i pedepsească, viitorii acuzați au fost mai mult niște pioni nenorociți, niște simboluri oarecare. Eventuala sancțiune penală sau morală (nu, nu e vorba de "autocritică") n'are cum să acopere tot răul făcut. Ci ca să amintească celorlalți oameni; iar celor care nu știu să le spună ceea ce s'a petrecut, cum și de ce; ca ei să capete încredere că așa ceva, ori asemănător, nu se va mai putea întâmpla, pentrucă există o instanță supremă a conștiinței individuale și colective, un tribunal al istoriei, o judecată de apoi, nevăzută, dar neînduplecată și inevitabilă. Uitarea ce se poate așeza în firescul vieții nu e tonifiantă decât pentru acei care sacrifică linia destinului național.

Să coborîm cu mare luare aminte în adâncul nostru sufletesc, întrebându-ne dacă nemulțumește sau nu o simplă recitare de idealuri abstracte și vagi de libertate, democrație, demnitate. Iar dacă simțim că demnitatea noastră de om și de Român nu mai îngăduie ocara tuturor resemnărilor, să ne împăcăm, atunci, cu gândul (nu doar în clipa unui entuziasm trecător) că viața personală cade pe al doilea plan și că trebue să pășim dincoace, pe marele drum ostenitor al sacrificiului pentru binele semenilor, pentru renaștere românească și integrare europeană, pentru slujirea lui Dumnezeu.

Avem nevoie de certitudinea că răul nu e veșnic, e doar un accident. Si că omului îi trebuia, nu numai pâine, căldură, îmbrăcăminte, autentică sănătate, ci și onoare.

Valeriu C. NEȘTIAN

CUVÂNTUL ROMÂNESC

12 LUNI

$ 25

TOATE ȚĂRILE

AM VIZITAT "MINERIA", NU ȚARA

——Radu DUNĂREANU——

După ani foarte lungi de exil am avut curajul să vizitez recent țara părăsită, forțat de teroare și de umbra închisorilor prin care trecusem. Primul meu scop a fost să arăt copiilor pământul pe care m'am născut și să le arăt locurile unde mii și mii de oameni nevinovați au fost torturați și omoriți fără sens și fără milă de către slugile unui regim care pretindea că va construi viitorul de aur al României.

Am realizat, fizic, că expresia "revoluție furată" nu e o figură de stil, ci un adevăr tragic.,

Dela graniță am fost întâmpinat de aceeași aroganță securistă a celor ce și-au schimbat uniforma și numele dar nu și obiceiurile și la fel ca și înainte există porți pentru "băștinași" și altele pentru "Vestici" unde nimeni nu te bagă în seamă. Aroganța însă se înmoaie automat dacă arăți pe "unchiul Kent" și pe "mătușa cafea".

Așa se explică dezastrul turistic care a făcut ca pe litoral să vină circa 300 de Vestici, când regimul neocomunist se pregătea pentru 18 mii!

Ca orice Vestic am avut o mașină ce mergea cu benzină superioară și am fost informat că trebue să cumpăr "bonuri" pe dolari ca să iau benzina de rigoare. Primul șoc: la Timișoara nici vorbă de benzină, dar bonurile le-am plătit cu 85 centi litrul. La Tg. Mureș, Alba Iulia, Suceava aceeași poveste... Din cauza aceasta nu am putut să vizităm mănăstirile Moldovei și nu am putut călători pe unde am fi vrut. In plus am fost sfătuit (și bine am făcut că am ascultat) să nu mă vântur prea mult cu mașină străină că nu e "sănătos". Am înțeles lecția de pielea mea. Lângă Alba Iulia, la Cetatea de Baltă, la bariera de tren am fost atacați de o bandă de circa 30 de țigani care ne-ar fi lăsat lați în drum, ziua în amiaza mare, dacă nu am fi avut o mașină solidă și rapidă.

Călătorind dela SV la NE nu am întâlnit picior de poliție care să asigure ordine și pază publică. Tiganii domnesc nestânjeniți.

Ce face lumea în România? Spravietuiește dela o zi la alta. La țară, oamenii muncesc pentrucă nu au altă sursă de venit, dar am fost șocat să aflu că mulți săteni au refuzat să ia înapoi pământurile, acolo unde colectivele s'au dezmembrat.

A apărut un nou cuvânt în vocabular, cel mai folosit zilnic, de origine evident țigănească, numit BISNITA. Toata lumea se înghesuie să facă bișniță cu orice, oriunde. Dela Sofia și până la Berlin peste tot întâlnești vorbitori de limbă română care vând și cumpără numai ei știu ce, având acel miraj pervertit că democrație înseamnă să iei leafa dela stat, și să nu lucrezi nimic, doar să alergi după "bișniță". De aceea, după șase luni dela așa zisa revoluție, producția economică a României a scăzut cu 60%!

Datorită numelui schimbat, Mineria este o țară fără intelectuali. Cei care au fost de profesie mânuitori de vorbe și se numeau ei înșiși intelectuali, au reînceput să scoată capul, iar cei cu adevărat intelectuali sau au fugit sau stau în umbră de teama băieților veseli dela secu, acum mânjiți ca mineri.

In Austria am vizitat Traiskirchen și am plâns. Am auzit mai mulți vorbind pe stradă românește decât germană. Mii de tineri, care ar fi putut fi de folos la reconstruirea țării au luat calea pribegiei și trăiesc într'o mizerie de nedescris, preferând această mizerie celei oferite de așa zisul front, corect neopecere.

Ce face guvernul? Nimic. N'am citit un rând care să arate că acest circ de prost gust ales ce-i drept prin fraudă morală, ar avea vreo idee. Are însă grijă mare de fosta "nomenclatură" cum se autonumesc foștii activiști și securiști din umbră.

Al doilea șoc avut a fost tot pornind dela benzină. Neavând cu ce să ies din țară, cineva, care cunoștea pe altcineva, etc., m'a pus în contact cu unul din fosta nomenclatură, care știa că am fost dușman al poporului și fost "bandit" din lagăre și care mai înainte nu mă cunoștea. Dar acum, ehei, poate că aș fi folositor cumva. Si m'a servit cu benzină, cu un simplu telefon, ba chiar m'a invitat și la el acasă unde am văzut că fostul "nomenclator" trăia ca și înainte, bine merci, cu whisky american și englez de cea mai bună calitate și avea în baie săpunuri fine și fel de fel de dresuri din cele mai fine, de care eu aici nu prea mă pot atinge, fiind cam prea scumpe pentru unul care are familie și copii de crescut. Si l-am întrebat care e fenomenul. Răspunsul a fost simplu și, sunt sigur, cinstit "are grijă Frontul, nu-ți fă probleme."

In același timp populația nu găsește nimic pe piață, nici măcar apă minerală, iar mizeria materială și morală a atins proporții epidemice.

Scribii cu acces la tipăritură însă, acuză presa vestică de rea voință, că dragă Doamne, noi aici creem o atmosferă "dușmănoasă" noului regim, că nu le dăm o șansă lupilor în piei de oi ca să arate ce idei au.

In același timp minerii (cum se autonumesc acum trupele de elită și comando) declară că ei nu vor "permite" nici un fel de "extreme" și că vor interveni ori de câte ori va fi cazul (?!)

Nu vreau să fac filosofie gratuită acuzând în bloc un întreg popor, dar nu mă pot abține să constat, bazat pe mărturii oculare ale rudelor mele, că Mineria are un popor cel puțin ciudat, care a stat la ferestre și pe stradă și a privit PASIV cum tinerii erau maltratați, intelectualii tineri, speranța de mâine a oricărei țări. Iar uneori au și colaborat cu "minerii" demascând pe câte un student care scăpase măcelului contra "extremiștilor".

Mi se spune că haosul din Mineria se datorește faptului că fiecare înțelege democrația altfel și că anii de dictatură comunistă au tembelizat un popor întreg. Mai dictatură decât în Germania de Est nu a fost în România, iar securitatea nu a fost mai aprigă decât Stasi germană - Atunci?

Ceea ce noi nu înțelegem nu e conceptul filosofic al democrației, ci ceva foarte simplu: că nu poți face nimic fără muncă cinstită. Iar în Mineria nu se muncește, pentrucă nu există nici un îndemn. Pentru cine să muncești? Tot pentru Stat. Iar neocomuniștii trag de timp ca să introducă reforma majoră a proprietății private. Si atunci, dispărând lozinca "noi ne făcurăm că muncirăm, iar ei se făcură că ne plătiră", va dispărea "bișnița" și fiecare va trebui să-și muncească proprietatea sa privată și România se va scutura de umbra "minerilor" și va deveni o țară respectată.

Cu actualul regim care nu face decât să-și consolideze bruma de putere achiziționată prin furt moral și bazată pe vieți inocente, România rămâne Mineria, fără respect în lume și fără viitor.

In Germania, Austria, a zice că ești Român este o anatemă pentrucă în special pentru Germani, Român este egal cu țigan.

In Mineria, acum fiecare se întrece să declare că a fost "disident". Am citit cu stupoare că până și Barbu și alte sute au fost "disidenți" într'un fel sau altul, iar că osanalele cântate comunismului au fost numai așa, ca să se deghizeze, să nu se observe că de fapt ei erau "contra".

Am mai scris și altă dată în paginile acestui ziar: comunismul trebue tratat ca și ciuma. Ca să nu mai existe epidemie trebue să extermini agenții patogeni, șobolanii. Iar după aceea trebue să-ți păstrezi casa curată. Căci altfel, ca și Camus, putem zice că nu știm când și unde, șobolanii se pot ivi din nou ca să infesteze cetatea.

Am părăsit țara cu un gust mai mult decât amar pentrucă în afară de faptul că lumea vorbește oarecum mai deschis, aceasta este numai o pojghiță înșelătoare. In realitate, țara unde am fost născut nu s'a schimbat în bine, iar structurile economice și sociale sunt la fel ca și pe vremea comuniștilor. Cu spirit balcanic, facem totul pe jumătate, ne "șmecherim" singuri și așteptăm un Mesia care n'are de unde să vină. Până atunci, aplicăm vechea lozincă ce a dus România la stadiul de Mineria: ne descurcăm noi. Dar până când?

AUTORITĂȚILE ÎN FAȚA PROBLEMELOR STUDENȚEȘTI

——Ștefan Eugen BRUNO——

A început anul universitar 1990-1991. După cum era de așteptat, Ion Iliescu nu a fost prezent la deschiderea lui. Era plecat la un congres internațional pentru protejarea copiilor. In treacăt fie zis, ar fi plecat oriunde numai în țară să nu fie prezent la acest eveniment. Sunt convins că în absența acestui congres, ar fi fost în stare să-și aranjeze o "vizită de lucru" în orice țară din Africa sau chiar și la vreun mare magazin din Occident specializat în fabricarea oliților de noapte (vizita aceasta fiind menită să ducă la creșterea nivelului de civilizație în tinerele cămine). Dar așa, scopul plecării lui din țară e destul de serios.

"Mă gândesc să îmbunătățesc condițiile de trai ale copiilor, căci ei sunt viitorul de aur al României", ar fi declarat el. (Câtă asemănare cu binecunoscutul limbaj de lemn folosit de Ceaușescu în "magistralele lui cuvântări" !) Iar pentru acest lucru, el s'a deplasat până'n America pentru a se întâlni cu șefii de state ai Bulgariei și Turciei.

Dar să ne întoarcem la ideea inițială. Deci, a început noul an universitar, însă în niște condiții catastrofale; niciodată studenții nu s'au confruntat cu probleme așa de grave.

Prima și cea mai stresantă e problema cazării. In afara faptului că sunt insalubre, nevăruite, mici, cu instalații defecte, căminele sunt și neîncăpătoare. Peste 9000 de studenți sunt în imposibilitatea de a fi cazați în cămine. In camerele de 2 persoane, locuiesc 3 sau chiar 4, iar în cele de 4 persoane, sunt băgați peste 6 studenți. Si cu toate acestea, încă mai sunt colegi care dorm prin parcuri, în așteptarea unui adăpost. Cursurile la unele facultăți (Filosofie, Sociologie, Psihologie, Chimie, etc.) nu vor începe decât atunci când această problemă va fi rezolvată. Grevele și protestele studenților nu au nici un ecou. Se pare că Televiziunea are ordin să nu-i bage în seamă prea mult. Se spune că Răzvan Teodorescu, președintele RTV, s'ar fi înfuriat așa de tare în fața lor, că i s'a făcut părul măciucă în cap.

Apoi dacă în privința spațiilor de învățat nu sunt foarte mari dificultăți, căci unele facultăți și-au găsit sedii (dar nu toate), atunci în ce privește dotarea lor, lucrurile se complică. Se știe că în ultimele luni s'au înființat mai multe universități, iar că cele vechi și-au sporit cu mult numărul de cursanți. Toți acestia se vor repezi asupra bibliotecilor de profil. Si dacă înainte, la o grupă de 25 de insi reveneau 4-5 exemplare din vreun curs sau vreo carte, acum dacă vreo grupă va deține 2 exemplare ar trebui să se considere fericită. Cozile la înscriere la biblioteci sunt de ordinul sutelor de persoane.

Apoi mai e și problema cantinelor care au devenit neîncăpătoare și nu pot face față solicitărilor. Fără a mai vorbi de calitatea mâncării.

Si în fața tuturor acestor chestiuni, ministrul învățământului Gheorghe Stefan spunea zâmbind: "Dacă nu avem locuri de cazare, cantine, biblioteci, spații de învățat, avem speranță". Oare cu speranță și fără condiții materiale asigurate, crede dumnealui că va crește nivelul de pregătire al studenților ? Mă îndoiesc.

FONDUL POLITIC "ROMÂNIA"

Datorită situației dezastruoase în care se găsește economia românească, se impun măsuri urgente, care să înlăture cât mai repede efectele negative și haosul actual.

Pentru acest motiv, un grup de Români a luat inițiativa înființării FONDULUI POLITIC "ROMANIA", în vederea sprijinirii în viitoarele alegeri, a partidului care va curpinde în platforma sa și următoarele măsuri economice:

1. Trecerea treptată la o economie de piață bazată pe rentabilitate și eficiență economică;
2. Stimularea inițiativei particulare în toate domeniile, sprijinirea micii proprietăți familiale țărănești tradiționale și împroprietărirea țăranilor;
3. Stimularea comerțului și reducerea treptată a rolului statului în economie;
4. Legalizarea dreptului de proprietate;
5. Sistem de justiție independent care să protejeze dreptul de proprietate, sistem rezultat din separarea celor 3 puteri de stat: legislativă, executivă și judecătorească;
6. Stabilirea unui sistem bancar care să poată acorda credite și să încurajeze inițiativa particulară;
7. Stabilirea unui sistem de impozite uniform;
8. Liberalizarea schimburilor comerciale;
9. Intreruperea activității economice deficitare și introducerea unor noi forme de investiții eficiente;
10. Reformă monetară.

Acest fond va fi folosit pentru mijloace de propagandă în favoarea partidului care, în platforma programului său va include punctele de mai sus.

Toți contributorii vor primi la fiecare 6 luni o situație financiară a fondului și modului de distribuire a lui.

Contributorii sunt rugați ca în scrisoarea de donație să includă și 2-3 plicuri marcate și cu adresa lor la destinatar, pentru ușurarea sistemului de corespondență.

VALOAREA FONDULUI LA 4 NOEMBRIE, 1990

$ 17.025

Contributorii sunt rugați să trimită ideile, sugestiile și contribuțiile lor la adresa:

P.O.Box 771
Cambridge, Ontario,
N1R 5W6, Canada.

RECLAMĂ PLĂTITĂ

IARNA CE VINE, ENERGIA CE TRECE ŞI VÂNTUL VA BATE CU NĂBĂDĂI

Constantin MAREŞ

Am fost obişnuiţi să ni se spună că avem o ţară bogată, bogată şi în resurse energetice: munţi împăduriţi, zăcăminte de ţiţei, gaz, uraniu şi o largă reţea hidrografică. Cu toate acestea, România cunoaşte un dezastru în materie de energie. Cel mai uşor este să se dea vina pe "odiosul şi sinistra", trecându-se cu vederea că mulţi acoliţi care le-au cântat în strunele bunului plac şi incompetenţei, se bucură astăzi de poziţii privilegiate.

In perioada dinaintea, din timpul şi de după alegeri, în afara oamenilor politici şi de litere cu care am purtat convorbiri, am avut discuţii şi cu specialişti în domeniul energetic. In afara capitalei, am fost în regiunile Craiovei, Deva-Hunedoara, Rovinari, Olt, Valea Jiului. Pentru a se trage unele concluzii, este necesar să fie evocate şi erorile trecutului, aplaudate ieri de mulţi din demnitarii de astăzi.

Centrala termo-electrică dela Anina era prevăzută să producă de 3 x 330 megawaţi. Amplasată pe surse de şisturi bituminoase, a funcţionat doar câteva mii de ore şi a trebuit să fie oprită definitiv datorită combustibilului eroziv de foarte proastă calitate, precum şi datorită echipamentului necorespunzător. Ceea ce nu s'a degradat mai este folosit doar ca piese de schimb pentru alte centrale, unităţile 2 şi 3 fiind abandonate în diverse faze de construcţie, aşa cum s'a întâmplat în anii 50 cu Canalul Dunăre-Marea Neagră. Este prea uşor să se dea vina doar pe clanul Ceauşescu. Oare nimeni din cei care deţin astăzi poziţii privilegiate nu poartă nici o vină?

La Rovinari am încercat o senzaţie de sufocare şi totuşi acolo trăiesc Români şi cresc copii. Centralele termo-electrice Rovinari şi Turceni de 8 x 330 megawaţi nu pot depăşi un randament de 35%. Combustibilul este de calitate mai mult decât inferioară, echipamentul la fel. Tevile se sparg, pompele, ventilele, benzile transportoare, grupul turbogenerator funcţionează mai mult decât defectuos, puterea nominală fie că nu este atinsă, fie că nu poate fi menţinută decât scurt timp.

Ca şi pentru alte centrale termice, guvernul trebue să se preocupe de funcţionarea instalaţiilor de desprăfuire şi utilarea cu instalaţii de desulfurizare. Aerul dela Rovinari şi Turceni trebue să devină respirabil.

Mulţi Români au votat Frontul şi pe Preşedintele Iliescu deoarece le-ar fi dat căldură după 22 Decembrie 1989, ca şi cum robinetul energetic s'ar fi aflat în vila ocupată de familia Iliescu în cartierul nomenclaturii. Se ignoră faptul că unii au avut căldură, dar mulţi, în special la sate, au fost lipsiţi de ea. De altfel, din totalul de cca. 22.000 megawaţi instalaţi în sistemul energetic naţional, au fost disponibili mai puţin de o jumătate. Să nu ne facem iluzii pentru iarna 90-91! Atât instalaţiile de producere cât şi cele de distribuţie ale căldurii din noile cvartale de locuit sunt subdimensionate, fiind prevăzute a asigura în condiţii de iarnă obişnuită cca. 14 grade în locuinţe. In marea majoritate, instalaţiile de termoficare sunt concepute a funcţiona cu gaze sau păcură, combustibili deficitari în ţara noastră. Să nu uităm că imediat după evenimentele din Decembrie 1989, Republica Federală a Germaniei a asigurat României un ajutor energetic considerabil, dar este greu de crezut că în izolarea în care tandemul Iliescu-Roman a adus România, (mai ales după sălbăticiile minerilor care în loc să extragă cărbune au produs sânge şi teroare) guvernul dela Bonn se va mai arăta dispus la aşa ceva.

Actualul guvern trebue să se preocupe mai puţin de plimbarea lămpaşilor pe străzile Bucureştiului, ci de reparaţia sau înlocuirea echipamentelor necorespunzătoare.

Specialiştii susţin că una din ideile greşite ale precedentei guvernări comuniste a fost intermitenţa furnizării de căldură şi apă caldă. Dimpotrivă, economii şi o protecţie a mediului se pot realiza tocmai prin funcţionarea continuă a instalaţiilor de termoficare cu reglarea temperaturii agentului termic ţinându-se seama de temperatura exterioară.

S'a scris şi s'a vorbit mult despre centrala nucleară dela Cernavodă. Lucrările au început în urmă cu 11 ani şi se vor termina, probabil, în 1995. Ideile lui Ceauşescu de a se face un grad maxim de integrare a produselor industriei româneşti, cărora factori de răspundere de ieri, mulţi şi de astăzi, le-au răspuns doar cu aplauze, s'au dovedit nefericite. S'au pierdut ani preţioşi cu cercetări şi omologări fără a se ţine seamă că fiecare zi de întârziere reprezintă un echivalent băneşc considerabil. Mai mult, echipamentele şi materialele produse în ţară s'au dovedit de o calitate inferioară, ca şi construcţia însăşi. Mai puţin de jumătate din suduri au fost constatate ca fiind nesatisfăcătoare. Ca şi în multe alte cazuri, s'a folosit sistemul primitiv "heirup", fiind aduşi muncitori supranumerari, militari în termen sau chiar concentraţi, deţinuţi. Se lucra şi se lucrează în frig, în condiţii sociale total necorespunzătoare.

In ce priveşte fiabilitatea, şi aceasta am discutat-o şi cu oameni competenţi în Canada, o centrală CANDU este corespunzătoare, neputându-se compara cu aceea dela Cernobîl, sau cu cele construite în Germania Răsăriteană. Dacă aceasta este valabil teoretic şi la nivelul concepţiei din urmă cu un deceniu, trebue ca şi calitatea construcţiei să fie absolut impecabilă. Nefericite s'au dovedit şi inovaţii indigene precum şi presiunile exercitate asupra specialiştilor canadieni de a le aproba. Specialiştii din ţară şi cei din străinătate care cunosc situaţia energetică din România sunt de părere că energia nucleară constituie o necesitate a anului 2.000 pentru ţara noastră. Este adevărat că în Occident, datorită în special presiunii exercitată de ecologişti, această alternativă este tot mai discret utilizată, dar s'a dovedit că folosirea centralelor eoliene sau marine sunt simple paleative locale de foarte mică putere şi nu reprezintă o rezolvare la scară industrială pentru ţara noastră.

La mijlocul deceniului centrala nucleară dela Cernavodă ar putea produce 5 x 700 megawaţi, dar un studiu de perspectivă ar arăta ca fiind necesară producerea a încă 3.000 megawaţi. Centralele nucleare occidentale şi-au demonstrat fiabilitatea şi deseori ecologiştii uită că ele sunt calculate şi în eventualitatea prăbuşirii asupra lor a unuia din marile avioane Airbus recent comandate în Franţa de Petre Roman, actualul prim-ministru în România şi fost student cu bursă ceauşistă la Toulouse. Desigur, pe prim plan se pun problemele finanţării şi asigurării nivelului tehnico-profesional al constructorilor şi celor ce vor exploata viitoarele astfel de centrale, la care trebue să se renunţe şi la inovaţii cu orice preţ şi la indicaţii preţioase din partea unui preşedinte, chiar dacă este ales liber şi a studiat ingineria ca bursier dejist în Uniunea Sovietică.

In ce priveşte resursele noastre carbonifere este bine să ne amintim că nici în trecut nu puteau satisface cerinţele care le depăşeau cu cca. 10 milioane tone. Mai mult, estimările iniţiale s'au dovedit prea optimiste, iar calitatea cărbunelui nostru inferioară, cu excepţia celui din Valea Jiului. Apare cu atât mai nocivă folosirea minerilor din această zonă ca o masă de manevră politică, antrenarea lor în cete de bătăuşi, în loc de a li se crea condiţiile sociale pentru a asigura o producţie sporită de cărbune, şi nu mânuirea rângilor şi bâtelor.

Dacă aruncăm o privire asupra hărţii României, constatăm o vastă reţea de ape curgătoare. Multe din râuri, însă, au cursuri lipsite de denivelări necesare unor amenajări hidroenergetice şi se poate spune că marea majoritate a cursurilor interne de apă, amenajabile sub aspect economic, constituie un fapt împlinit.

O eroare o constituie exploatarea neraţională a centralelor hidroenergetice. Din lipsă de combustibil, apa din lacurile de acumulare este folosită în timpul verii şi se intră în iarnă cu nivelul scăzut al acestor lacuri. O altă problemă ce se cere urgent rezolvată este aceea a colmatării lacurilor de acumulare, având drept consecinţă şi reducerea volumului de apă. S'a ocolit amenajarea torenţilor care aduc noroi în lacuri, uitându-se vechea noastră zicală că omul prevăzător îşi face vara sanie şi iarna car. De asemenea trebue rezolvată poluarea chimică a apelor, organică şi anorganică, un trist record fiind atins de apele Oltului.

Apar necesare o serie de măsuri fără de care viitorul energetic al ţării noastre va fi compromis, lăsând la o parte neajunsurile prezente. Desigur, aceasta implică investiţii, multe în valută, dar trebuesc stabilite priorităţi. Este bine şi frumos că în prezent reprezentanţi guvernamentali se plimbă de-a lungul şi de-a latul Occidentului, dar trebue să ne întrebăm şi cu ce se alege poporul român din aceste călătorii, făcute cel mai adesea fără nici o invitaţie.

Potenţialul energetic existent trebue recondiţionat şi reabilitat spre a se ajunge la parametrii funcţionali nominal prevăzuţi.

Este necesară mărirea producţiei de cărbune, cu referire la cel de calitate mai bună.

Guvernarea Iliescu-Roman împlineşte în curând un an dela instalarea (după unii "autoinstalarea") la putere. Nu s'a pus încă acuta problemă a unui plan energetic de perspectivă, ori se ştie că acesta trebue desfăşurat pe două decenii, iar realizarea investiţiilor prevăzute, necesită cel puţin un deceniu. Apare necesară convocarea unor "state" generale a energieticienilor din ţara noastră: cadre didactice superioare, cercetători, proiectanţi şi executanţi. Trebuesc stabilite direcţiile principale în funcţie de necesităţi şi posibilităţile actuale, apoi elaborat planul de perspectivă.

O adevărată politică energetică nu înseamnă doar preocuparea pentru producerea de energie, ci şi pentru consum. Soluţia simplistă în perioada Ceauşescu a fost de a se face economii în dauna populaţiei, ceea ce a dus la mari suferinţe şi chiar pierderi de vieţi omeneşti, ori este ştiut că din totalul consumului energetic, acela al populaţiei nu atinge 8%.

Fără îndoială, în faţa celor care au ţinut cu orice preţ să guverneze România, stau multe probleme majore de rezolvat. Dintre actualii miniştri, nu puţini sunt "feciori de nomenclatură gata", majoritatea sunt plimbaţi şi răsplimbaţi prin străinătate, şi nu este vorba de Coreea de Nord sau Albania. Cine îşi asumă răspunderi la scară naţională trebue să fie în măsură să le şi rezolve, deoarece o revoluţie nu se face doar pentru schimbarea actorilor, însă cu păstrarea aceleiaşi piese căzută încă dela premieră.

UNDE'S NEBUNII?

Unde's nebunii, unde sunt nebunii?
E Doamne lumea plină de cuminţi,
E plin pământul de martiri şi sfinţi
Atinşi de filoxera'nţelepciunii.

Tăcută-i gloata de'nţelepţi ca sfinxul
In faţa lumii şi-a nemărginirii
Si-ascultător de rânduiala firii
Ca un plăvan în jug trudeşte insul.

Scâncesc cuminţii'n chingile durerii
Si sângerând din răni adânci blândeţe,
Lângă neveste mor de bătrâneţe
Necutezând să tragă spada vrerii.

Boleşte omenirea ca o juncă
Si nimeni nu-i ca să-i sloboadă sânge,
S'a'mpotmolit istoria şi plânge
Cu prora'nfiptă într'un colţ de stâncă.

Nu se mai nasc nebuni care s'o mâne
Cu bâta dela spate ca pe-o vită,
Acestui veac să-i pună dinamită
Si evu'nţelepciunii să-l dărâme.

O! Doamne, Doamne unde's Don Quijoţii
E lumea plină de- alde Sancho Pancha
Ce nu'ndrăznesc să mânuiască lancea
Ci scutieri cuminţi se vor cu toţii.

Unde's nebunii? Unde's Machedonii
Să tragă spada şi să taie nodul?
Tânjeşte după India norodul
Si nu's Cezari să-l treacă Rubiconii.

Sloboade Doamne'n lume nebunia
S'o răvăşească şi să o răstoarne,
Ca un berbec să ia pământu'n coarne
Si-acestui veac să-i surpe temelia.

Demostene ANDRONESCU

SCRISOARE DESCHISĂ CĂTRE MERCENARII CUVÂNTULUI

Da, cetăţenilor - deşi nu meritaţi cetăţenie decât pentru Infern, iar "domni" nu vă pot numi decât cicisbeii care mişună pe lângă şi pe sub mesele voastre -, vouă mă adresez: Eugen Barbu, Corneliu Vadim Tudor, Adrian Păunescu, Eugen Florescu, Teodor Bulza, George Boieru, Ion Marin, Romulus Dabu, Mariana Cernikova-Bucă, şi altora din aceeaşi făină.

In loc să vă retrageţi cu demnitate, să trăiţi în penitenţă, să mulţumiţi Cerului că Poporul Român v'a iertat şi nu v'a trimis pe urmele perechii dictatoriale sau după gratii, la regim de arpacaş, voi ce faceţi?

Vă muiaţi penele în scârnă (fie-mi iertat cuvântul, dar Sfânta Scriptură spune să nu arunci mărgăritare înaintea porcilor) şi învrăjbiţi poporul, semănaţi ură între naţionalităţi, între muncitori şi intelectuali, între culte.

In ce scop?

Pentru a nu lua în seamă incompetenţa unui guvern neobolşevic, aşa-zis "ales", pentru a nu lua în seamă tentativele de supravieţuire ale unui quasi-cadavru: comunismul, a "umanizării" Securităţii (cu, aproape, aceiaşi "băieţi") prin Serviciul Român de Informaţii ("apolitic", zice-se).

Pe când ode "preşedintelui iubit"?

Pe când reportaje ample cu ocazia "vizitelor de lucru"?

Sunteţi "în mână", doar.

Si v'a mai rămas ceva cerneală roşie, sper că n'aţi consumat-o toată în aurita "iepocă".

Fără nici un respect, vă salut încheind: fereascâ-vă Dumnezeu de răbdarea Românului!

Dan Emilian ROŞCA

Ea a închis ochii lui Ceaușescu

Alexandrescu MIRCEA

Pe 27 Decembrie se găsea la domiciliul doamnei Iliescu și a aflat de condamnarea si executarea cuplului Ceaușescu după anunțul dela televizor. In București se mai purtau lupte și se puteau auzi tiruri de arme. Ea trebuia să asigure paza doamnei Iliescu și a domiciliului împreună cu Romeo Raicu.

Apoi a fost chemată la televiziune unde ar fi trebuit să vorbească, ocazie cu care a întâlnit-o și pe doamna Doina Cornea.

Era un iureș de zgomote, de împușcături, de morți și muribunzi, de tineri buimăciți de oboseală, de oameni care încercau să facă puțină ordine, de drapele sfâșiate, de gloanțe trase aiurea și miros de fum. O atmosferă de război civil și de confuzie totală.

La televiziune l-a întâlnit a doua oară pe Voican, cel care avea să asigure paza personală pentru Iliescu.

***

S'a discutat soarta cadavrelor celor doi Ceaușescu. Iliescu era preocupat de alte probleme, Roman a cerut să fie arși, ea și Voican au insistat să fie îngropați așa cum cere tradiția.

S'au prezentat în biroul generalului Stănculescu și de aici s'au dat telefonic, toate dispozițiile pentru pregătirea înmormântării. Undeva, aproape de Gara de Nord-poate la Maternitatea Polizu-într'un subsol în care erau depuse și mostre aparținând fostului Institut de medicină legală Mina Minovici, într'un frigider închis cu cheia, în doi saci de plastic cu fermoar se aflau corpurile celor doi. Sacii erau gătuiți cu fâșii de pânză asemănătoare materialului din care se fabrică parașutele. Erau saci asemănători sacilor de dormit folosiți de armată în timp de război pentru recuperarea celor căzuți.

A fost scoasă mai întâi Elena și apoi Nicolae.

A fost surprinsă de fața lui. A observat că pielea devenise netedă ca a unui tânăr și că nu mai avea petele cunoscute din timpul vieții. A avut strania impresie că se găsește în fața unui cadavru cu o fizionomie asemănătoare lui Ceaușescu.

Colonelul Baiu, cel care filma, a cerut să fie perchiziționate corpurile și ea a început cu ceasul de calitate, cu brățară metalică. Intr'unul din buzunare a găsit trei chei de seif și un pieptene într'un etui metalic, argintiu, cu inițialele N.C. Nu avea asupra lui portofel, bani sau acte de identitate. Nu avea nici stilou, agendă sau vreo hârtie cu însemnări personale. Nici batistă.

Avea unghiile dela mâini și dela picioare îngrijite, un corp de om în vârstă de o relativă bunăstare fizică, fără cicatrici de intervenții chirurgicale sau fără să poarte proteze sau gilet antigloanțe. A remarcat șosetele subțiri de calitate fină, pantofii și pantalonii îngrijiți, cămașă albă. A fost surprinsă observându-i paltonul cu dublură sintetică și căciula, lucruri care i s'au părut purtate cu grijă până la un grad ridicat de uzare. A gândit că nu așa ar putea arăta căciula și paltonul unui președinte de republică.

Și cu toate că paltonul era ciuruit de gloanțe, nu a observat vreo rană pe corp. Avea capul și fața năclăite de sânge și a remarcat absența unghiilor dela mâna stângă, la degetul mic, și inelar.

A cerut și a primit dela autopsier o bucată de tifon cu care l-a șters pe față de sângele și praful căzut de pe zidul execuției. A remarcat, sau poate a avut impresia că fața era încă relativ caldă, sprâncenele și părul năclăite de sânge.

I-a închis ochii, i-a aranjat părul, și fără să fi fost bărbierit, cu o toaletă sumară, corpul lui Ceaușescu a fost depus în sicriu.

S'a apropiat cu repulsie de corpul Elenei. Sângele mustea dintr'o gaură mare să-ți bagi pumnul, și se putea observa ușor cum rafalele de gloanțe aproape o dezmembraseră la nivelul bazinului. A încercat să-i pună pantofii în picioarele deformate și nu a reușit. Brățara pe care o purta la mână fusese ruptă de trecerea unui glonte și jumătate rămăsese înfiptă în carne, cealaltă jumătate fiind adusă ulterior la București, recuperată probabil dela locul execuției.

Nu purta cercei, nu avea verighetă, purta la gât un lănțișor de aur de 24 de Karate, cu un model de șapte segmenți rotunjiți. Mai târziu s'a observat că unul din segmenți era gol pe dinăuntru.

Toate obiectele ridicate de pe cadavre erau depuse imediat în pungi de plastic.

Giulgiurile erau simple cearceafuri de spital, nici noi, dar nici uzate și nu-și amintește dacă purtau semnul distinctiv al unui spital.

Au fost acoperiți după ce au fost înlăturate legăturile de tifon dela mâini și dela picioare. Ar fi vrut să ceară ca cele două corpuri să nu fie depuse direct pe talașul din sicriele simple, de scândură geluită vopsite pe dinafară cu o vopsea proaspătă, o nuanță de brun. A remarcat că pe capacele sicrielor mai era proaspătă urma unui fel de 9, scris cu cretă albă.

Fiecare sicriu a fost ridicat de câte șase soldați și purtat cu greutate. Cele două cruci, cu numele, anul nașterii și al morții au fost uitate sprijinite de un perete, în subsolul spitalului.

Toți erau înspăimântați, terorizați observând cele două corpuri care au obsedat Românii timp de douăzeci și trei de ani. Medicul militar-un general care a asistat la depunerea în sicrie, a rămas în poziție de drepți și s'a scăpat pe el.

Toți erau paralizați de frică și unul din ofițerii superiori a început să glumească cu jumătate de gură, ca pentru a-i încuraja pe cei prezenți. Erau frânturi de fraze, glume cazone, aspre și vulgare:

"-Ia arată-ne, măi, cum are membrul, să vedem și noi cu ce ne-a f... la creier atâția ani!"

Gluma a provocat câteva râsuri înghețate de spaimă.

Cele două sicrie au fost urcate într'o dubiță, puse unul peste celălalt și alături s'au așezat soldații în termen, înarmați; de o vârstă cu cei născuți după decretul de tristă celebritate.

Convoiul era condus de un tanc, și dubița urmărită de o mașină în care se găseau Voican, ea și ofițerii care au participat la scena depunerii în sicrie.

Intr'un cimitir din periferia vestică a Bucureștilor, într'o groapă săpată la repezeală și tencuită proaspăt, la o adâncime relativ mică, a fost coborîtă ea. La o sută, o sută cincizeci de metri, într'o groapă asemănătoare a fost coborît și sicriul lui.

Civilii și militarii care participau, știau pe cine înmormântează fără preot, cruce sau lumină.

In seara de Decembrie care cădea peste cimitir, în burniță și frig, în zgomot de bocanci soldățești, cozi de lemn și tiruri de armă trase de undeva din apropierea capelei cimitirului, ea observa cu ochii ei închiderea mormintelor foștilor președinți și a unei pagini de istorie a României.

A ieșit pe poarta cimitirului fără să aibă sentimentul că a rămas fără părinți sau că a participat la moartea lor.

După evenimentele din Decembrie a ocupat funcții de înaltă răspundere în noul guvern. Pe seama ei au circulat tot felul de zvonuri mai mult sau mai puțin adevărate sau răutăcioase. A plecat din țară și s'a hotărît să rămână în Franța, pentrucă nu mai crede în ceea ce s'a numit Revoluție, sau poate că vrea să răspundă unor dorințe și visuri secrete din adolescență.

Intr'adevăr, a fost o revoltă spontană, peste care s'a așternut plasa unui complot de Palat. Oamenii care sunt astăzi la putere au reușit pentrucă știau să intre pe ușa din spate sau pe scara dinfața Comitetului Central. Unii dintre ei au fost slugoii dictatorului și și-au întors vestonul, panicați de vântul istoriei. Alții au repetat mârșăvii fanariote, din pofte meschine pentru putere și bani, și și-au ucis domnul, stăpânul și tatăl. Din confuzii și ambiții au ajuns sus în piramida puterii, fără să știe să coboare, să-și ocupe locul firesc.

Au mințit, au furat, au început să meargă împotriva istoriei și au scuipat încă o dată în gura simplului Român.

Printre cei rămași acasă mai sunt oameni de bună credință. Cu sângele, sudoarea și durerile lor a fost sfințită România și poporul ei. Prin ei istoria va judeca cine a greșit și cine nu.

Ei sunt părinții viitorului președinte al României, astăzi elev de liceu sau student.

***

Ea nu a fost Pasionaria unei revoluții și nici om politic. Născută la Vădăstrița, din fostul Romanați, astăzi Olt, cu o mamă țărancă, și tată miner, fost deținut politic, decăzuți din drepturile de părinte, a copilărit în orfelinate, a trăit, a muncit și s'a căsătorit ca orice Româncă.

Ea crede că prezența ei printre bărbați de arme sau oameni extremiști a impus ca înmormântarea cuplului Ceaușescu să se petreacă într'o atmosferă de relativă compasiune, așa cum se cuvine pentru niște ființe umane.

In destinul ei, o singură excepție: ea a acoperit fața soților Ceaușescu după ce le-a închis ochii.

AROGANȚA PUTERII

Viața politică a României a fost din nou frământată și agitată. Cu ocazia împlinirii a 9 luni dela schimbarea regimului Ceaușescu, populația capitalei a adus un omagiu pios celor care au contribuit cu prețul vieții lor la această schimbare. La Televiziune, în Piața Romană și în Piața Universității s'au depus coroane de flori și s'au aprins lumânări. Totul a decurs în cel mai civilizat mod posibil până când, în mijlocul celor care se închinau la troița din Piața Universității și-au făcut apariția polițiștii FSN-ului: Dan Iosif & Comp., care urmăreau să-și facă un capital politic din gestul de a depune și ei o coroană de flori. Faptul acesta a revoltat mulțimea adunată acolo care nu putea accepta ca cinicul D. Iosif să murdărească memoria celor căzuți, când pe fața lui nu se putea citi nici o urmă de smerenie. Si adăugând și faptul că din această delegație, aproape toți s'au aflat la conducerea țării după 22 Decembrie 1989 si deci nu erau străini de crimele care au avut loc după acea dată (ei dacă nu au dat ordin să tragă pentru a se da impresia unei revoluții, cel puțin i-au făcut dispăruți pe "teroriștii" care au tras și au fost prinși), oamenii veniți acolo -rude ale celor căzuți, persoane care s'au aflat în zilele din Decembrie sub gloanțe, i-au huiduit și i-au luat la rost. Un tânăr aflat în piață i-a întrebat de ce au venit la o asemenea comemorare păziți de o gardă înarmată până în dinți, și iarăși de ce Președintele României nu are măcar bunul simț să vină să se închine și să păstreze și el un moment de reculegere.

Intrebările lui au stârnit ilaritate, căci se știe că atunci când Iliescu s'a închinat, până și Dumnezeu s'a cutremurat pe 30 Mai, căci nici el nu mai văzuse până atunci un comunist convins în Biserică, cântând "Veșnica pomenire".

Lăsând la o parte hazul întrebării tânărului revoltat, nu putem să nu observăm că modul de comportare al Presedintelui Iliescu urmează întocmai pe cel al predecesorului său Ceaușescu. Retragerea în aceleași fotolii luxoase și refuzul de a lua contact cu strada și cu pulsul ei, nu poate să nu îngrijoreze. Aroganța, tupeul și gravele erori săvârșite de când e la putere i-au atras ura bucureștenilor, în așa măsură încât el nu prea a fost văzut pe străzile capitalei.

Ar trebui totuși să-i fie amintit că, de pildă, până și fostul președinte comunist al Ungariei, Kadar, era mai popular, el mergând liniștit pe străzi, neînsoțit de gardă personală și stând de vorbă pe trotuare cu oameni de diferite condiții sociale. Se vede treaba însă că Iliescu nu prea are acest curaj, căci se teme, în primul rând de tineret și nu are îndrăzneala să ia contactul cu el.

Un student participant
București

România liberă

cel mai important reprezentant al presei cu adevărat independente din țară, este singura garanție a libertății cuvîntului în România. Cumpărînd acest ziar contribuiți direct la însăși cauza democrației în România.

România liberă nu înseamnă numai informații direct din țară ci și redarea într-un mod unic a atmosferei din România de astăzi. Mai mult ca niciodată aveți nevoie de ***România liberă*** iar ***România liberă*** are nevoie de dumneavoastră.

România liberă Distributors vă oferă în exclusivitate posibilitatea de a vă abona la ziarul ***România liberă*** retipărit în USA și publicat săptamînal.
Pentru a vă abona completați cuponul de mai jos și trimiteți-l împreună cu *check* sau *money order* pe adresa:

România liberă Distributors
130 Water Street
New York, NY 10005

Nume _____

Adresă _____

Oraș/Stat/Cod _____

Telefon _____

☐ 6 luni — $50 ☐ 1 an — $90
Ofertă specială: ☐ 3 luni — $28

OPOZIȚIE - COALIȚIE

Mihaela MOISIN

Curând se va împlini un an dela sângeroasa Revoluție din 16-22 Decembrie 1989, care a impresionat o lume întreagă, în timp ce situația României se apropie tot mai mult, și cu pași tot mai mari de aceea din "epoca de aur" a lui Ceaușescu.

Se tinde din nou spre o centralizare a puterii, în mâinile aceluiași partid comunist, care sub alt nume, domină actualul guvern al României.

Tot entuziasmul și toată bucuria apariției partidelor de opoziție, care la început de an 1990 se puteau număra pe degetele unei mâini, a început să se reducă la minimum. S'a ajuns azi la un număr de 100 de partide, din care nu se știe exact câte reprezintă opoziția și câte nu.

Deși rezultatul alegerilor nu a surprins pe cei mai mulți dintre alegători, precum și nealegători (Românii din exil), marea majoritate a populației, anticomunistă de fond, căreia i s'au furat pe rând, revoluția, apoi alegerile, apoi drepturile, și-a pus o speranță în partidele de opoziție, care vor apăra interesele adevăraților exploatați.

Și pentru un timp, din nefericire prea scurt, se părea că cel puțin partidele istorice, Național Țărănesc, Național Liberal și Social Democrat, câștigă tot mai mult în putere și popularitate. După care, treptat, ele au început să-și piardă din popularitate, să-și piardă și locul important pe care ar fi trebuit să-l ocupe ca "opoziție".

Dacă această diminuare a rolului lor s'a produs în preajma alegerilor, înainte sau după, este greu de apreciat.

Căci, dacă azi, citești din nou, în mod cât se poate de obiectiv platformele program ale partidelor de opoziție, poți ușor constata că ele toate cuprind puncte asemănătoare, având același scop - democratizarea României, o economie de piață, etc.; și cu toate acestea, fondul lor nu a făcut ca partidele istorice, ca și partide mai noi, cu iz de democrație, să își întărească poziția, ba dimpotrivă. Nu cred că este greșit să spunem că nu fondul și principiile de bază cuprinse în programul partidelor de opoziție au dus la slăbirea lor, ba chiar la fărâmițarea lor, ci în mod aproape sigur conducerea acestora.

Este dureros dar mai ales greu să recunoaștem că actualii conducători ai partidelor în loc de a sta în opoziție cu FSN, și a se coaliza împotriva acestuia, dimpotrivă, au făcut o adevărată coaliție cu FSN. Si aceasta pentru ce? Pentru o poziție în guvern, pe care fiecare dintre conducători a dorit-o mai mult decât orice, chiar decât binele țării.

Actualii conducători ai partidelor de opoziție nu dau dovadă de nici un fel de atitudine de opoziție.

Nu știm să existe vreun caz, în care reprezentantul unui partid de opoziție, care ocupă și funcția de... în actualul guvern, să se fi opus în ședința din ziua de... la votarea cutărei legi sau a cutărui decret.

Nu este de înțeles cum aceștia asistă pasivi la trecerea unui decret sau legi prin parlament, fără nici o opoziție; cel puțin pentru faptul că ei sunt reprezentanții opoziției.

Dar este de înțeles atunci, că aceste partide, cu nume istorice, s'au fărâmițat, în patru - țărniștii, în trei - liberalii. Ca să nu mai vorbim de social democrați, care nu s'au fărâmițat, căci au trecut în bloc de partea FSN-ului.

Pentrucă un "opozant" vorbește "în numele guvernului nostru", adică al guvernului fesenist-comunist, iar altul s'a mutat într'o vilă dela șosea, beneficiind de aceeași pază (Securitate) cu tovarășul președinte Iliescu.

Aceasta este situația partidelor istorice, care din partide de "opoziție" s'au transformat în partide de "coaliție" dar nu între ele, ci fiecare în parte, din altă parte, cu același FSN.

Se ajunge astfel la o omogenizare a guvernului printr'o coaliție a reprezentanților tuturor partidelor, concretizată printr'o tăcere a celor care ar fi trebuit să spună ceva, să ia atitudine.

Ce atitudine au luat reprezentanții în guvern ai partidelor de "opoziție", la măsurile guvernului lui Iliescu de a escalada prețurile la cele mai elementare bunuri de consum și servicii, la mâncare, căldură, electricitate, încălțăminte?

Căci tăcerea este o afirmare; neluarea de atitudine este o tăcere. Cu alte cuvinte, când apar peste noapte decrete, legi și măsuri care afectează întregul popor, fără ca opoziția să încerce măcar a le opri, înseamnă că opozanții nu mai sunt opozanți, ci de fapt s'au coalizat cu majoritatea reprezentanților fesenisti din guvern, prin simpla lor neparticipare la aceste hotărîri, prin tăcere.

Dar simpla tăcere a reprezentanților partidelor de opoziție la măsurile draconice ale guvernului fesenist neocomunist, nu înseamnă dispariția opoziției, ci înseamnă că aceste partide nu mai reprezintă opoziția.

Opoziție există, dar aceasta nu se constituie prin partide sau prin reprezentanții lor, ci se crează de jos în sus, direct dela muncitori, cei care au de suferit cel mai mult.

Opoziția devine din ce în ce mai puternică, crescând din rândul maselor, al muncitorilor, studenților, etc., tineri sau bătrâni.

Si puterea crește tot prin coaliție. Există coaliție la toate nivelele, din rândul tuturor, inclusiv a celor ce au votat pentru FSN.

Pe zi ce trece, cu fiecare greșeală pe care tovarășul Iliescu cu grupul lui (Roman și Brucan) o fac, numărul celor ce se adaugă la adevărată opoziție, crește.

Greșelile pe care Iliescu le face zi de zi nu țin de un singur domeniu.

Insăși reangajarea cătorva mii de securiști din vremea dictaturii ceaușiste în scopul apărării securității statului constituie o greșeală majoră. Cine ar mai putea avea azi încredere sau respect pentru cei ce au terorizat ieri o țară întreagă?

Menținerea acelorași comuniști în posturile de conducere, în funcțiile cheie în țară, inclusiv la conducerea bisericii, este o altă greșeală capitală. Cine mai poate crede că ceva s'a schimbat în România, după revoluție?

Incercarea de distrugere a orice constituie presă liberă, ajungându-se până la înlocuirea conducerii unui ziar liber cu foști angajați ai lui Nicolae Ceaușescu; azi, Zig-Zag, mâine cine urmează?

Iar pe deasupra, "reașezarea" leului, concomitent cu mărirea tuturor prețurilor cu mai mult de 100%.

Si din greșeală în greșeală, dela mineri la Păunescu și Barbu, din rândurile celor ce s'au lăsat înșelați de promisiunile FSN-ului și ale "lui Iliescu personal", tot mai mulți se retrag și se alătură opozanților.

Până acum, cei ce manifestau în Piața Universității erau "golanii" și "fasciștii" de studenți. Azi, însă în Piața Universității s'au adunat muncitorii, care nu sunt nici golani și nici fasciști. Sunt cei ce au crezut în și au sprijinit guvernul. De aici va începe sfârșitul. Sfârșitul lui Iliescu și al guvernului lui.

Si în timp ce Iliescu merge cu pași mari spre o conducere centralizată, cu un singur conducător și acesta suprem, cărua îi mai lipsește doar sceptrul (în loc de ciomag) ca să devină Ceaușescu al II-lea, și poporul, din nou înfometat, înfrigurat, și mințit ajunge și el cu pași mari, la situația pre-revoluționară din anul 1989.

Marea deosebire însă, între situația dinaintea Revoluției din Decembrie 1989 și situația ce a început în 1990 încă din Noembrie, este că poporul român s'a eliberat de răul cel mai mare cu care a trăit în el timp de 45 de ani: frica.

Zecile de mii de manifestanți de azi din România, nu numai studenți, dar mai ales muncitori demonstrează acest lucru.

Si este important de menționat că muncitorii, cei pe care se baza tov. Ilici Iliescu, cer schimbarea lui.

Si în fapt acest lucru se va întâmpla, poate chiar foarte curând; când glasul poporului îl cere, desigur tovarășii lui de guvern îl vor sacrifica pe Iliescu, așa cum Iliescu și tovarășii lui de azi, cu un an în urmă l-au sacrificat pe Ceaușescu pentru păstrarea comunismului și a nomenclaturii lui. Si îl vor arunca gloatei, ca să își salveze propria lor piele.

Poporul însuși, acei care îl vor schimba pe Iliescu, de fapt sunt adevărata opoziție, o coaliție anti-comunistă a ceea ce este sănătos și bun din suta de partide, din mulțimea de organizații și asociații, de intelectuali, muncitori, și nu în ultimul rând și adevărații mineri.

REFUGIUL

Un soare așteptat de mult,
în satul slut
ce fu cândva un sat avut,
răsare'ncet, slujind un cult.

Sub cerul încă cenușiu,
în satul fără de vecini,
sălbăticitele găini
și câini hoinari, urlând pustiu,
crescuții spini și bălării
sunt singuri vii.

Cu ochi holbați, ferestre sparte,
și tânguiri de uși deschise,
își plâng pierdute paradise -
de gospodari și hărnicii,
cu universuri de copii -
casele moarte...

Ca hoții, în casele noastre,
umplem în ultima boccea,
de-a mai rămas câte ceva
din ultimul dintre dezastre.

Si când privim 'napoi cu grije,
ne sfârtecă dureri de schije
intrate'n sufletele moi,
"Acest pământ lucrat de noi
e visul risipit sub cer,
cui te lăsăm Cadrilater?"...

Fug oamenii, duși de nevoi,
dar morții-i cheamă înapoi
și vin din cimitir sculați,
"Unde plecați, cui ne lăsați?"

Ne cheamă'n urmă morții toți
și noi fugim ca niște hoți...
Spre ce tărâm, spre care țel,
mușcați de dinții de oțel
ai unor vremi sub patul armii,
că iată, vin din nou jandarmii...

Goniți de zodia nedreaptă
unde ne ducem, ce ne-așteaptă?...

Zahu PANĂ

TEC, EUROPEAN CONNECTION INC.
TEL: (416) 463-6000
ADDRESS: 1808 DANFORTH AVE., TORONTO, CANADA M4C1H8
FAX: (416) 463-7990

DORIȚI SĂ PETRECEȚI UN CONCEDIU PLĂCUT ÎN ROMÂNIA ? VĂ OFERIM BILETE DE CĂLĂTORIE SUB $1000 ÎN SEZON DE VARĂ

POSIBILITĂȚI DE A PETRECE CÂTEVA ZILE PE LITORALUL ROMÂNESC ȘI POIANA BRAȘOV CIRCUITE

TORONTO - BUCURESTI dela $ 839.00
MONTREAL - BUCURESTI $ 839.00
HALIFAX - BUCURESTI $ 1039.00
VACOUVER - BUCURESTI $ 1300.00
EDMONTON - BUCURESTI $ 1238.00
TORONTO - FRANKFURT dela $ 590.00
TORONTO - LONDRA $ 490.00
FRANKFURT - BUCURESTI $ 150.00 O/W
LONDRA - BUCURESTI $ 170.00 O/W
LOS ANGELES $ 299.00 - JAMAICA $ 199.00 - FLORIDA $ 199.00

ÎNCHIRIERI DE MAȘINI
ÎN GERMANIA, AUSTRIA, IUGOSLAVIA ȘI ROMÂNIA
BILETE PLĂTITE ÎN AVANS BUCUREȘTI-TORONTO
TELEFONAȚI:
CORNELIU SANDRU (416) 463 6000 TORONTO
VĂ MULȚUMIM!

PROFANATORII REVOLUȚIEI

-I-

Adrian GRIGOROPOL

Revoluția română va fi scrisă în istorie cu litere de aur pentrucă a fost înfăptuită de un tineret ce n'a avut de oferit opresorilor nimic decât piepturile dezgolite și mâinile goale, însufletirea martiriului în a jertfi sângele și tinerețea vieții abia pârguite, dezarmând printr'o adevărată minune puzderia de arme și tancuri și izgonind tartorii dictaturii care luând calea cerului s'au îndreptat spre pierirea josnică dar deplin meritată.

Acolo unde sunt martiri plutește și aura sfințeniei. Locurile unde tineretul eroic și mulți alți copii, femei, bătrâni au căzut fără vină, fulgerați de gloanțe și șenile de fier, din înseși acele clipe au devenit sacre. In plină iarnă și ajunul sărbătorilor tot atât de sfinte ale Nașterii Domnului, a răsărit speranța libertății unui popor îngenunchiat 50 de ani în umilire și suferință, s'au ridicat cruci și troițe împodobite cu devoțiune de cele mai frumoase flori mereu proaspete, fiindcă nu le este dat să se veștejească precum nici lumânărilor nu le este dat să se stingă.

Revoluția este totdeauna mai întâi o acțiune morală și apoi socială și politică. Idealul ei este libertatea și bună starea tuturor. Idealul și sacrificiile se împletesc reciproc, conferindu-le sacralitatea. Aceasta este apărată de legile imanente ale creației și ale drepturilor naturale ale umanității. Profanarea lor este o fărădelege de care nimeni pe pământ nu trebue a scăpa, iar Judecata de Apoi este fără întemeiază.

Revoluția se întemeiază pe dreptul sacru de a scutura asuprirea care este fundamental imorală și deci nedreaptă, imorală în concepția ei și nedreaptă exercitarea ei. Poporul român s'a revoltat împotriva tiranilor săi, tartorii unei concepții imorale a comunismului, exercitând personal și prin arnăuții lor, o urgie distrugătoare spirituală și fizică asupra întregului și propriului lor popor, comițând astfel timp de decenii cea mai gravă crimă împotriva umanității, aceea de genocid. Aceasta care este de altfel arătată de când lumea și în scripturi face obiectul Convenției pentru prevenirea și represiunea crimei de genocid adoptată de ONU cu rezoluția 260 A(III) din 9 Decembrie 1948 și reafirmată în 13 Decembrie 1985, 4 Decembrie 1986, 1987, 1988 și 15 Decembrie 1989, potrivit cărora fiecare ființă umană are drept la viață, libertate și securitatea persoanei sale și încălcarea acestor drepturi a costat mari pierderi genului uman și că prevenirea și reprimarea acestui odios flagel este o necesitate și o obligație a tuturor.

Viața, libertatea fizică și spirituală, securitatea personală! Iată drepturile pe care le declara fariseic tirania comunistă și pe care în realitate le suprima fără scrupule.

Aceasta Revoluție care a captivat admirația lumii întregi, martoră prin TV la desfășurarea și la momentul triumfului ei, a fost și este profanată și continuă să fie, datorită cărui fapt ea nu s'a sfârșit și nici nu va înceta până ce idealul său nu va deveni realitate.

Lunga suită a profanărilor este prea mare ca să fie cuprinse, dar câteva necesită să fie menționate.

Prima și ce mai gravă a avut loc în momentul triumfului, când um eșalon conspirativ care pândea în umbră, a profitat de euforia mulțimii spre a uzurpa câștigarea puterii de către popor înșelându-l sub masca unui Front inventat al Salvării Naționale, confiscând fructul acesteia adică "puterea" și amăgind cu promisiuni total nesincere că vor instaura democrația, pluralismul politic real, libertățile, bună starea, vor distruge sistemele de partid, economice și de represiune, când în realitate nu procedau decât la perpetuarea dictaturii împotriva căreia din disperare se declanșase revolta, se vărsase sânge și se jertfiseră vieți tinerești. N'a fost pentru întâia oară în istoria revoluțiilor că se manipulează credulitatea maselor populare dar niciodată n'a existat atâta cinism când încă sângele cald aburea și mulțimea exulta până la semiinconștiență de euforia victoriei. In acel moment s'a profanat sacralitatea Revoluției.

Ipocrizia a mers până acolo încât la succesivele aniversări calendaristice, de o săptămână, decadă, lună, etc. profanatorii mergeau în capul procesiunilor de pomenire, aprindeau lumânări și se plecau cu smerenie falsă în fața altarelor de pe locurile jertfirilor și nu lipsea decât să le curgă și lacrimi.

Câtă oroare a putut stârni în țară și străinătate în zilele de 13-15 Iunie asmuțirea de factură tribală a poliției și hoardelor de secumineri împotriva celor care de 53 de zile protestau în pragul acestor altare în "Zona liberă de neocomunism" tocmai pentrucă Revoluția fusese furată viilor și morților, asmuțire soldată cu alt sânge vărsat, care să se adauge celui dinainte, cu schilodirea de preferință a intelectualilor, tineretului, opozanților și devastarea sediilor partidelor tradiționale. Scenariul depășea ceea ce se poate vedea în massmedia înfățișând triburi sud-africane înarmate numai cu ciomege, nu cu topoare, drugi de fier și cabluri, lansate în stâlcirea triburilor rivale. Si în acele zile de barbară ferocitate, actele s'au petrecut pe locurile sacre ale Revoluției la chemarea profanatorilor care și-au mai și felicitat făptașii pentru zelul arătat.

Si ce se poate spune de felul în care s'a făcut și se face justiție națiunii pentru genocidul suferit jumătate de veac, când cei răspunzători direct sau sub toate formele de participare contrar angajamentului luat la 22 Decembrie 1989 că vor fi pedepsiți, după opt luni nu s'a făcut nimic în afară de încheierea a câtorva procese în adevărate simulacre de judecăți, în afară de judecarea și executarea cuplului tiranic. Totul trenează direcționat pe o linie moartă, culminând cu punerea în libertate din așa zise simțăminte umanitare pentru unii dintre asasinii revoluționarilor, Nicu Ceaușescu, precum pentru beneficiari ai ruinării țării, Zoe și Valentin Ceaușescu cu adausul că dacă a putut fi eliberat pentru lipsă de pericol social Marian Munteanu, de ce n'ar fi liberi și aceștia (!) iar fostului general de securitate Nicolae Andruță Ceaușescu, sosia tiranului, i s'a aplicat, deși personal a tras în mulțime, 12 ani de închisoare, tot atât cât în sismemul dictaturii se pedepsea delapidarea a mai mult de 100.000 lei, ne mai vorbind că a fost vreme când pentru aceasta era prevăzută pedeapsa capitală. Aceste eliberări și clemente, nu sunt ele profanări ale sacralității revoluției? La 1 Februarie a.c. în prefațarea acestor clemențe, ministrul justiției pleda în apărarea responsabililor de fapte mai mult decât grave în timpul tiraniei, susținând că dreptul națiunii la o reparație justițiară nu trebue împins până la vindicațiune între altele pentrucă ar fi "o profanare"(!) fiindcă s'ar amesteca sângele criminalilor cu al martirilor. I-am respins această justificare cu "nu se poate cupaja sfințenia cu diabolicul. Martirii rămân ceea ce sunt, nemuritori în reflexul durerii nestinse a neamului, nu se amestecă, se separă ca grâul de neghină. Biografia națiunii și a Revoluției sale nu poate fi pătată. Vrem procese adevărate și justiție imparțială, demnă!" (Dreptatea, Aprilie 1990). Deci nu clemența nemeritată profanează, ci reparația justițiară care se cuvine națiunii victimizată o jumătate de secol! Si iar ne vine în minte: "Unde ești tu Tepes Doamne..."!

După un guvern de ministeriali comuniști din vechea gardă și după farsa alegerilor, altă farsă. Un guvern de tehnocrați, toți dintre cei "pedepsiți" cum i-a luat în derădere un confrate ziarist, fii, gineri, nepoți ai nomenclaturiștilor, surghiuniți prin Occident cu burse grase să ia doctorate la universități și institute de specializare faimoase și ca rutină eventuală să fie trecuți și pe la Moscova pentru îndoctrinare. Cei care și-au vărsat sângele, studenți cu greu intrați în învățământul superior ca prin urechile acului, tineret care n'a putut pătrunde nici cum pentrucă nu aveau neamuri sus - puse, ci neamuri în temnițe, fii de țărani care nu erau eroi ai muncii socialiste pentru bună starea partidului, cu dosare îngrozitoare ghiftuite de fișe negre conspectate pe trei generații în urmă, au făcut Revoluția ca privelegiații dictaturii să poată ocupa mai repede scaunele confortabile ale cârmuirii și să nu mai aștepte ieșirea la pensie a părinților, socrilor, nașilor, care le ocupau.

Nu pentrucă n'ar mai fi de menționat, dar pentru a ajunge la un sfârșit cât mai suportă hârtia, iată că recent au trecut la confesiune doi din profanatorii de vârf, nu pentru vreo iertare sau atenuare, ci în dublul scop de a săgeta dacă s'ar putea, mortal, pe unii din partenerii lor cu care, ca toți făcătorii de rele au ajuns la discordie și totodată să încerce recâștigarea pozițiilor pierdute.

Ca și mai înainte, nu denumesc pe nimeni pentrucă vor fi recunoscuți imediat. Curând după 22 Decembrie 1989 suspiciunea despre lovitura dată Revoluției de către un grup conspirativ veleitar și despre un pact încheiat cu securitatea și elemente ale armatei, a devenit o certitudine.

Tot curând s'au găsitunele canale ale televiziunii franceze, reviste ca Le Point și autori de cărți pripite, confecționate din interese de senzație comercială, să lanseze că n'a fost o revoluție populară spontană, fără conducere organizată și unică în lume prin aceea că a fost prima văzută cu ochii în plină desfășurare pe ecrane, ci manipularea unor mase de către niște conspiratori pregătiți din timp înăuntru și susținuți din afară, care printr'o lovitură au răsturnat cuplul tiranic și conducerea partidului pentru a le lua locul. Este prea mult! Oameni care n'au trăit Revoluția ei filmele ei, s'au lansat în analize trăgând concluzii respingător de false. Acum confesionarii îi dezic recunoscând că Revoluția a existat și nu poate fi negată dar o modulează și o conjugă cu existența anterioară a unei conspirații din care au făcut parte și care au avut ca obiect numai răsturnarea cuplului tiranic cu care poporul identifica asuprirea comunismului, dar odată aceștia eliminați, comunismul trebuia să subziste cu altă față. Că această conspirație a intervenit în momentul oportun fără de care nici Revoluția nu reușea nici conspirația fără ea. Confesionarii nu merg mai departe fiindcă nici nu este nevoie. Ceea ce se dezvăluie nu este altceva decât ceea ce s'a văzut, simțit și știut de aproape toată lumea, dar până acum o confeseazâ numai ei iar ceilalți conspiratori care continuă să țină frânele puterii au tăcut și tac în continuare, deși poleiala măștii lor a dispărut și a ieșit de mult detestata față.

Drept aceea, mai surd sau mai exteriorizat, Revoluția continuă ca una care nu s'a terminat și mai curând decât gândesc profanatorii ei, va triumfa deplin, pentrucă idealul ei este călit în retorta suferințelor unei jumătăți de secol și nu mai poate fi sfărâmat și fiindcă pentru ea s'a luptat, sângerat și murit.

TREZIRE LA REALITATE

Mihai DELCESCU

Cu uimire, dar și cu admirație, am citit articolul: "Ignoranță și comportament agresiv", apărut în numărul din August, în "Cuvântul Românesc". Cu uimire, fiindcă s'a găsit cineva care a îndrăznit să ne spună în față un adevăr atât de dureros de neplăcut și cu admirație că el a fost spus de un tânăr din generația revoluției, care aflat probabil în București, în vizuina leului răpciugos, își riscă libertatea și poate viața, încercând să trezească o constiință națională de demnitate și de solidaritate colectivă, nu de orgoliu românesc nejustificat prin calități de șovinism nociv, cultivat timp de decenii, pentru a fi manipulat după nevoie!

Dar consider mai important faptul că, un asemenea element tânăr, a putut să crească asemenea unei flori, pe bălegarul educației comuniste, stropit permanent cu lozinci otrăvitoare și strivitoare a oricăror manifestări de demnitate și de personalitate, cu o gândire proprie! Este o încurajare a speranței că asemenea acestuia, trebue să mai fie și alți tineri capabili și dispuși de a pune umărul, la redresarea morală a poporului, recuperând din mijlocul acestuia, ce se mai poate recupera...Si ca atare, cred că ar fi necesar, ca acest articol să fie citit și răspândit peste tot în lumea românească, mai ales în țară, pentru ca să ne punem cenușe pe cap și să ne vedem în oglindă, așa cum suntem în realitate: un popor nenorocit, bătut de soartă, așezat la marginea Europei pe granița Orientului apropiat, orgolios fără temei, cu o mentalitate anacronică a cărui protipendadă, cu unele onorabile excepții, a cuvântat când turcește, când grecește, rusește, sau franțuzește, dar întotdeauna a gândit bizantin, preocupată de propriile interese și care, de câte ori, de-a lungul secolelor, s'a ivit un patriot jenant, a avut grijă să-l facă să piară!

Dar constatările tânărului autor al articolului nu sunt noi, fiindcă au mai fost consemnate și în "Psihologia poporului român" a prof. D. Drăghicescu, apărută în 1907 pe care se pare că acesta nu l-a citit, evident din lipsă de posibilități. Cred însă, că o mare vină o poartă și toți aceia, care după primul război mondial, îmbătați de "Marea Unire", au exacerbat orgoliul național, trâmbițând că nu este un alt popor mai... și mai..și mai..plin de toate calitățile imaginabile, ca poporul român, ajungând până acolo să numească (ce glumă sinistră), Bucureștiul, "micul Paris"! Probabil fiindcă avea câteva bordeluri, câteva restaurante și o protipendadă, care mimau Occidentul, fapt ce, cred eu, a constituit și el o piedică în acceptarea și însușirea adevăratelor valori apusene, creind și întreținând o mentalitate de autosatisfacție, refractară înnoirilor spirituale și tehnice, prin idealizarea ciobanului lui V. Alecsandri și a carului sau a plugului cu boi, al lui Grigorescu, în epoca tractoarelor!

Iată că acuma a venit scadența și tragem consecințele, cu speranța că totuși, se va ivi de undeva un Mântuitor, care să ne scape, un nou "Miel al jertfei" cum îl numește autorul articolului, ca apoi drept mulțumire, să-l răstignim...

Bănuiesc, așa după cum îmi cunosc compatrioții, că se vor găsi totuși mulți care să se simtă jigniți (pe nedrept) și să protesteze contra acelui articol foarte neplăcut, și evident și contra acestuia, dar sper că totuși pentru cei mai mulți, va constitui o trezire la realitate, căci a trecut de mult vremea visurilor. Situația este mult prea serioasă ca să ne mai "îmbătăm cu apă rece"! Numai privind lucrurile cu luciditate și cu o gândire matură, fără sentimentalisme desuete, vom putea găsi poate, soluțiile salvatoare din mocirla în care a decăzut un popor, ai cărui conducători netrebnici, și încă votați de o majoritate, au îngăduit lozinca, nemaipomenită nicăieri în lume: "Moarte intelectualilor"! (Ceea ce ar însemna că nici ei nu se consideră a fi intelectuali, ci niște pseudoanalfabeți cu titluri academice de contrabandă.)

Dar, mă întreb; cum poate fi salvat și recuperat pentru Europa unită de mâine, un popor care după 45 de ani de sclavie, s'a temut de libertatea care îl făcea stăpân pe propria lui soartă și a preferat zgarda cu care era obișnuit, pentru a le lăsa altora pe mai departe, grija de a gândi în locul său, el mulțumindu-se să vegeteze trăgând în jug și stând la cozi...gata oricând la dispoziția stăpânului!

Si dacă articolul cu pricina, a fost scris de un tânăr din generația revoluției, articolul de față este scris de un "bătrân" din "Generația tranșeelor" fost luptător pe frontul Nord Iași, și fost client al Aiudului.....

Bișnița

—Dr. Petre RAȚIU—

Termenul acesta a fost implantat în mahalaua bucureșteană printr'un scurt circuit lingvistic sui generis, răsfrângând și evidențiind valențe caricaturale, dar și scabroase, ale sale, la un mod îngigantit.

Probabil că într'o zi de pe la începutul anilor '70, când Ceaușescu își dezvolta relațiile cu America, o cumătră oarecare -sau poate un cumătru- dând știri altuia despre vreun băiat "descurcăreț", "uns cu toate alifiile", "fund de ocnă" la suflet ca să "răzbată", cu relații în lumea interlopă a ștabilor locali dela OCL și dela partid, neștiind probabil să explice cum acesta avea pachete de Kent, și carne pe sub mână și de toate, fără a ști să-i indice o ocupație precisă, a zis că Gică, sau Mitică, cum l-o fi chemat, face "bișniț" (business), deformat imediat, pe limba mahalalei, dela bisnis și om de "bisnis" la om de "bișniță". Cine știe, poate și în contrast, perceput acut și subconștient, cu om de bine. Așa a ieșit bișnița, bișnițar ... ceva de ploșniță, categorie morală imundă.

Poate că poporul simplu a intuit genial esențe și corespondențe, care merg dela aparențele atât de detașate ale VIP-ului la acelea vulgare ale nomenclaturii, până la ale mărunțului, anonimului gestionar de zarzavat sau butelii, îmbogățit peste noapte, fără muncă.

Trăim veacul businessului, fiecare cu bișnița și bișnițarii lui.

Nu făcea și Ceaușescu strălucite bișnițe cu banii poporului - industria siderurgică nerentabilă și devoratoare de energie, cea petrochimică rămasă fără materie primă, alimentele țării exportate în Rusia și în Occident sub preț, etc, etc - nu s'a plimbat el și pozat cu cei mai eminenți reprezentanți ai VIP-ului, ai etablishmentului internațional?

Păcat că bișnița se făcea cu sudoarea și vlaga poporului, căruia, dela cap, de unde "se strică" peștele, i se dădea exemplul rău.

Iar toată puterea bișnițarului Ceaușescu și a clicii lui, ca și a altor clici de ceaușești din Europa de Răsărit, poporul a simțit-o, purcedea dela bișnița și bișnițarii cei mari. Acolo se stabilise viitorul nostru, businessul care nu pregetase în fața crimei.

Termen respingător, antitetic frumosului prin însăși pronunțarea lui, cu o consoană explozivă în cap - b - și vocale închise -i- printre ș,ț,n și ă în coadă, acest termen era printr'o remarcabilă intuiție a lumii răsfrântă la nivelul omului simplu, o transpunere, așa cum o vedea el, a lumii "businessului", cu trăsăturile morale plastic exprimate în sunetul scabros al cuvântului. Nu simțise el businessul, la Yalta, pe piele?

Nu-i așteptase ani de-a rândul pe Americani, până când la urmă, își pierduse orice speranță și se dăduse pe mâna "bișnițarilor" ca să "trăiască" de azi pe mâine, în bătaia vântului și a tuturor vânturilor, măcar cu carnetul roșu de partid?

Termen antitetic frumosului, dar exprimând în conținutul lui sensul de precaritate, de provizorat, a ceva ascuns și neclar, și de aceea amenințător precum întunericul, așa cum era lumea pe care o trăia el, în abjecția ei, el, termenul, întruchipa simbolic opusul unei existențe adevărate, a unei lumi adevărate, create de Creator, care se pierdea undeva, dincolo de orizontul ultimilor 45 de ani.

Căci "progresul", ce cuvânt urât, atunci când el exprima numai o formă și nu un fond, o materie fără morală, așa cum din păcate se întâmplă, se lățise și istoria devenise dela întruchipare de idei, dela întruchipare a spiritului lumii, cum zicea cândva un filosof, un consiliu de administrație mărunt, format în majoritate din oameni mici, politicieni care cârpăceau jalnici, fără nici o iluzie de dreptate, în mare parte numai în Orientul apropiat, de vr'o 40 de ani, tot într'o problemă a vr'o două milioane de locuitori, aceea palestineză care-i depășea complet în distinsele lor facultăți, băsca bișnița cu petrolul, restul fiind în "coexistență", și comerț.

Dar a venit, prin voia Domnului și lupta popoarelor din Răsărit, anul 1989. Bișnițarii de sânge, cei mari, au căzut, dar boala comunismului, care i-a generat, a rămas.

Căci Bișnița nu este posibil să fie scoasă numai prin materie, pornind dela economie, adică numai prin trecerea dela o formă la alta de economie, fiindcă granița dintre cele două lumi, este la noi ontologică. A o așeza această fruntarie numai pe bazele materiale ale lumii, ale civilizației, este cu totul incomplet. Ea este fundată pe metafizic, pe soliditatea esențelor și valorilor eterne, ca cinstea, dreptatea, adevărul, care înfruntă și biruie materia, oricât de sceptică ar fi fost până în 1989 generația noastră, că spiritul poate birui materia.

Dar au demonstrat-o în istorie nenumărate evenimente, dacă ar fi numai să dăm exemple atât de disparate, precum căderea imperiului roman, în primul rând prin forța unei credințe, cea creștină, au demonstrat-o armate în inferioritate materială, dar nu morală, ca cea română la Mărășești, copiii și tinerii din Piața Catedralei la Timișoara, cei din Piața Universității la București, o demonstrează în aceste zile sătenii din Săpânța și din alte sate ale țării, care, prin dragostea de pământul ce și-l revendică cu vigoare și bărbăție, ne redau chipul curat din origini, al "veșniciei care s'a născut la sat".

Al satului, care este oglindire a ordinei cosmosului în sufletul și viața omului, valoare arhetipală, pe care popoarele de migratori nu o pot avea și nu o pot înțelege. Ele nu merg spre esențe ci doar spre extensiune, în cantitate. Căci nu este boala lumii moderne, în perspectiva pe cantitate? Dela industrializarea masivă, până la boom-ul demografic?

Dreptul sacru de proprietate al țăranului, nu este un drept de proprietate civilă oarecare, el este o alcătuire, o plăsmuire specifică de lume, care are în centrul său vizibil glia de sub cerul sub care omul trăiește, răsfrântă în interioritatea trăirii sufletului românesc și a dragostei sale, într'o reconstrucție de valori, care numai ea ne va mântui din "bișniță".

Acolo, în Nordul nostru, pe Tisa, la Săpânța, dar și în alte sate - Ionești în Vâlcea, etc. împreună cu lucrătorii dela Brașov uniți în sindicatul "Frăția", fii și frați de țărani, se întâmplă în zilele acestea de Septembrie, cutremurul teluric, unda de prelungire a celui din Decembrie, ajungând la țară, terra, care va reînnoi ființa noastră, precum Geea pe Anteu.

Altfel, fără această cutremurare morală dela temelia a însăși ființei țării, totul ar fi o alternanță goală între două forme, iar istoria o simplă trecere dela bișniță la bisnis, evocând timpurile lui Dinu Păturică.

STUDENȚII

—Alexandru NEMOIANU—

In mod paradoxal după alegerile din Mai în România confruntarea dintre forțele întunecate ale trecutului comunist și forța vie a neamului angajată către democrație și demnitate națională a devenit încă mai deschisă.

A devenit încă mai deschisă, căci formațiunea politică amorfă și nearticulată cunoscută sub numele de Frontul de Salvare Națională a început să practice tot mai deschis metodele fostei administrații comuniste.

In primul rând grupul F.S.N. a dovedit fără putință de tăgadă (lucru asupra căruia oameni de bine au avertizat de multă vreme) că una spune și alta face.

După ce a fantazat vrute și nevrute despre o preluare a valorilor social - democrate și o adaptare a modelului suedez, cel care ar fi voit să fie amintit ca "Președintele reconcilierii", a dezlănțuit o cruntă prigoană în special împotriva intelectualilor și în general contra celor ce se opun sau au rezerve față de F.S.N. Această prigoană a culminat cu acțiunea de tip pol-potist "mineriada". După ce a felicitat pe criminali și după ce, cu o încăpățânare caracteristică ținătorilor la ceata celor mai încetinei la minte, a declarat că "minerii" au venit spontan la București, acel președinte și în fapt șef al F.S.N. va intra în istorie ca Ion Iliescu-Bâtă.

Dar mai cu seamă "frontiștii" au dovedit că nu sunt capabili să accepte și să funcționeze în instituții și după principii democratice. Aceasta este vădită în refuzul brutal de a purta un dialog sau de a accepta o opoziție cât de modestă.

In special pe liderii "frontiști", Ion Iliescu-Bâtă, Petre Roman et comp., îi îngrozește ideea că opoziția s'ar putea uni. Aceasta explică crearea de formațiuni politice artificiale aservite Frontului și generarea de ură între grupurile sociale și naționale. Aceasta este și cauza dezlănțuirii de ură primitivă a "frontiștilor" contra grupului care poate, și credem că în final va și reușì, să polarizeze forțele vii și pozitive ale neamului: studenții români.

Incepând cu Ianuarie 1990, cu intuiția caracteristică celor curați la suflet, studențimea a realizat că "frontismul" este în primul rând un mijloc de a salva ce se mai poate salva din ruinele jalnicei administrații comuniste. Cu îndrăzneală, dezinteres și corectitudine exemplară, studenții au refuzat avansurile frontiste. Este bine să ne amintim că în una dintre puținele sale întrevederi cu studenții, Ion Iliescu-Bâtă i-a avertizat că "n'am pregătit plăcinta pentru alții". Dar, probabil spre nedumerirea și uluirea "frontiștilor", studenții nu s'au plecat ci au continuat să militeze pentru drepturi de organizare, autonomie universitară și pentru înlăturarea acelor cadre didactice vinovate de fărădelegi în timpul administrărilor comuniste Dej-Ceaușescu. (De fapt, într'un plan ideal aceasta dovedește din nou că binele și răul sunt categorii diferite ce nu pot coexista.)

Acțiunea studenților a continuat cu pas viguros. Studenții s'au organizat; au alcătuit liste, temeinic documentate, cu cei ce trebuesc înlăturați din viața universitară; au alcătuit proteste și memorii; au făcut disperate apeluri la rațiune și bun simț. Când totul s'a vădit zadarnic, au organizat o mică zonă liberă de neocomunism în Piața Universității, ca un simbol a ce va fi România de mâine.

Activiștii F.S.N. au considerat chiar și aceste foarte modeste forme de protest pașnic ca prea mult și, sub directul îndemn al lui Ion Iliescu-Bâtă, au dezlănțuit ororile acțiunii de tip pol-potist "mineriada".

După felul de acțiune, putem distinge două aspecte la fel de periculoase. Primul este imediat și poate fi surprins în detaliile sale foarte concrete. Intreaga presă din România, cum și mărturiile victimelor au descris în detalii zguduitoare metodele crude și brutale folosite de organele de represiune controlate de către F.S.N.

Un punct din programul F.S.N. prevedea ca cei reținuți, indiferent de motive, să fie tratați conform cu normele și convențiile internaționale. In loc de a respecta această promisiune, cei arestați în timpul "mineriadei" au fost bătuți cu cruzime sadică, hrăniți cu gunoaie, lipsiți de asistență medicală minimală, aruncați grămadă în grajduri, etc.

Toate termenele de deținere prevăzute prin lege au fost încălcate, avocații au fost împiedicați să întâlnească pe cei ce urmau să îi apere, declarațiile au fost smulse sub presiuni fizice și psihice luate din arsenalul comunist Dej-Ceaușescu. Modul în care a fost tratat liderul studenților Marian Munteanu este tipic. Toate acestea vădesc disprețul Frontului pentru însăși ideea de justiție și de respect a propriilor cetățeni.

In o a doua perspectivă, însăși această situație în care studențimea română, un grup aflat în minoritate dar care face apel la înțelegere și schimbări pașnice, este urîtă cu înverșunare și atacată în chip vicios, este în sine dezgustătoare. Este dezgustătoare mai ales în aceea că nu are noimă. Nu poate fi înțeles ce li se impută acestor tineri sau ce vină li se găsește pentru a-i hăitui, insulta, schilodi și chiar ucide. Singura explicație este răutatea pură provenind din tot mai evidenta opțiune a Frontului pentru epava comunistă.

Dar vremea comunismului a apus și a apus pentru totdeauna. Viitorul nu aparține grupului condus de Ion Iliescu-Bâtă, ci celor care din amfiteatre și săli de seminar afirmă dreptul României la democrație și apartenență la Europa.

Este minunată împrejurarea că națiunea română este pe cale de a afla un model și o sursă de conducători devotați. Vârful de lance al luptei pentru binele tuturora are din nou un nume și el este: "Studențimea română".

Ciobani cu oile pe valea Oltului

MOMENTE DIN LUPTA POPORULUI ROMÂN ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI

—Erast CĂLINESCU—

Motto: "Sângele eroilor este seva libertății"
Campbell.

PARTEA A II-A

1936

VOLUNTARI ROMÂNI IN LUPTĂ CU BRIGĂZILE INTERNAȚIONALE DIN SPANIA

In anul 1936 comunismul încerca să stabilească un cap de pod în Europa apuseană, prin trimiterea de brigăzi internaționale care să înfrângă revoluția național-creștină condusă de generalul Franco.Ura și setea de distrugere a acestor brigăzi comuniste se revărsau cu precădere asupra valorilor spirituale și a valorilor culturale din țara însorită a Peninsulei Iberice.

Se părea că inamicul lor principal, pe care luptau să-l distrugă cu orice preț era Dumnezeu și Biserica Lui.

In apărarea credinței creștine s'au ridicat tineri voluntari din diferite țări, formând Legiunea străină spaniolă ''Tercio''. Portughezi, Ruși, Mauri, Italieni, Germani și Români, au luptat cu toții împreună pentru același țel: salvarea Europei de comunism.

In jurnalele de front ale unora dintre luptătorii naționaliști sunt descrise grozăviile văzute și trăite, ororile comise de batalioanele roșii.

"In această mânăstire a fost un centru de rezistență comunistă. Interiorul este distrus și batjocorit. Călcăm pe odăjdii, pe icoane sfârâmate și tăvălite prin murdărie. Icoane pictate de nume celebre, opere de artă dinaintea și din timpul renașterii (mânăstirea are 600 ani) sunt rupte, iar sfinții cu ochii scoși. Murdării făcute pe altar, iar secera și ciocanul, mânjite pe pereți și pe icoane. O zdreanță roșie fâlfâie pe crucea mânăstirii, ca o semnătură a profanatorilor".

"Intrăm în castelul unui nobil spaniol, părăsit de comuniștii în retragere. Galeria de tablouri oribil distrusă. Printre bucățile spintecate cu baionetele se mai pot vedea anii 1450,1560,1640, etc. Icoana Madonei este profanată îngrozitor. Capela transformată în latrină. Pe treptele altarului recunoaștem cu groază cadavrul unui preot cu mâinile legate la spate. Are o figură oribilă. Ne privește cu globurile ochilor nefiresc de mari. Apropiindu-ne, ne dăm seama că pleoapele i-au fost tăiate, iar nările umplute cu praf de pușcă și explodate. Pe pereți, bucăți de creieri cu sânge și fire de păr. In grajdul din curte, o femeie tânără și cu fetița ei de vreo 6 ani, cu hainele sfâșiate, pline de vânătăi și mușcături, violate, apoi ucise." (N. TOTU)

Alături de ceilalți apărători ai Crucii și ai civilizației europene, un grup de șapte tineri români au luptat pe frontul războiului civil din Spania. La Majadahonda, localitate aflată la Vest de Madrid, un monument stă mărturie jertfei eroilor români căzuți în lupta pentru creștinătate: Ion Moța și Vasile Marin.

In scrisoarea sa testament, adresată părinților săi dela Orăștie, Ion Moța scria: "Se trăgea cu mitraliera în obrazul lui Christos! Se clătina așezarea creștină a lumii! Puteam noi să stăm nepăsători?"

1944-1960

REZISTENȚA ARMATĂ A ROMÂNILOR ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI

Cicerone Ioniței este unul dintre puținii supraviețuitori ai luptei armate anticomuniste din anii de după 23 August 1944. Mărturia sa înscrie în istoria Românilor o perioadă de 16 ani de luptă aprigă, cunoscută fragmentar și uneori denaturat de poporul român și trecută sub tăcere de către regimul comunist. A adunat cu migală, faptă lângă faptă, nume lângă nume, pentru a reface o lume de eroi adevărați.

"Rezistența împotriva regimului comunist din România a fost generală și a început imediat, după așa zisa eliberare. Ea a însemnat reacția organică de apărare a demnității naționale împotriva jafurilor, arestărilor și crimelor muscalului."

''Neamul nostru a cunoscut și lupta de partizani, acea luptă armată care timp de un deceniu a cuprins întreg teritoriul și a hărțuit autoritățile vândute intereselor străine.

"Am încercat să scriu unele episoade, pentru a nu se șterge de pe ràboj, deoarece am fost printre aceia care au simțit în ceafă țeava pistolului sovietic și care au fost călcați în picioare de uneltele mârșave ale ocupantului vremelnic.

Cu sânge au fost scrise faptele eroice ale acelor vremi de nenorocire abătute peste țară!

Fugărit, am dormit la rădăcina bradului, sub clar de lună, având drept pernă cetina de brad, iar pe vreme de furtună piatra rece a grotei carpatine.

Am cunoscut pe unii din martirii acestei lupte de partizani care s'au înfrățit cu moartea, mușcând țărâna, seceraţi de gloanțe sub zidul onoarei românești. Au făcut parte dintr'o generație fără tinerețe. Ei și-au dat viața încredințați că mâine nu va fi ca azi..."

"Celor ce n'au auzit geamătul poporului român, celor ce n'au văzut copil smuls dela sânul mamei și sânge nevinovat curgând pentru dreptate, străinilor care se întreabă ce-am făcut, să le oferim dovezile pe care nici un vecin nu le poate prezenta de proporțiile epopeei noastre și purtându-i de mână, să le arătăm că pământul nostru-i plin de oseminte dela munte până la mare, din bordei până' n palat și pretutindeni întâlnești copii care nu și-au cunoscut părinții sau mame cărora li s'au uscat ochii de jalea așteptării."

Eliberarea dela 23 August a însemnat jefuirea și anarhizarea țării.

"In spatele frontului, în ''furgoanele sovietice'' se întorceau cei o sută sau două de comuniști ce-și găsiseră adăpost sub pulpana lui Stalin. După acești trădători ai intereselor românești își făcea apariția o lume necunoscută locurilor, cu graiul stricat, fără ocupație precisă și care a împânzit Tara de Sus și Tara de Jos a scumpei noastre Moldove."

Se urmărea, ca și în 1918 -1920 anarhizarea și instaurarea unei administrații necunoscute locurilor, care nu asculta de autoritatea Statului.

România se afla într'o situație disperată. Deși se încheiase un armistițiu, armata sovietică venise ca într'o țară dușmană, ca o armată de ocupație. 20.000 de ostași români care se conformaseră ordinului regal de a înceta ostilitățile au fost duși în lagărele sovietice de exterminare, iar pe urmele lor, Germanii și Basarabenii și Bucovinenii refugiați în România din teritoriile ocupate de Sovietici. Jaful, prada, barbaria, săvârșite de trupele sovietice pe unde treceau, depășeau orice imaginație. Lumea era răpită și aruncată în vagoanele de vite ce se îndreptau spre Rusia.

Locul lor era luat de mii de indivizi străini locurilor noastre care își făceau apariția, trimiși de Stalin ca să comploteze împotriva țării, unde se instalaseră ca la ei acasă. Prefecții și oficialitățile locale erau arestați și apoi izgoniți. Noii veniți erau înarmați cu armament capturat dela Nemți, erau instruiți și terorizau populația. In același timp, circa 80.000 de dezertori sovietici cutreierau țara, îngrozind populația, jefuind, violând și ucigând. Cine se opunea, era considerat fascist.

"A fi patriot, în acel timp și pe acele locuri, însemna să serveşti și să ajuți fără rezervă pe ''eliberatorii sovietici'', care încărcau și cărau zi și noapte, tot ce găseau. Totul li se cuvenea, totul era al lor. Nici femeia nu mai aparținea bărbatului."

Oamenii păgubiți au început să reacționeze. La jaful Rușilor se răspundea cu atac armat. Rușii erau dezarmați și bătuți. In acest fel lumea își procura arme și muniții, pregătindu-se să se apere de ''eliberatori''.

In același timp, comuniștii organizaseră echipe de șoc, care cutreierau satele noaptea în jeepuri sovietice, primite dela aliații americani, pentru "eliberarea Europei". Muncitori scoși din producție erau antrenați de către instructori sovietici și înrolați în "Apărarea patriotică'', organizație înarmată, care formase o rețea în toată țara. Acești huligani intrau noaptea prin case și băteau cu săculeți umpluți cu nisip, care produceau leziuni interne dar nu lăsau urme vizibile.

Acești huligani au devenit după 6 Martie 1945, cadrele Siguranței Statului și în această situație oficială au săvârșit fărădelegi îngrozitoare.

La sate, țăranii erau batjocoriți, purtați pe drumuri, împiedicați dela vot, forțați să se înscrie în colective, obligați să predea cote mari de pe puținul pământ care le rămăsese. Copiii de școală le erau trimiși acasă să-și lămurească părinții să se înscrie în colective, perceptorii și jandarmii le luau totul din casă și din bătătură, iar pe deasupra, unii erau și condamnați pentru sabotaj.

Toate aceste nedreptăți strigătoare la cer au făcut ca Românii să-și caute adăpost și loc de organizare, ca haiducii de pe vremuri, prin păduri și în munți. Centre de rezistență au fost organizate în munții Banatului, în munții Apuseni (Republica dela Băișoara, comună declarată independentă, care a durat 24 ore), în munții Făgărașului, în munții Olteniei, în Maramureș, în Vrancea, în obcinele Bucovinei, în lunca Dunării, la Arad., Rezistența Mânăsturenilor a rămas proverbială prin mesajul afișat la intrarea dinspre Cluj: "Până aici e "democrație". De aici e Mânăstur!"

Nume de eroi căzuți în luptă cu trupele de securitate sau morți în torturi, ca: sublocotenentul Arnăutu, conducătorul rezistenței din obcinile Bucovinei, țăranii eroi din Bihor: Oneț și Jurj, studenții Ionuț Stoica și Nelu Jijie dela Politehnica din București, colonelul Ion Uță în munții Mehadiei, Comandorul Petre Domășneanu, Spiru Blănaru, Traian Marinescu, eroii Făgărașului Gheorghe Arsenescu și frații Arnăuțoiu, inginerul Gavrilă, generalii Dumitru și Iancu Carlaont, Paragină, Bălan, Condrea din grupul vrâncenilor și atâția alții, vor rămâne în patrimoniul de jertfe al poporului român pentru totdeauna.

Evocarea momentelor de luptă a poporului român este edificatoare pentru reacția sa organică împotriva comunismului, acest corp străin pe care dușmanii au încercat să-l implanteze în ființa noastră națională. Fiara roșie, pângăritoare de viață și credință, a fost de fiecare dată înfrântă, căci apărarea creștinătății și civilizației Europei a devenit o tradiție istorică a poporului nostru.

Dar jertfa de sânge a dat-o tineretul român, care a preluat și reactualizat de fiecare dată avertismentul eroic al înaintașilor săi: 'PE-AICEA NU SE TRECE"!

"CE TE LEGENI, FRONTULE"

(pastel în proză)

—Sorin DUMITRESCU—

Acum când veni toamna, cu vântul ei răcoros care sărăcește arborii orașului nostru, gonind pe străzi frunzele moarte, că o melancolie devastatoare postrevoluționară îmi robește sufletul, pot mărturisi, nu fără strângere de inimă, că tot timpul îmi alunecă gândurile la bietul Front. Sper ca cititorul să nu mă bănuiască de fesenism și să arunce ziarul: îmi ajung mâhnirea și îngrijorarea legate de soarta Frontului, ca să mai îndur să-mi întoarcă și el spatele!

Ei bine, într'o țară ruinată de noua pacoste ce s'a abătut asupra ei, reprezentată de odiosul pluralism și sinistra sa opoziție, toți oamenii de bine aparținând acestei formațiuni emanate de avântul loviturii de stat, s'au străduit din răsputeri să împiedice pornirea rea a populației de a-și părăsi frontulețu', pentru ocheadele triviale ale vreunei formațiuni dubioase slugărind oficine venetice.

Numai ostenelile oficiosului "Azi", dacă ar fi să le socotim, de-a stopa jegul calomniei și limbajul suburban al presei de opoziție, pentru a introduce exprimarea nobilă, responsabilă, și ar fi de ajuns ca să ne dăm seama cât de vitejește luptă Frontul alături de alte foi absolut independente spre a menține un climat constructiv, de conciliere națională. Zadarnic! Cât o să mai îndure hârtia patriei terfelirea abjectă și infamantă a tot ce are mai emanat țara și Frontul ei?

In acest timp, Frontul se topește văzând cu ochii, măcinat parcă de o boală misterioasă și neiertătoare, care pe zi ce trece îi vlăguiește puterea mântuitoare pe care o avea asupra națiunii. Recent, unul din fondatorii săi, fiecare mai emanat decât celălalt, s'a apucat să-l facă cu ouă și oțet în văzul țării, ocară greu de suportat chiar pentru un nefesenist ca mine. Simt cum mă podidește o ciudă uriașă amintindu-mi timpurile glorioase, când îți trântea o demonstrație, de umplea cu nisip gingiile opoziției. Am impresia, vă rog să mă credeți, că feseniștii care-l conduc acum nu mai au picătură de emanație în sânge. Cum altfel să-mi explic refuzul Frontului de-a se Salva, făcându-și o aripă tânără, bătrână oricum ar fi, numai aripă să fie! Sau de ce nu trece rapid de partea opoziției, lăsând-o, în ofsaid, de izbelițte, fără adversar politic?

La aceste gânduri care-mi spulberă liniștea se mai adaugă și mohoreala toamnei, care-mi cotropește inima.

De vis a vis de Lido răzbate însă, de-abia auzit, ca un ecou, parafraza unui răspuns răscolitor: "De ce nu m'aș legăna, dacă trece vremea mea"...

(România Liberă)

ERATĂ

1. In articolul "Vasile Alecsandri" de Gheorghe Rădulescu, din ziarul "Cuvântul Românesc", anul 15, nr.173, din Septembrie 1990, pe coloana a doua,rândul 35 în loc de "nesfârșitelor pelegrinări" să se citească "din cauza nesfârșitelor sale pelegrinări", pe rândul 46, pe aceeași coloană, în loc de "lucrai atât de vie" să se citească "luceai atât de vie", pe coloana a treia, pe rândul 17, în loc de "11 Februarie 1876" să se citească "11 Februarie 1866".

2. In articolul "DE CE?" de Petre Rațiu, din ziarul "Cuvântul Românesc", anul 15, nr.172, din August 1990, pe coloana a doua, rândul 20, în loc de "Dar, revoltă a disperării chiar, ea a fost nestructurată ideologic..." să se citească "Dar, revoltă a disperării chiar, ea a fost NET STRUCTURATĂ ideologic..."

3. In articolul "Libertate si etică" de Petre Rațiu, din ziarul "Cuvântul Românesc" anul 15, nr.170, din Iunie 1990, pe rândul 5-6, coloana a cincea, în loc de: "dar nu imanentă, nu transcendentă!", a se citi"dar imanentistă, nu transcendentă!".

Literatură și Istorie

DESPRE FIINȚA NEAMULUI

-I-

——Titus BĂRBULESCU——

Nemântuită este tema ființei neamului românesc, sortit să dăinuiască și să crească sub vreme sau peste vremea lui istorică de aproape două milenii! Ca ethos cultural, civilizație, limbă, "peste prăpăstii de potrivnicie", ar fi spus A. Cotruș... Sau să piară! -"Să piară neamul românesc! Auzi dumneata?" se întreba "arbănașul" I.L Caragiale, într'o scrisoare care relata vizita lui făcută la închisoarea din Szeghedin unde se afla O. Goga: "Nu. Nu se poate"...

Românul a fost semănat de Dumnezeu într'un spațiu antropogeografic favorabil în ce privește nucleul dezvoltării lui organic și de roire spirituală. Locul nașterii și creșterii lui etnogenetice este cetatea Transilvaniei, peisagiu de plai cu pășuni alpestre, cu așezări umane: sate (foste tabere militare altădată), constituite plugărește, jos, pe valea apei, cu lunca ei, crângul și câmp de arat, semănat, la marginea codrului secular care urcă rărindu-se - rariști de brad, apoi de jnepi -, cărări șerpuitoare printre arbori, smârcuri de izvoare, uneori stânci și vaduri printre ele, de trecut apa; satele, cu case de piatră, de lemn, acareturi, poartă largă, cu două laturi, care se deschide când intră vitele; satele, căsele sunt adunate în jurul bisericii; câte-un cătun răsfirat deasupra satului, pe coastă, pe lângă "drumul oilor", cu strungă, la adăpost de viscol, cu "de-ale mâncării" iarna sau vreme de bejenie...Obștea satului are orânduiala ei "după lege", legea pământului moștenită din moși-strămoși: un jude, un "Chinezu" (adică un "cneaz") hotărăște cu sfatul lui ce se cade, ce nu se cade între raporturile dintre oameni, în caz de ceartă pe avutul și drepturile unora contra altora... Din aceeași societate rurală fac parte preotul, cântăreții, soldații, meseriașii: lemnari, olari, ciubotari, urdari, păcurari, adică ciobani cu turma. Femeile torc lână, bat cânepă, țes covoare, spală, bat rufele la râu, duc de mâncare bărbaților la câmp, fac copii de care se ocupă să fie mai vrednici decât tații lor, mai luminați, de aceea duminica îi duce mama la biserică, la domnul părinte...

Turmele transhumează după primăvara mieilor, când urcătoare spre cumpăna apelor, apoi coborîtoare în văile croite de firul apei printre pasuri și trecători ce străbat munții înconjurători ca niște raze pornite din centrul Rozei Vânturilor: spre Tara Românească, adică dealurile, codrii, câmpiile dunărene, peste "Vadul oilor" la marea "Pontului Euxin", când spre Moldova, adică dealurile, codrii și câmpiile nistriene, peste limanul Nistrului, mai departe, prin părțile tătărești; la Miază-noapte, străbătând Carpații de sus, când codrii "de aramă și pădurea de argint", plaiul, dealurile, izvoarele Siretului, Ceremușul, când, prin Maramureș, spre izvoarele, apoi câmpia Tisei, coborînd la vale; la Apus, străbătând Apusenii cu băile lor săpate sub piatră, de oameni de piatră, din care și-au făurit sufletul sfărâmând-o, mândri ca lemnul nobil făcut cercuri, butoaie, unelte casnice, stupi, case, porți înflorite, troițe, biserici ...Apoi, turmele cotesc spre Miază-zi, spre câmpia Banatului; din nou, urcătoare prin dealuri, codri, plaiuri ale Carpaților bănățeni și ai Ungrovlahiei, pe "drumul oilor", peste Vama cucului, spre Dunăre care a intrat în țară luptând cu elementele și forța destinului, la Cazane, la Porțile de fier...

Vreo 32 sunt diviziunile geometrice radiante, pornind din centrul Rozei Vânturilor. Numeroase sunt turmele transhumante ale ființei biologice și spirituale românești, pornind în chip de raze din cetatea Transilvaniei spre marginea rotundă a solului și firii Românului. Circumferință cu relief legănat: munte, deal, șes, fluvii, ape care se varsă în Tisa, Dunăre, Marea Neagră; în Siret, Prut, din nou Dunărea și delta ei, Nistrul, limanul lui din nou Marea Neagră. Căci rotund și legănat este pământul Românului cuprins între hotarele lui geopolitice și spirituale... Ca firea lui născută din moartea "Daciei Felix", căci asta este soarta unui om și a unui popor de oameni: să nască din grăuntele care a murit! "Românitatea" s'a născut și s'a dezvoltat fertil, de-a lungul a 19 secole, în chip de raze și spirale de ființă românească, pornite din leagănul facerii lui etnogenetice spre circumferința Rozei Vânturilor!

Cuvântul Dacilor romanizați s'a transmis Dacilor liberi;apoi "barbarilor" care s'au asimilat băștinașilor, s'au așezat printre ei, au îndurat împreună cu ei alte invazii...Mai ales, au deprins limba, doinele de dor și de urît, cântecele bătrânești, jocurile, hora, trânta dreaptă. S'au încreștinat, s'au "cumetrit" cu pământenii, s'au făcut o apă și pământ. Au intrat în "ecologia umană" a neamului românesc, adică în discursul lui cultural și geopolitic de apărare a ființei pământului locuit și firii Românului contra prădațiunilor naturale și prădătorilor cu chip de fiară aduși de valurile și veniturile istoriei. Nu sângele frământat din mai multe seminții al Românului face ființa românească, ci limba și iubirea de pământul românesc date lui mistic, în termeni de cuvânt și patrimoniu sacru, cu misiunea de a-l sfinți.

Omul sfințește locul. Românul a sfințit locul. Va continua să-l sfințească, cântând în luptă cu forța destinului, în vers legănat dar aprig al "Doinei" lui Eminescu, al lui "Deșteaptă-te Române", cântând forța lui culturală și civilizatoare, liberatoare din lanțurile tiraniei aculturale, bestiale, inumane, care au exilat poporul român în lăuntrul și în afara hotarelor lui firești, de o jumătate de secol încoace. Precum, în alte timpuri, alte locuri și oameni loviți de soartă, în Italia, bunăoară, de acum un secol, fiecare Italian ascultând sau executând în cor: Va, pensiero! din Nabucco, de Verdi, se identifica cu soarta exilaților din țara ciuntită și ocupată de străinul de altă limbă, mărturisind în cântec speranța reîntregirii ei. Si bucuria omului făcut după chipul lui Dumnezeu, care își scutură lanțurile robiei de sub cei "fără Dumnezeu"...

Într'o cuprinzătoare sinteză : Le Pays et le Peuple roumain (București, 1937), S. MEHEDINȚI formula și explica trei parametri determinanți pentru geografia, etnografia și istoria poporului român, născut, format organic și spiritual în cadrul rotund și legănat al citadelei Carpaților, cu ieșire, adică roire culturală și civilizatoare, la Dunăre, Marea Neagră, Nistru, Tisa superioară.

1. "Pământul românesc, legat de axa Carpaților Nord - Sud, perpendiculară pe axa Carpaților Est - Vest, formează geografia umană cea mai avansată a Europei față de stepa ponto-asiatică. Adevărata frontieră dintre continentul nostru și Asia, trece prin istmul care separă Marea Neagră de Marea Baltică..." (De-a lungul lui, s'a stabilit până ieri linia de fractură Nord - Sud a Europei, care este astăzi pe cale de a fi străbătută de poduri și punți de comunicare, adică de circulație liberă, competitivă - din punct de vedere al pieții economice- a ideilor, a bunurilor, a democrației întemeiate pe drepturile omului și cetățeanului: pe libertățile fundamentale, pe separația puterilor în stat, care "purced dela națiune", după cum zice art. 3 din Declarația Drepturilor Omului" (1789) ... Iar, națiunea, într'o societate modernă, cu frontiere politice și morale permeabile, nu poate fi închisă cu ziduri chinezești, ci deschisă cultural, linguistic, ideologic, economic, omului și mesagiului lui umanist, care, la rândul lui, nu purcede nici din "majoritatea, nici din minoritățile naționale", ci din privilegiul dat omului de "a se naște liber și egal în drepturi"...(art. 1 din Declarația Drepturilor Omului, 1789).

2. "Pe acest pământ, intra-limes, continuă S. Mehedinți, s'a născut un popor și un ethos spiritual, așezat într'o cruce a drumurilor de invazie a popoarelor migratoare (Randvolk). Din antichitate, Romanii au rezistat vremelnic contra invaziilor venite din stepa orientală precum și contra hoardelor - întâi de pradă, apoi colaboratoare cu imperiul roman, căci și el și ele s'au încreștinat -, venite din Nord, din Vest"... Putem adăuga, venit din Sud: Islamul, pe care Românii nu l-au adoptat niciodată. Nu s'au turcit. I-au împrumutat totuși înțeleptciunea discursului filosofic popular al lui Nastratin Hogea (conform "Isarlâcul", de Ion Barbu...) L-au românizat, cu ajutorul lui Păcală și Tândală ai noștri! Si al lui Stan Pățitul. Si Ivan Turbincă, care-prin Creangă-dela Slavi ne vine. Ei și? Să fie bine venit, în românitate! Tata rus, mama rusoaică. Ivan Moldovean!

3. "Substratul antropologic al poporului român este unul dintre cele vechi ale Europei. Se înrudește ca limbă, artă populară, arta de a trăi, cu popoare străvechi din Sudul Dunării, cândva romanizate, elenizate, slavizate, ca Tracii, Ilirii; în Nordul Dunării cu Dacii, Geții, Carpii"... S'a depus peste el solul strămoșilor, adică țărâna lor din care s'a insuflat "virtutea românească", derivată lingvistic din "virtus romana "...Limba română se trage din latina vulgară, folosită odinioară pe teritoriul romanizat din Sudul și Nordul Dunării, din lăuntrul și în afara coroanei Carpaților și Apuseni, conform unui proces de civilizație de contact și receptivitate la popoare, etnii autohtone, pe care limba comună: instrument de comunicare între oameni - nu o rasă determinată elitist prin nu știu ce sânge mai nobil decât altul! - le-a pus în situație de convietuire socială, economică, culturală. Le-a fost vehiculul civilizatoriu, nucleul spiritual și arma de apărare a traiului de toate zilele - a pâinii când bună, când rea - contra valurilor ciclice de migrații venite din afară, pe care le numim "barbare". Căci "barbarul" ignoră limba locului și poporului așezat la el acasă, peste care el vine după pradă. "Romanitatea" limbii va deveni "românitate".

Intr 'o "geografie lingvistică" a Europei, limba română reprezintă latinitatea orientală, care a fost separată de masa latină occidentală în urma dislocării imperiului roman între Bizanț și Roma. Pentru Români, romanitatea limbii protoromâne se "stratificase" în momentul venirii Slavilor, în secolul VI. Pe aceștia Românii i-au asimilat pe teritoriul în care au convietuit. Cuvinte slave, locuțiuni referitoare la munca pământului, la organizarea socială, religioasă, concepte psihologice și de caracter, de asemenea anumite particularități de morfologie, sintaxă, au trecut în limba și caracterul Românului. Fondul vechi lexical, morfologia, sintaxa, fonetismul de bază al latinei vulgare s'au conservat în română cât și în italiană; în schimb, locul articolului post-nominal, sintaxa dativului posesiv, sufixul - esc, escu, indicând originea, precum și alte elemente de uzaj arhaizant - ca în aromână care reprezintă o etapă arhaică a românei - sunt de formație balcanică. Mai exact, ca terminologie a geografiei lingvistice și umane a limbii române, sunt elemente de substrat moștenit din vorbirea popoarelor străvechi - iliro-tracice în Sudul Dunării, geto-dacice în Nordul Dunării și peste gurile ei, spre litoralul Pontului Euxin.

(Va urma)

AREOPAGITICA

Rătăcind din oare'n oare
Tot pe altul am purtat
Când pe lemnul afumat,
Când pe prispă de izvoare.

Fără loc și fără nume
Peste tot și prea numit!
Cine sunt, ce răsărit
Poate cifra să-mi însume?

Adun cerul și pământul,
In nici unul nu mă știu
Sub înalt verde-ierbiu
Din ecou ți-am strâns cuvântul.

Prin cuvântul meu țărână
Retrăiesc cuvântul cer.
Lerui Doamne, lerui ler...
Roagă clopotul de stână

Ca să nu mă vândă ierbii
Pentru-un colbăit curând,
Regăsirii ajutând
Binecuvântează-mi Cerbii.

Dumitru ICHIM

LIBERTATE PRIN RELIGIE

de Vintilă HORIA

Aplicând la actuala fază istorică românească faimoasa profeție a lui Malraux, am putea spune: "România secolului al XXI-lea va fi religioasă,sau nu va fi."

Afirmația, mai mult decât contundentă, în pofida conținutului ei spiritual, ascunde un întreg program, nu numai religios. Sunt convins, după un lung joc cu destinul, că timpurile grele care se apropie, nu numai pentru România, vor fi trecute cu succes de popoarele care vor ști, într'un fel sau într'altul, să-și reia legătura cu trecutul lor cel mai glorios și mai calificabil, care a fost, atât în cazul Franței cât și al Spaniei sau al Germaniei, un trecut legat de spiritualitate. Va trebui să traversăm un nou Ev Mediu, așa cum prezicea Berdiaev, ca să ieșim la limanul unui alt fel de Renaștere. Iar Ev Mediu înseamnă pentru om o înscriere în obligații și îndatoriri, mai mult decât o umanistă conviețuire în drepturi. Indatorire implică aici nu atât o obligație față de Stat sau față de vreun partid, ci față de suflet, conceput ca o punte către divinitate.

Atât psihologia analitică - mă refer la C.G. Jung - cât și fizica cuantică ne conduc către această perspectivă, vreau să spun către aceasta implicare a omului în treburile divine. Nae Ionescu, anticipând atâtea lucruri, în cea mai strictă contemporaneitate, afirma cândva că a trăi religios e mai valabil decât a trăi cultural. Intr'adevăr, o religie e capabilă să creeze o cultură, nu și invers. E de ajuns să frunzărim orice tratat de filosofia istoriei, nematerialistă evident, dela Vico la Toynbee, ca să ne dăm seama că nu a putut fi altfel, niciodată. Bănuiesc că Nae Ionescu citise pe Kierkegaard, care punea clar problema întâietăților pe acest plan. Urcușul către adevăr ar presupune o primă treaptă, cea estetică, pe care filosoful dela Copenhaga a epuizat-o până la lacrimi și umilire în Jurnalul unui seducător, urmată de o a doua, etică, culminând cu o treaptă împlinitoare, cea religioasă. Triptic biografic și spiritual prin care a trecut și Dante ca să ajungă în fața Adevărului ultim.

Esteticul poate, astfel, conduce la cultură, eticul la o situație morală și socială, ca în cadrul protestantismului puritan, însă numai religiosul poate tinde a deveni pontifex, deci a face din fiecare suflet un constructor de punți care ar duce dincolo, drept în fața adevărului. Cultura, ca și istoria noastră, încă dela Daci, a fost structurată pe religios. De ce astăzi am proceda altfel? Ce criterii culturale, oricât de sofisticate ar fi ele, ar putea să ne scoată din criza morală și politică prin care trecem? Si chiar și din cea estetică, nu mai puțin gravă.

Afirm aceste lucruri după o viață întreagă de căutare. Linistea și încrederea nu mi le-au adus decât întâlnirile mele în spiritual, contactul cu cei ce au căutat, ca și mine, scriitori și artiști, dela Pitagora încoace, aș zice. Zilele trecute, întors dintr'o călătorie, urmărit și obsedat de psihoza războiului din Golf, îmi puneam din nou problema, atât de adânc mistuită de gnosticii creștini și pe care începutul creștinismului o concentra în formula: "Si est Deus, unde malum?" Dacă Dumnezeu există, de unde răul? Intrebare cutremurătoare de incertitudini, la care răspunde Sfântul Augustin: Cum am lua cunoștință de prezența binelui, dacă cineva nu ne-ar pune dinainte realitatea răului? Cum am putea compara? Răspunsul e abil și chiar satisfăcător, inevitabil și fără replică, însă trăirea cotidiană în istorie mi-a turburat adesea certitudinile. Iată ce scriu în Jurnalul meu (Septembrie 1990):

"Chinuit, zile de-a rândul, de "greșita facere a lumii". Totul se rezolvă numai prin moarte și ucidere. Omori ca să trăiești, apoi mori tu însuți. Nu numai războiul înseamnă moartea altuia, dar și uciderea animalelor, a vietăților din ape, a plantelor. Pe cine hrănește moartea omului? Există ca un fel de satisfacție în cruzime, care domină creațiunea, sau deviația acesteia către un alt eschaton. Dacă nu reușești să te desprinzi de această idee cred că e ușor să aluneci în nebunie, ca Nietzsche. Poate că și Eminescu, la un moment dat, a căzut în tentație. Numai moartea și învierea lui Iisus justifică panthanatosul. E, totuși, moarte, sânge, tortură, sacrificiu, că în tot restul. E o concentrare exemplară a restului. Insă învierea vizibilă (cum să-i spun altfel?) odată închipuită întreaga aventură în așa fel încât oamenii să afle dintr'odată despre tot, mi se pare fabulos de exemplară. Omul, fără moartea și învierea lui Christos, nu ar fi ajuns niciodată a fi om. In mod brusc, adică revelator, i s'a adus la cunoștință, nu prindesfășurări de argumente socratice, secretul, conținutul, înscrierea în adevărata lui condiție și posibilitate de a fi definit și înțeles. Bănuiesc cum poți ajunge la sinucidere, sau la nebunie, pe cealaltă cale. Căci nu există altă ieșire."

Imi cer iertare pentru lungul citat. E tot opera mea, ca și articolul de față, care întregește cumva Jurnalul. Fiind un popor realist, obligat la aceasta de condamnarea la propria lui geografie, deci la o geopolitică consecventă cu destinul, poporul român n'a putut fi ateu, nici chiar în plină renaștere liberală, nici în plină cădere comunistă. Capricii intelectuale n'au știut niciodată să înlocuiască o majoritate realistă, devenită astfel prin osmoza cu istoria. Nici unul din marii noștri poeți n'a făcut profesiune de necredință. Intelligere pe românește implică o religio, care obligă la o cunoaștere în adânc a unei fenomenologii istorice românești, în acest sens exemplară. Nu e momentul, cred, să ne abatem dela marele secretum în care se închide ființa românească. Pentrucă, altfel: "Cine se va face vinovat de mutilarea psihică ce ar urma în anii ce vor veni? Cine urmărește să ducă URA pe cele mai înalte culmi ale degradării umane?.. Si nu cumva astfel experimentul Pitești riscă să ia amploare la nivelul întregii țări?" (Citatul face parte din admirabilul reportaj semnat de Marius Sopterean, apărut în "Phoenix", nr. 33).

Intr'adevăr țara ciuntită, operată de suflet, cum o numesc în Ce-ți doresc eu ție, amenință să devină un uriaș Pitești, dacă URA nu va fi preschimbată în IUBIRE. Aceasta e problema. Care nu se poate pune și nici rezolva decât pe un plan creștinesc.

DE CE?

—Preoteasa Eugenia UȘERIU—

Doi colegi de școală și prieteni din copilărie s'au despărțit cutezători, plini de entuziasm tineresc și s'au revăzut bătrâni și resemnați. Așezați pe o bancă în Cișmigiu, ca o sentimentală aducere aminte a timpului studențesc, au început încet depănarea povestirilor personale, familiale, profesionale, etc., care au alunecat spre evenimentele petrecute în Tara Românească, din ultima jumătate de secol.

"Dragă Ioane, noi acești Valahi, priviți internațional cu dispreț, suntem cel mai vechi, ori cu alte cuvinte cel mai bătrân popor de pe podul pământului. Spun acestea ca anticipație a informațiilor care vor începe să apară în arhivele arheologice, repetând că "ceea ce oamenii au distrus, pământul a păstrat." Suntem singurul popor din lume care practicăm în viață "omenia", luată în derădere de mulți fii ai lui Satan, dar care cuprinde un complex deosebit de însușiri umane dăruite de Cel de Sus. Avem o țară bogată, am fost năpădiți de-a lungul nenumăratelor secole de neamuri străine, iar vecinii, au fost și sunt lipsiți de omenie.

Oare de ce ne pedepsește Dumnezeu atât de aspru? Tu care ai zăbovit încă de copil în tinda bisericii, iar mai târziu ai împletit credința în Dumnezeu cu formule de chimie și matematică, ce fel de greșeli am făcut noi în fața legilor divine ca să avem această soartă? Si mai spune-mi te rog, de ce Creatorul care vede nedreptățile istorice și sociale, în special în ultimul timp, pe care întregul neam le duce în spate, "tace în loc să ne ajute?"

Suntem atât de răi că ne meritâm această soartă, ori este un blestem, țâșnit din împărăția lui Satan care nu poate fi înlăturat de bietele noastre puteri? Cu alte cuvinte, "apa vie" care a fost dată strămoșilor, a plecat din mijlocul nostru?"

După câteva secunde de tăcere apăsătoare, Ion a tușit ușor, ca un tenor care-și curăță gâtlejul ca să ia o acută îndrăzneață și i-a răspuns aproape în șoaptă:

"Dragă Mircea, nu am intenția să tai în două Nodul Gordian pentrucă nu pot. Totuși, după o jumătate de secol, în care timp, parte din familia mea și a multor prieteni din tinerețe, cu suflete de crini au avut de trecut prin furci caudilice, fiind schingiuiți ori omoriți în mod barbar, considerați trădători, judecați și defăimați național și internațional; ca un modest "cântăritor" m'a frământat și pe mine această întrebare; am ajuns la concluzia că a fost și continuă să fie persistentă, încercarea de distrugere a elitelor neamului nostru prin corifeii lui Satan, care nu pot înțelege că drumul spiritual orânduit de divinitate nu poate fi distrus, pentru faptul simplu că nu are consistență fizică; cu toate denigrările acoperite de pseudo-date istorice, adevărul existenței neamului, este împământenit puternic. El este moștenirea pe care Dumnezeu, ca stăpân al dragostei de adevăr a dat-o tineretului de azi; matematic nu pot calcula această problemă, dar după ce am văzut multe și nenumărate manifestări personale, familiale, de grup, provinciale, etc., profesionale, naționale ori chiar internaționale, cred că în cadrul evoluției cosmice a neamului românesc, trebue că trecem prin încercări deosebite, pe care le putem compara cu încercările tuturor neamurilor pământului, fiecare avându-și drum material, cultural și spiritual specific. Astfel, Arhitectul celor văzute și nevăzute, Dumnezeul Dragostei, a dat viață pe pământ neamurilor ca unități mici în diversitatea infinită a creațiilor Sale, care nu poate fi judecată cu biata noastră minte, nici cantitativ și nici calitativ, ci trebue intuită cu sufletul.

Popoarele pământului au descoperit, au dezvoltat și au răspândit îmbunătățiri materiale prin industrie și comerț. Astfel, viața strămoșilor noștri (peste două mii de ani) comparată cu cea de azi, arată -celei de azi - o mare superioritate; dacă privim însă sufletul prin practica lui Zalmoxis, și a creștinismului, diferența este grea, pentrucă azi sufletul stă lângă cenușăreasa din poveste.

Un doctor în economie politică din Brazilia, a prezentat în 1957 o conferință despre standardul de viață al Românilor ca pe unul dintre cele mai joase de pe pământ, în comparație cu standardul superior al Germanilor, care au fabricat în laborator: ouă, vanilie, zaharină, tot felul de supe, etc. I-am răspuns că admir superioritatea industriei germane, pentrucă aceasta este averea lor; Românii însă, au hrană naturală și din belșug; iar ceea ce Germanii au și noi nu avem, dacă va fi nevoie, putem învăța în cel mult o sută de ani; dar ceea ce noi avem și Germanii n'au, va trebui popoarelor din Vest și multora de pe pământ o practică spirituală de mii de ani, ori un cataclism cosmic care să schimbe ceva din genetica lor."

Cei doi prieteni au tăcut din nou.

Soarele trimitea ultimele-i raze printre norii albaștri cenușii.

"De ce" ar mai avea o explicație în această problemă. Oamenii pe pământ sunt pietre prețioase, semi-prețioase, ori comune, în mijlocul minereurilor străine de compoziția lor, apoi, fiecare este curățat de meșterul cosmic al însușirilor sufletești cu tot felul de metode, ca să fie podoabă în eternitate. Se mai pare că răspunsul poate fi găsit și într'un proverb brazilian: "Nu este bine etern, dar nici rău care să nu se termine."

SFÂRȘIT DE MILENIU

Bate vânt de infinit
peste timpul obosit,
strigă apă nebăută
urgisită de cucută,

Plânge Pasăre, jălește
vremea'n frunze se topește
vremea'n fructe se trezește
peste'n apă se topește.

((oameni Pasăre n'aud
nu simt grâul veșnic crud...))

Curge vânt de înserare
peste omenirea mare;
curge vânt de oboseală
peste omenirea goală....

Florica BAȚU

UNELE PRECIZĂRI ÎN LEGĂTURĂ CU DATA NAŞTERII LUI MIHAI EMINESCU

—Gheorghe RĂDULESCU—

Odată cu comemorarea a o sută de ani de la moartea lui Mihai Eminescu, au ieşit la iveală unele nedumeriri privind data naşterii marelui nostru poet. Este adevărat că unele date ca acelea în legătură cu naşterea sau moartea unor scriitori au o importanţă mai mică în raport cu opera, deoarece prin operă trăieşte un creator de cultură şi nu prin datele de inventar biografic, exacte sau mai puţin exacte, acestea fiind necesare pentru situarea acelui scriitor în epocă şi apoi a fi cunoscute şi unele date biografice din viaţa acelui creator de către cititori.

Totuşi atunci când avem de a face cu scriitori de mărimea lui Eminescu, Blaga, Arghezi, Maiorescu, Eliade, Shakespeare, Balzac, Flaubert, Dante, Tolstoi, Dostoievski şi mulţi alţii, se cere o precizare cât mai exact posibilă. In cazul de faţă suntem datori să facem unele precizări nu cu scopul de a contrazice pe cineva, ci dintr'o obligaţie profesională şi morală, deoarece lucrurile rămase neprecizate pot duce la confuzii, pot deruta pe unii cititori neavizaţi şi chiar şi pe unii specialişti în literatură, care n'au aprofundat îndeajuns materialele documentare sau poate nu le-au fost accesibile pentru a le cerceta şi studia.

Dela începutul articolului său "Eminescu şi poeziile lui" (1889), Titu Maiorescu precizează şi oficializează data şi locul naşterii lui Eminescu: "Născut la 15 Ianuarie 1850 în Botoşani, primind prima învăţătură în gimnaziul din Cernăuţi, părăsind la 1864 şcoala, pentru a se lua după trupa de teatru a d-nei Fani Tardini prin România şi prin Transilvania"... (pag. 330) (Critice vol. II, Editura pentru Literatură, Bucureşti, 1967). Si Maiorescu continuă cu o sumară biografie până la sfârşitul vieţii poetului: "Eminescu moare la 15 Iunie 1889 într'un institut de alienaţi" (pag. 330). Apoi la sfârşitul aceluiaşi articol Maiorescu (la pag. 345 şi 346) dă următoarea notă explicativă, referitor la unele date şi dovezi în legătură cu locul şi anul naşterii lui Eminescu: "Notă asupra zilei şi locului naşterii lui Eminescu într'un registru (păstrat de Dl. Iacob Negruzzi), în care membrii societăţii literare "Junimea" şi-au însemnat data şi locul naşterii lor, stă scris pe pagina a doua de propria mână a lui Eminescu în dreptul numelui său: "20 Decembrie 1849, Botoşani" şi deasupra este chiar intercalat Sfântul "Ignat", pe care biserica ortodoxă îl serbează în adevăr la 20 Decembrie.

Insă din corespondenţa ce am avut-o în anul 1889 relativ la biografia lui Eminescu, am şi o scrisoare dela sora mai mare a poetului, doamna A. Drogli, din Cernăuţi, 3 Iulie 1889, în care se zice: "Biografia fratelui Mihail (publicată în Familia, nr. 2, anul 1885) este exactă, cu deosebire că s'au născut în satul Ipoteşti lângă oraşul Botoşani, depărtare de 1 1/2 oră, proprietatea tatălui nostru". S'a ivit astfel îndoiala asupra locului naşterii; dar s'a ivit îndoiala şi asupra timpului; în matricola gimnaziului din Cernăuţi, unde a studiat Eminescu, se vede trecută ziua naşterii lui ca fiind 14 Decembrie 1849. Toată nedumerirea a încetat astăzi în urma cercetărilor D-lui N.D. Giurescu, al căror rezultat l-a publicat printr'o scrisoare în Convorbirile literare dela 1 Iunie 1912, de unde extragem următoarele: "După o zadarnică excursiune ce am făcut în Ipoteşti, satul copilăriei lui Eminescu, Dl. G. Cerchez (pe atunci prefectul judeţului Botoşani) a primit următorul răspuns la o scrisoare ce adresase maicii Agapia Gherghel, stareţa schitului Agafton, unde trăieşte o mătuşă a poetului. "1891, Martie 29 Agafton" "Domnule prefect. Dl. poet Eminescu este născut în Botoşani; aceasta este foarte sigur, căci am întrebat pe maica Fevronia Iorascu, care au fost faţă când s'a născut. Este cunoscut încă, că botezul i s'au cetit de către preotul Dimitrie, dela Ospenia... Agapia Gherghel". "Am pornit spre biserica Uspenia, ce-i mai zice şi biserica Domnească, şi după răscolirea câtorva groase volume, prăfuite de vreme, în care erau trecute numele tuturor botezaţilor de "Dumnealui preotul iconom Ion Stamati", acuma răposat, începând cu a. 1832, am găsit în "metrica, partea I de naşteri şi botezuri" următoarele rânduri, pe care le dau în exactă transcriere: "Născut la 15 Ghenarie 1850, din părinţii: Gheorghe Eminovici, proprietar, şi soţia sa Ralu, născută Vasile Iurascu, care primi botezul în 21 Ghenarie, s'a numit Mihail, având naş pe dumnealui stolnicul Vasile Iurascu". Acest volum se află în bună păstrare a preotului Dimitrie, dela mai sus pomenita biserică... Rămâne (aşadar) cu totul sigur că Mihail Eminescu s'a născut în Botoşani în ziua de 15 Ianuarie 1850".

"Credem şi noi că această concluziune a D-lui Giurescu trebue primită şi că, prin urmare, poetul nostru este născut la 15 Ianuarie 1850 în Botoşani" (Pag. 345, 346 - Critice II).

"Ce relatează acum "Istoria literaturii române moderne" (Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti - 1971) de Serban Cioculescu, Vladimir Străinu, Tudor Vianu. "Mihai Eminescu - s'a născut la Botoşani, în ziua de 15 Ianuarie 1850, ca fiu al căminarului Gheorghe Eminovici, om din Călineştii Bucovinei, şi al soţiei sale Raluca, fiica stolnicului Vasile Iurascu." (pag. 216) In "Dicţionarul

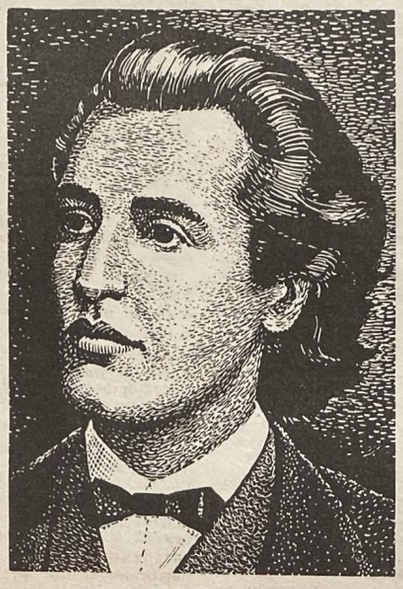

literaturii române" "Dela origini până la 1900" - (Editura Academiei, Bucureşti, 1979), la pag. 312 este înscris Eminescu, Mihai (15. I.1850) Botoşani - 15 VI. 1889, Bucureşti. In volumul de "Poessi" de Mihail Eminescu, editat la Salamanca, 1982, ediţie îngrijită de Aurel Răuţă în "Cuvânt înainte" la pag. XI stă scris: "O datorie sfântă, aceea de a reîmprospăta permanent şi în orice latitudine, gândirea poetică a acestui mare Român, a coincis cu amintirea datei de 15 Ianuarie 1850, încrustată definitiv în istoria Românilor, dată la care s'a născut în Botoşani cel mai mare poet al nostru." In "Istoria literaturii române" vol. 3. Editura Academiei 1973, la pag. 159, se consemnează printre ceilalţi copii ai căminarului Gheorghe Eminovici, Mihai (1850).

Să vedem ce dată referitor la naşterea poetului nostru înscrie George Călinescu în "Istoria literaturii române", "Dela origini şi până în prezent." La pag. 443 - Mihai Eminescu 1850 - 1889. "Poetul naţional" "Aici (este vorba de Ipoteşti) sau în Botoşanii apropiaţi se născu, la 15 Ianuarie 1850, Mihai Eminescu. In total Eminovici avu 11 copii: Serban (n. 1841) Niculae (n. 1843), Iorgu (N.c. 1844) Ruxandra (n. 1845), Ilie (n. 1846), Maria (n.c. 1848), Mihai (n.1850) Aglae (n. 7 Mai 1852 - m. 30 Iulie 1900; trecută la catolicism în 1890, spre a se căsători cu ofiţerul austriac Garseiss V. Dollitzsturm) Harieta (n.c. 1854), Matei (n.c. 1857) şi Vasile. Trei din ei, Ruxandra, Maria, Vasile muriră de timpuriu, ceilalţi jucară oarecare rol în existenţa poetului, în deosebi Harieta." Să cercetăm acum ce relatează George Călinescu în "Viaţa lui Mihai Eminescu" (ediţia a IV - a revizuită - 1964, Editura pentru literatură) despre data naşterii poetului şi la ce concluzie definitivă ajunge după toate informaţiile şi datele coroborate pe care ni le prezintă în carte punându-ne la dispoziţie toate dovezile existente. Iată ce spune George Călinescu în capitolele din cartea citată mai înainte. "Nasterea şi copilăria lui Mihai Eminescu" (1850 - 1858) pag.37, 38, 39, 40, 41 şi 42.

"Pe când trăia încă Eminescu, un conferenţiar putea spune publicului la Ateneu (31 Martie, 1889) că poetul e născut la Soleni, sat în Moldova (44). Junimiştii ştiau însă, din registrul societăţii în care se înscrisese şi poetul, că e născut la Botoşani, la 20 Decembrie 1849 (95). Eminescu deţinea, fără îndoială, această dată dela părinţi, dar nu era sigur.....Rudele sale nu cunoşteau mai bine lucrurile.

La şcoala primară, comunicaseră probabil ele data de 6 Decembrie 1850 (Botoşani). In gimnaziu era înscris, însă ca fiind născut la 14 Decembrie 1849 (185). Aglae, într'o scrisoare către Maiorescu, admitea data de 20 Decembrie 1849, dar socotea Ipotestii ca loc de naştere (224, v). Matei susţine la început o dată fantastică (8 Noembrie 1848) şi, ca localitate, Dumbrăvenii (57). După aceea, însă, revine cu o alta. Găsise anume o Psaltire veche, pe scoarţele căreia bătrânul Gh. Eminovici înscrisese naşterea tuturor copiilor şi unde era scris (58): "Astăzi 20 Decembrie, anul 1849, la patru ceasuri şi cinsprezece minute evropieneşti s'au născut fiul nostru Mihai". Si mai departe vom întâlni şi alte date, una mai fantastică decât cealaltă, ca următoarea: "Cu acestea problema ar fi părut închisă. Fetiţa care luase parte la botezul cu fluturi al unui copil de-al lui Eminovici, la Dumbrăveni, devenită cu vremea d-na Constanţa de Dunca - Schiau, ţine morţiş că pruncul era Mihai şi că naşterea s'a petrecut la 21 Mai 1849, fapt aflat şi de principesa Ghica (n. Balş) din registrele bisercii din Dumbrăveni (54,53). Lucrul este într'adevăr miraculos şi vrednic de minunatele vremi cu zâne", remarcă Călinescu "căci şi la Botoşani s'a găsit registrul de naşteri şi botez pe anul 1850, unde este trecut şi Eminescu în acest fel (29,159): "Trii - N.I. curgătoriu. Data naşterii - ziua Cinci-spre-zece, luna Ghenari, - Data Botezului - ziua Două-zeci şi una, luna Ghenarie, Secsul Fiu - Fiică, - Fiu. Numele carele s'au dat pruncului la Botez- Mihail, Numele şi Prenumele, starea sau meseria Părinţilor Pruncului, Dl. Gheorghe Iminovici căm (ina) r cu soţia sa Ralu, proprietari Politiea sau Satul unde s'au născut Pruncul - în oraşul Botoşani, Numele şi Prenumele Naşului sau a Naşii - Dl. Vasile Jurascu, Stolnic, Iscăliturile: a Preotului, a Naşului şi a Părinţilor- SS) Ioan Iconom SS) Vasile Jurascu Stolnic, am fost naş SS) G. Iminovici căm(ina)r SS Raluca Iminovici căm (ină)r(ea)să. Si mai departe G. Călinescu adaugă: "Ceea ce este sigur, din toate acestea, este că Mihai a fost botezat în ziua de 21 Ianuarie 1850, la Botoşani. Un bătrân popă, Ion Stamate dela Biserica Uspenia (Adormirea Maicii Domnului) ajutat de fiul său, Dimitrie, diacon, l-a vârît în cristelniţă, pe vreme de iarnă, citindu-i cele de cuviinţă (159). In afară de părinţi şi de stolnicul Vasile Jurascu, naş, mai era de faţă şi maica Fevronia Jurascu dela Schitul Agafton, soră cu mama (83)". Si mai jos G. Călinescu spune: "Dacă lăsăm la o parte versiunile naşterii la Dumbrăveni, Soleni, în Mai, Noembrie sau 5 şi 14 Decembrie, ca fiind cu totul absurde, rămân două ipoteze dârze în vrajbă şi acum: 15 Ianuarie 1850, conform actului oficial (95), 20 Decembrie 1849, după însemnările de familie (171)".

In privinţa botezului, G. Călinescu adaugă: că e obiceiul să se boteze mai curând câteodată copiii ca să nu moară păgâni, că familia Eminovici putea să se teamă de acest lucru şi chiar botezase pe fetiţa Ruxandra, dacă nu şi pe alţii, la cinci zile după naştere. "In continuare G. Călinescu face unele deducţii privind data şi locul naşterii lui Mihai Eminescu, iar în concluzie ajunge la următorul rezultat decisiv:

"Ipoteza este într'adevăr foarte atrăgătoare, dar numai în baza datelor ce le avem nu ne vom putea niciodată hotărî pentru o dată sau pentru alta. In afară de aceasta, este o împrejurare ce face susţinerea exclusivă a datei de 20 Decembrie, dificilă. Insemnarea lui Gheorghe Eminovici o cunoaştem indirect, din spusele lui Matei Eminovici.

Psaltirea n'a văzut-o însă nimeni, şi deşi chestiunea era arzătoare, fratele nu s'a simţit obligat s'o arate, s'o comunice în facsimil şi nici măcar să dea vreo lămurire în privinţa ei: Si, de alminteri, la 21 Decembrie 1849 Gh. Eminovici era la Iaşi, unde întocmea o procură avocatului său Panaite Cristea, iar la 23 era de faţă la legalizare (254).

Neexistând dar decât un document sigur, însuşi actul de naştere, bunul-simţ cere să păstrăm ca dată a nasterii ziua de 15 Ianuarie 1850, cu observarea în privinţa locului, ca totul fiind cu putinţă pe această lume, n'ar fi exlcus ca pruncul să se fi născut la Ipoteşti, fiind apoi adus şi botezat la Botoşani. De altfel, când e vorba de un mare poet, puţină mitologie nu strică." Dar chiar şi în privinţa locului, spunem noi, în plină iarnă nu avea nici un sens să fie adus pruncul la Botoşani dela Ipoteşti pentru a fi botezat, când actul a fost încheiat şi semnat la Botoşani, atât în ceea ce priveşte timpul cât şi locul.

Aşa cum dovedesc actele oficiale şi nu afirmaţiile anumitor persoane şi nici ceea ce ar fi fost scris pe Psaltirea lui Gheorghe Eminovici, psaltire pe care nimeni nu o văzuse, cum arată G. Călinescu, o dată spusa la întâmplare de Matei Eminovici, fratele poetului, care înainte comunicase alta, această dată de 20 Decembrie, care nu a făcut decât să deruteze anumiţi cititori neavizaţi şi nedocumentaţi în materie de istorie literară, ajungându-se chiar la cercetări de date cu ajutorul Astrologiei, procedeu care în ceea ce ne priveşte este de-a dreptul ridicol. Aşa cum toată lumea ştie actele de stare civilă - de naştere (şi botez), de căsătorie, de deces sunt acte juridice peste care nu se poate trece. Prin urmare trebue reţinută data naşterii lui Mihai Eminescu, de 15 Ianuarie 1850 şi locul oraşul Botoşani şi nu date fantasmagorice şi nici localizări ca Dumbrăveni, Soleni şi chiar Ipoteşti.

Gheorghe RĂDULESCU

BISERICA CREȘTINĂ

IUBIREA FAȚĂ DE DUMNEZEU

—Arhim. Cleopa NANU—
-Starețul Sf. Mănăstiri Nicula, Jud. Cluj-

"Care este motivul pentru care noi iubim pe Dumnezeu? Motivul iubirii lui Dumnezeu nu poate fi altul decât că Dumnezeu este desăvârșire, binele absolut și veșnic. Așa cum floarea simte atingerea razelor de dimineață și se îndreaptă spre soare, tot așa și sufletul omenesc, când vede frumusețea divină, se îndreaptă spre ea. Deci noi nu iubim pe Dumnezeu pentrucă ne-a dat anumite daruri, sau pentrucă așteptăm să ne dea binefacerile sale, ci îl iubim pentrucă este iubirea însuși. Il iubim în mod dezinteresat. Cel ce iubește pe Dumnezeu nu cere nimic dela El, decât pe Dumnezeu însuși, să rămână în Iisus Hristos și Iisus Hristos să rămână în el. Avându-l pe Dumnezeu prin iubire, el are cel mai mare dar din câte pot să existe; are fericirea supremă, care nu poate fi comparată cu nici o fericire chiar dacă viața lui este plină de necazuri".

Iubirea față de Dumnezeu, trebue să însemne supremă datorie a creștinului, antrenându-i toate puterile sufletești și angajându-i întreaga personalitate. Porunca acestei iubiri covârșește toate celelalte porunci, este "marea și cea dintâi poruncă".

"Iubirea omului față de Dumnezeu este în creștinism, o iubire izvorîtă dintr'un suflet, pătruns, purificat și înviat prin flacăra iubirii lui Iisus Hristos. Omul creștin nu este omul pur și simplu, ci este omul ale cărui puteri, toate, au fuzionat organic cu puterile pe care iubirea lui Iisus i le-a revărsat asupra-i. Intrucât rămâne în legătură cu Dumnezeu, omul creștin este om-Dumnezeu" (2). Si tot același autor, Părintele Prof. Belu adaugă-: "Iubirea de Dumnezeu înseamnă să nu te preferi niciodată pe tine lui. Ci totdeauna pe El, ție. Să-l preferi pe El oricărei alte realități și să fii gata în orice clipă a-i dărui puterile sufletului, averea, viața, totul. Iubirea de Dumnezeu înseamnă să asculți de El și numai de El, orice ți s'ar întâmpla. Inseamnă hotărîrea neclintită de a-I jertfi totul, fără să te lași călăuzit de folosul ce-ar rezulta pentru tine din jertfire.

Dar motivul cel mai puternic pentru care noi iubim pe Dumnezeu, este neîndoielnic precizat de Ioan, apostolul dragostei": Noi iubim pe Dumnezeu, fiindcă el ne-a iubit cel dintâi" (I. Ioan 4,19).

Iubirea noastră către Dumnezeu se cuprinde în nesfârșita, necuprinsă iubire a lui Dumnezeu către noi. Lucrul acesta este arătat în mod magistral de Părintele Prof. D.Belu:

"De iubirea lui Dumnezeu nimic nu te poate scăpa, ca să zicem așa, nicăieri nu te poți ascunde de ea. Evident, tu te poți refugia în păcatul tău, te poți ascunde în bucuriile și durerile, în satisfacțiile și decepțiile, în izbânzile și căderile tale; dar la poarta acestei închisori e mereu prezentă iubirea lui Iisus, și mereu bate, cu dumnezeească răbdare, degetul ei de lumină. "Iată stau la ușă și bat; de vei auzi glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu mine (Ap. 3,20). In jurul închisorii în care omul, amăgit de o trufașe încredere în sine, încearcă să se refugieze, bate neîncetat unda celei mai curate, mai dezinteresate și mai devotate iubirii. Ea bate chiar și atunci când nu mai e nici o nădejde ca să săvârșească minunea trezirii la o viață nouă a nefericitului prizonier al propriului său eu".

Si tot același autor adaugă: "Dumnezeu ne revendică pe fiecare în parte și nu poate renunța la nici unul din noi. La nici un om. Nici chiar la ucigașii săi. In cele mai groaznice chinuri fiind, pe cruce, Iisus nu-și blestemă și nu-și amenință călăii, ci dimpotrivă se roagă pentru iertarea lor: "Părinte, iartă-le lor că nu știu ce fac. (Lc. 23,34)". Căci Golgota-spune același autor-este un strigăt puternic în urechea omului de totdeauna, este o scuturare a lui întru a-i atrage atenția că destinul pământeanului nu-și poate găsi dezlegare și împlinire decât pe planul superior al comuniunii cu Dumnezeu (5).

Motivată de această iubire a lui Dumnezeu către om, omul își îndreaptă cu toată încrederea, întreaga sa iubire către Dumnezeu.

"Din dragoste pentru Hristos s'au văzut milioane de mucenici înfruntând chinurile morții și jertfindu-și viața cu bucurie. Din dragoste pentru Hristos cei mari s'au făcut mici, cei bogați s'au sărăcit, stăpânii s'au făcut slugi, regii s'au coborît de pe tronuri ca să ajute pe sărmani și pe bolnavi".

Iubirea față de Dumnezeu trebue să însemne suprema datorie a omului, antrenându-i toate puterile sufletești, angajându-i întreaga personalitate".

Iubirea față de Dumnezeu trebue să fie atât de fierbinte și de prezentă în sufletul omenesc, încât-spune Dr.At.Mironescu - să fim dispuși mai bine a jertfi totul decât a necinsti pe Dumnezeu și a suferi orice rele, decât a săvârși un singur păcat de moarte".

Temeiurile scripturistice ale iubirii de Dumnezeu sunt prevăzute în tot cuprinsul Sf. Scripturi, încât suntem nevoiți a ne rezuma la câteva din ele mai importante:

"Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și din toată puterea ta" (Mc. 12,30; Mat. 22,37-39; Lc.10,37).

La împlinirea acestei porunci a iubirii față de Dumnezeu suntem chemați de însuși Mântuitorul Hristos; "Precum M'a iubit pe mine Tatăl, așa v'am iubit și eu pe voi; rămâneți în dragostea mea." (Ioan 15,9).

Porunca iubirii de Dumnezeu însă este împletită în mod organic cu porunca păzirii poruncilor lui, condiționându-se una pe alta. "Dacă mă iubiți, veți păzi poruncile mele" (Ioan 14,15).

"Cel ce are poruncile mele și le păzește, acela este care mă iubește; și cel ce mă iubește pe mine, va fi iubit de Tatăl meu și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui" (Ioan 14/21).

"Cel ce nu mă iubește, nu păzește poruncile mele, și cuvântul pe care-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui care m'a trimis (Ioan 14-24).

"De veți păzi poruncile mele, veți rămâne în dragostea mea, precum am păzit și eu poruncile Tatălui meu și rămân în dragostea lui" (Ioan 15,10).

Sf. Apostol Matei însă, este mai categoric în a ne arăta obligativitatea poruncii iubirii față de Dumnezeu:

"Cel ce iubește pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine; cel ce iubește pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine, nu este vrednic de Mine.

Si care nu ia crucea și nu-mi urmează Mie, nu este vrednic de Mine. (Mat.10.37-38).

Dar înălțimea și mai ales trăinicia dragostei față de Dumnezeu o arată într'un mod neîntâlnit Sf. Apostol Pavel:

"Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Oare necazul, ori strâmtoarea, ori prigoana, ori foametea, ori golătatea, ori primejdia, ori sabia?"

Pentrucă sunt încredințat că nici moartea nici viața, nici îngerii, nici stăpâniile, nici ce este acum, nici ce va să fie, nici puterile înălțimii, nici puterile adâncului și nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Iisus Hristos Domnul nostru" (Rom. 8, 35,38-39).

Drept aceea, problema iubirii față de Dumnezeu poate fi încheiată cu concluzia Sf. Maxim Mărturisitorul: "Dacă sufletul e mai bun decât trupul și dacă Dumnezeu care a făcut lumea, e neasemănat mai bun ca lumea, cel ce cinstește trupul mai mult decât sufletul și lumea zidită de Dumnezeu, nu se deosebește întru nimic de închinătorii la idoli".

Cel ce iubește pe Dumnezeu, trăiește pe pământ viață îngerească, postind și priveghind, cântând și rugându-se și gândind pururea lucruri bune de tot omul".

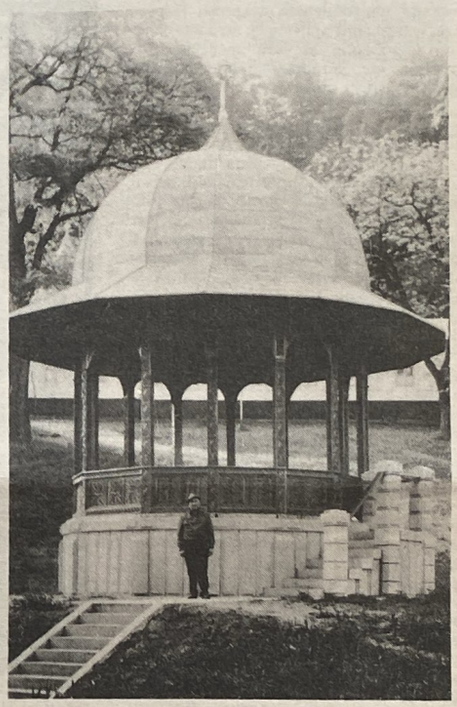

ALTARUL DIN CURTEA
SFINTEI MĂNĂSTIRI NICULA (CLUJ)
UNDE SE OFICIAZĂ HRAMUL MĂNĂSTIRII

Telegramă

Domniei Sale Domnului
PETRE ROMAN
Prim-ministru
BUCUREȘTI

Credincioșii Bisericii Române Unite cu Roma, in numele copiilor împărtășiți pentru prima oară în cadrul Liturghiei celebrate, în mare sobor de preoți, pe locul călcat de Inocențiu Micu Clain, exilat pentru drepturile națiunii, și pe locul dogorit de rivna sfîntă a episcopului Ioan Suciu în 1948, mort întru apărarea credinței, libertății și demnității neamului în închisoarea din Sighet, cerem de la conducerea de Stat următoarele:

1. Incetarea imediată a persecutării confesiunii greco-catolice din România, țara noastră în care autoritatea de Stat, impreună cu tiranii stalinisti ne-au confiscat, în 1948 toate lăcașurile de cult și casele parohiale zidite de părinții noștri, adică de Biserica Română Unită cu Roma.

2. Cerem retrocedarea necondiționată a tuturor lăcașurilor de cult și a caselor parohiale pe care autoritatea de Stat, în 1948 le-a atribuit Bisericii Ortodoxe care, încă și la ora actuală, ne persecută.

3. Cerem respectarea Constituției privitor la libertatea cultului și la libertatea de conștiință, ținînd seama și de pactul internațional al drepturilor omului.

4. Cerem să se cerceteze de urgență pentru care motive confesiunea care persecută pe greco-catolici a dat în judecată pe preotul Pîrvu Marius din Poarta, Județul Mureș, maltratat în diferite rinduri; pe preotul Olănescu Traian, Ivănești-Poeniță, Județul Mureș, și pe atîți preoți și credincioși care manifestă dorința de a se reintegra în Biserica Română Unită. Procesul acesta nu se va opri la Tîrgu Mureș în 23 iulie 1990, ci va ajunge, dacă va fi cazul, pînă la Tribunalul Internațional, pentru că, în realitate, e un proces al Bisericii Române Unite și al drepturilor omului încălcate.

Noi, în spiritul iubirii față de țară și de adevăr, apelăm la autoritatea de Stat să intervină, să facă dreptate, să oprească și să nu tolereze în continuare abuzurile împotriva Constituției, codului civil și penal, săvîrșite de confesiunea ce urmărește nimicirea Bisericii Unită cu Roma.

In momente grele, marele blăjean Andrei Mureșanu, român greco-catolic, a scris pentru toată națiia „Deșteaptă-te Române"; în limita celor de mai sus, am cintat și noi, la sfîrșitul ceremoniei noastre „Deșteaptă-te Române", cu convingerea nezdruncinată că glasul copiilor nevinovați, al părinților lor și al mulțimilor din curtea Mitropoliei de Blaj se va auzi atît la cer, cît și în București.

Mitropolit Alexandru TODEA
Episcop George GUȚIU

Ceva despre iertare...

"Si ne iartă nouă greşelile noastre, precum şi noi iertăm greşelile greşiţilor noştri..."

Iată exprimată în mod lapidar, una din temeliile creştinismului. Dar să vedem mai întâi, ce înseamnă "A IERTA"?

In absoluta accepţiune a cuvântului, înseamnă a şterge şi a ignora complet, greşeala săvârşită de cineva în contra noastră, reconsiderându-l ca fiind fără pată şi la egalitate cu toţi ceilalţi oameni, ca şi cum nu ar fi făptuit acea anumită abatere. Ca urmare însă, se nasc o serie de întrebări firesti, cărora voi încerca să le găsesc un răspuns satisfăcător.

Se ştie că orice colectivitate, fie ea animală sau umană, este condusă de legi. Si stupul de albine, colonia de pinguini, haita de lupi, sau turma de elefanţi, se supun unor legi nescrise, izvorîte din experienţa multimilenară a speciei respective, legi ce sunt aplicate cu strictete, fără nici o excepţie şi fără menajamente, întrucât ele garantează supravieţuirea colectivităţii şi chiar a speciei.

In cadrul societăţilor umane, aceste legi, la fel ca şi la animale, au rezultat tot din experienţa colectivă şi au fost necesare ca o condiţie "Sine qua non" de coexistenţă, variind în unele detalii, dela o colectivitate la alta, în funcţie de condiţiile locale. Iar aceste legi umane, au fost respectate numai în raport cu strictetea cu care au fost sancţionate abaterile săvârşite contra lor. Este evident că la animale, aceste legi nu suportă nici o eludare, şi nu suferă modificări (minore), decât în cazul unor schimbări ale condiţiilor de viaţă, în vreme ce la oameni, ele au suportat modificări în raport cu evoluţia societăţii.

Astfel, în societăţile primitive, în cazul săvârşirii unei daune cuiva din cadrul comunităţii, era aplicată LEGEA RAZBUNARII, adică cel lezat sau un aparţinător al acestuia, îi aplica vinovatului o sancţiune nelimitată în proporţii, decât de posibilităţile sau de voinţa celui în cauză, complet arbitrară, mergând ca exemplu pentru un braţ rupt, până la uciderea vinovatului.

Cu vremea însă, legiuitorii, sau conducătorii comunităţilor, au sesizat lacuna acestui fel de dreptate care tindea la exagerări dăunătoare întregii colectivităţi şi au legiferat aşa zisa "LEGE A TALIONULUI", sau "OCHI PENTRU OCHI SI DINTE PENTRU DINTE", primul dintre aceştia fiind Sargon I, regele Akadului (2350-2295 a.Cr.), urmat de Hammurabi din Babilon (1728-1686 a. Cr.), Moise (aprox. sec.6 a.Cr.). In felul acesta a fost stabilită o proporţie între dauna produsă cuiva şi pedeapsa aplicată vinovatului. Ba ceva mai mult, aceşti legiuitori au prevăzut şi o eventuală compensare prin bunuri materiale (oi, capre, boi, etc.), la buna înţelegere a părţilor în conflict, în locul unei daune similare...

Totuşi, încă mai rămăsese ura dintre cele două părţi şi eventuala ostracizare a vinovatului din cadrul colectivităţii, care uneori putea echivala pentru acesta, cu o condamnare la moarte, în condiţiile vremii. Ei bine, pasul următor în vederea dispariţiei urei, a fost făcut de Iisus, care a propovăduit "IERTAREA", un salt uriaş în evoluţia socială şi morală a omenirii pe care se pare că oamenii nu l-au înţeles nici astăzi, după două mii de ani!

Această noţiune de iertare a fost însă la rândul ei, interpretată în diferite feluri. Unii au înţeles prin ea ştergera completă a pedepsei, menţinând însă ostracizarea, repulsia societăţii faţă de vinovat, acel "te iert, dar nu te uit", exact contrar, semnificaţiei reale a iertării, expus în literatură prin hidosul caz al lui Jean Valjean, care deşi ispăşise, a mai suferit o viaţă întreagă, ura şi ostracizarea societăţii în ciuda deosebitei sale reabilitări morale.

Dar să vedem acuma ce se înţelege realmente prin "IERTAREA CRESTINA". In primul rând vinovatul trebue să se pocăiască, adică să îşi regrete sincer fapta rea săvârşită, mărturisind-o unui preot-confesor, care este legat prin secretul spovedaniei, să nu o divulge nimănui. (In regimurile comuniste, nu a fost recunoscut acest secret al spovedaniei şi mulţi preoţi au fost condamnaţi că au refuzat să îl calce, la ordinul puterii de Stat. Preotul confesor, în funcţie de păcatul săvârşit, îi prescrie păcătosului o sancţiune eclesiastică (efectuarea de mătănii, donaţii către biserică ori o instituţie de binefaceri, etc) şi regretându-şi fapta, este evident că vinovatul va căuta să repare prejudiciul cauzat, în măsura în care o poate face. Numai după ce el s'a achitat de aceste obligaţii are voie preotul să-l împărtăşească, gest prin care îl acceptă ca membru în sânul bisericii, egal cu ceilalţi credincioşi.

Pe plan laic, societatea prin intermediul justiţiei, îl condamnă pe vinovat la o pedeapsă penală, în raport cu abaterea săvârşită restituindu-i păgubaşului bunul însuşit de hoţ, sau îl condamnă pe acesta la o despăgubire corespunzătoare pentru repararea daunei produse, în măsura posibilităţilor. După ispăşirea pedepsei şi în urma expirării unui anumit termen, prevăzut şi el de lege, în caz că nu a mai săvârşit nici o abatere similară, ca un fel de echivalent al pocăinţei, şi ca semn că vinovatul s'a îndreptat, acesta are dreptul de a-i solicita justiţiei ştergerea cazierului său judiciar, cu alte cuvinte să fie reconsiderat în societate ca şi cum nu ar fi greşit niciodată, asemenea iertării creştine.

Dar să încercăm să definim şi noţiunea de "GRESEALA". In "Petit Larousse", găsim la pag. 425, următoarea definiţie: Greşeală - lipsa la o datorie sau la morală", iar în "Der Grosse Lexikon", la pag. 239, se defineşte greşeala ca fiind o acţiune săvârşită în urma unei greşite înţelegeri a unei situaţii! Aşadar, definiţia germană dă de înţeles în mod clar, lipsa elementului intenţional, în săvârşirea faptei, adică exact ceea ce se înţelege şi în accepţiunea curentă a noţiunii. In consecinţă, un rău făptuit cu bună ştiinţă împotriva cuiva, fie acest rău material sau moral, nu se mai poate numi "greşeală", pe când "în ipoteza cealaltă, neexistând acest element, este evident că cel ce "a greşit" realmente, îşi regretă fapta şi ca atare este scutit de ispăşire, el trebuind doar să repare prejudiciul cauzat, bineînţeles că în măsura în care acest lucru este posibil. Este deci limpede, că infractorul intenţional, NU poate beneficia de nici o circumstanţă atenuantă, el trebuind în mod obligatoriu să suporte o sancţiune în afară de repararea daunei cauzate, iar pentru a putea dobândi "iertarea juridică", adică reabilitarea, va trebui să-şi dovedească "pocăinţa", adică îndreptarea sa morală, vreme de un anumit interval de timp.

I-am auzit pe unii spunând: Eu sunt creştin, aşa că iert!" Personal consider că fiecare om are dreptul să ierte un rău ce i-a fost cauzat lui personal, dar nimeni nu are dreptul să ierte răul cauzat altuia, deşi în unele cazuri penale, chiar dacă victima îl iartă pe vinovat (Exemplu, victima unui asasinat, pe patul de moarte), legea totuşi nu ţine cont de această iertare şi în numele societăţii, îl condamnă pe făptaş, la pedeapsa corespunzătoare, fiindcă a încălcat o normă bine stabilită pentru toţi cetăţenii, în vederea asigurării coexistenţei lor paşnice în cadrul societăţii.

Să vedem acuma ce se înţelege prin noţiunea de "VINOVAT". Este oare vinovat, să zicem, doar criminalul care a înfipt cuţitul în cineva pentru a-l ucide, sau mai este vinovat şi acela care i-a dat acel cuţit, special că să ucidă, precum şi acela care l-a îndemnat şi încurajat să o facă? Ei bine, dacă ne însuşim ceea ce legea denumeşte "complicitate" la crimă, atunci începem să ne apropiem de adevăr, în sensul că uneori vinovatul moral poate fi mai culpabil decât cel material, care, dacă nu ar fi fost ajutat şi încurajat, poate că nu ar fi ucis!

O veche zicală românească spune că: "Nu este nebun cel ce mănâncă şapte pâini, ci acela care i le-a dat!". Si transpunând zicala în zilele şi la problemele noastre contemporane, eu mă întreb: "Câţi oare alţii, în locul lui Ceauşescu Nicolae, având la bază cultura, educaţia şi principiile sale politice nu s'ar fi comportat la fel dacă ar fi fost puşi exact în aceleaşi condiţii? Se ştie că puterea corupe şi că nu e bine să laşi bâta în mâna nebunului, dar atunci când nu numai că i-o laşi, deşi eventual ai fi putut să i-o iei, dar îl mai şi încurajezi să o folosească, ridicându-l apoi în slăvi că a folosit-o, numai pentru ca TU să te poţi bucura de anumite avantaje faţă de cei din jurul TAU, astfel ca să poţi beneficia TU de cât mai multă putere, ca şi TU, la rândul TAU, să poţi deveni un LEU pe strada TA (conform vechiului proverb chinez că "fiecare câţel este leu pe strada lui") căci România a fost plină de asemenea CATEI-LEI!! Si fiecare din aceştia, şi-a muşcat semenii pe unde şi cât a putut, savurându-şi bruma de putere dobândită din mila "MARELUI LEU"- P.C.R. Iar această putere, la unii "câţei-lei", era chiar o putere de viaţă şi de moarte asupra celorlalţi mai nenorociţi decât EI, fiindcă nimeni nu a fost şi nici nu ar fi putut să fie fericit, din moment ce în fiecare clipă plana deasupra capului său, nesiguranţa şi teama zilei de mâine.

Ei bine, în cazul acestor "câţei-lei", nu mai poate fi vorba de greşeală şi nici de circumstanţe atenuante, vinovăţia lor fiind absolută, iar responsabilitatea lor integrală. A fost meritul regimului comunist de a şti să dezbine în beneficiul său şi în primul rând al nomenclaturii sale, nu numai clasele sociale, dar şi în interiorul lor, relaţiile de prietenie, de colegialitate şi chiar de familie, învrăjbind până şi soţ contra soţ sau copii contra părinţi prin aplicarea" ştiinţifică "materialist'dialectică, a lui "Divide et impera?!!!

S'a întâmplat însă că a venit şi în România mult aşteptata revoluţie, şi mult dorita zi a socotelilor, care a răsturnat însă, numai pentru o clipă toată ţara, ca apoi să fie FURATA DE COMPLICII fostului tiran, care i-au dat astfel aspectul unei răfuieli între gangsteri, pentru împărţirea prăzii. Iar poporul, în imensa sa majoritate, strivit vreme de decenii sub o teroare fără precedent în istoria noastră, încrezător, dezinformat şi fără spirit de discernământ a fost incapabil să realizeze imensa farsă ce i se juca şi cumplita sa "tragere pe sfoară" de către o gaşcă de ticăloşi oportunişti.

Se pare că totuşi, procesul de descompunere a comunismului a luat proporţii ireversibile (ceea ce încă mai rămâne de văzut, atâta vreme cât va sta steaua roşie pe Kremlin), astfel că se pune întrebarea: Cum trebuesc să fie priviţi şi trataţi, complicii activi ai fostului regim, "câţeii-lei" cu boturile încă pline de sânge, mare parte din ei, încă tupilaţi şi solidari ca o Mafie, în cadrele armatei (ca să o aibă şi mai bine în mână) sau în alte sectoare ale aparatului de stat de unde îşi pot continua în secret activitatea de subminare a unei aparente democraţii şi libertăţi aşa de scump plătită...

Aici opiniile se distanţează. Cei cu "musca pe căciulă" şi "creştinii de bună credinţă" (naivi) militează pentru o împăcare pe scară naţională, adică o" iertare generală" (să ne cădem în braţe unii altora, victime şi călăi), ceea ce din capul locului le-ar asigura celor în cauză, poziţiile şi avantajele actuale, cu atât mai mult cu cât au şi avut grija să lanseze lozinca "Nu se poate fără ei, fiindcă sunt cei mai bine pregătiţi (pentru orice!)" ...Lozincă preluată imediat de naivi, în sprijinul "iertării creştine"...

Dar (au grijă să adauge "creştinii"), cu excepţia celor ce au săvârşit crime "proprio manu" (lucru foarte greu de dovedit), ceea ce bineînţeles că i-ar absolvi de răspundere pe toţi complicii acestora şi în primul rând pe informatorii securităţii, adică tocmai pe furnizorii de victime!!!

Problema aceasta a vinovăţiilor, este de actualitate în toate ţările est europene proaspăt eliberate şi fiecare a privit-o în felul său, dar cu ea au mai fost confruntate şi ţările occidentale după război, pentru pedepsirea genocizilor. Cred că este suficient să amintesc declaraţia făcută de şeful statului Israel cu ocazia vizitei sale în R.F.G. acuma câţiva ani, când a spus: Numai morţii au dreptul să ierte", şi pe celebrul vânător de genocizi, Simon Wiesenthal, care şi-a închinat viaţa acestei activităţii; pentru a ilustra modul cum au înţeles alte popoare rezolvarea problemei. Iar ca răspuns adresat în special "creştinilor", îmi permit să-i întreb: Oare Francezii, Belgienii, Olandezii, Italienii şi chiar Germanii, care au fost confruntaţi şi ei cu aceastăproblemă şi care se ştie că, încă şi astăzi, după 50 de ani, tot îi mai vânează pe vinovaţi prin azilele de bătrâni şi spitale, oare nici ei nu sunt creştini??! Fiindcă se ştie că pentru crima de genocid NU există prescripţie nicăieri!! - Dar oare, nu se încadrează în această definiţie şi toţi scribii, care cu ditirambele lor nerusinate au infectat sufletul unui întreg popor, căci ei l-au lăudat şi ridicat în slăvi pe paranoic încurajându-i nebunia şi genocidul fizic, moral şi intelectual? Oare toţi aceştia, care după revoluţie au mai avut nerusinarea de a face o întoarcere de 180 grade şi care scuipă astăzi pe ceea ce au lins ieri, după vechea, dar foarte adecvata expresie românească, oare aceste lepădături morale, nu merită să fie traşi la răspundere, când se ştie bine, că pe vremea tiranului, pentru o singură poezie contra sa, au fost date condamnări grele...? Cum ar putea să fie realizată o reconciliere naţională între foştii călăi şi fostele lor victime? Ce om cu demnitate ar fi dispus să muncească, să trăiască şi să se bucure de viaţă alături de torţionarul său, ori de ucigaşul părinţilor săi??

Si dacă numai o mică parte a acestor ticăloşi va fi judecată şi condamnată, cum va rămâne cu toţi ceilalţi neidentificaţi? Oare nu vom continua să trăim într'o atmosferă de suspiciune, de ură şi de nesfârşite intrigi şi răzbunări, drepte sau nedrepte, care ar otrăvi întreaga viaţă naţională?

Oare nu este mai bine şi mai înţelept ca fiecare să-şi primească pedeapsa cuvenită legal, pentru ca după aceea să-şi poată ocupa un loc modest în societate, spre a repara ceva din ceea ce a stricat cândva? Si asta, fără teama şi fără ura vecinului, ispăşirea lui servindu-le şi copiilor ca exemplu că fiecare om, într'o societate civilizată trebue să răspundă pentru faptele sale?.. Această lasţe fugă de răspundere care ne'a facut atât rău mai ales în ultimele decenii! Oare nu s'ar realiza astfel mai uşor şi mai repede mult dorita şi necesara solidaritate naţională şi socială, atât de combătute pe vremea tiraniei?

In momentul de faţă, România are nevoie de credibilitate pe piaţa mondială, pentru a putea să obţină fondurile necesare refacerii sale economice, fiindcă în ceea ce priveşte refacerea morală, aceasta va necesita mai mult decât viaţa unei

Continuare în pag. 17

EVANGHELIA EXILULUI (Noembrie 1990)

VÂNZARE ŞI CUMPĂRARE

Sergiu GROSSU

Un învăţător al Legii, ca să-L ispitească pe Iisus, i-a pus următoarea întrebare: "Învăţătorule, care este cea mai mare poruncă din Lege?" Si-a primit răspunsul: "Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, şi cu tot cugetul tău. Aceasta este cea dintâi şi cea mai mare poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi" (MATEI, 22.34-39).

In Evanghelia ultimei duminici a lunii, la întrebarea tânărului bogat: "Bunule Învăţător, ce trebue să fac, ca să moştenesc viaţa vecinică?" citim că Mântuitorul L-a sfătuit aşa: "Stii poruncile: Să nu preacurveşti, să nu ucizi, să nu furi, să nu faci o mărturisire mincinoasă, să cinsteşti pe tatăl şi pe mama ta" (LUCA, 18.18-20). Acestea sunt de altfel, poruncile înscrise în Tablele Legii, pe care tânărul declară a le fi păzit din fragedă pruncie. Numai că din ele lipsea cea mai mare poruncă şi anume: "Să iubeşti pe Domnul, Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, şi cu tot cugetul tău..." De aceea Iisus i-a zis: "Iţi mai lipseşte un lucru: vinde tot ce ai..." Sau cum scrie în altă parte: "Dacă vrei să fii desăvârşit, du-te de vinde ce ai..." (MATEI, 19.21).

Această "vânzare" nu este decât lepădarea de sine, descotorosirea de toate impedimentele lăuntrice, de toate aspectele negative al fiinţei, de tot ceea ce purtăm în inimă şi nu ne dă posiblitatea să-L iubim pe Dumnezeu "cu toată inima" şi pe aproapele ca pe noi înşine. Pentrucă o inimă, din care ies cele 13 "bogăţii" menţionate de evanghelistul Marcu, la cap. 7, versetele 21-22, respectiv "Gândurile rele, preacurviile, curviile, uciderile, furtişagurile, lăcomiile, vicleşugurile, înşelăciunile, faptele de ruşine, ochiul rău, hula, trufia, nebunia" - o asemenea inimă, doldora de fărădelegi şi abateri morale, nu mai are loc şi pentru Dumnezeu şi pentru aproapele.

"Vinde tot ce ai" urît şi putred în tine, ni se adresează Domnul fiecăruia din noi, Românii exilului, fiecărui suflet care doreşte "o comoară în ceruri" care înseteză după o viaţă desăvârşită, de comuniune cu Iisus. Căci a-L urma şi-a cunoaşte intimitatea trăirii cu El nu este cu putinţă dacă, în prealabil, n'am vândut acareturile firii noastre pământeşti, dacă nu ne-am debarasat de toate reziduurile omului vechi. In caz contrar, atitudinea noastră creştină va fi deficitară, cârpită cu dezertări şi tăgade ruşinoase, întocmai zbuciumatului Petru, din noaptea arestării, care s'a lepădat de Iisus şi L-a părăsit, întrucât nu se lepădase de corăbiile şi mrejele din inima sa.

"Vinde tot ce ai", prietene care mă citeşti. Vinde-ţi bogăţiile robiei şi ale păcatului care-ţi spurcă viaţa şi-ţi compromit veşnicia. Vindeţi "ogoarele" interioare, dacă ţi-e foame de Dumnezeu. Sfânta Scriptură raportează că "Egiptenii şi-au vândut fiecare ogorul, pentru că îi silea foametea" (GENEZA, 47.20). Atunci când suntem înfometaţi de cer şi de piscuri neprihănite, când ne mistuie nostalgia paradisului şi ştim că "nici curvarii, nici închinătorii la idoli, nici hoţii, nici cei lacomi, nici beţivii... nu vor moşteni Impărăţia lui Dumnezeu" (1 CORINTENI, 6.9-10) - atunci căutăm SA VINDEM vechiturile, putregaiurile, stârvurile din străfundurile noastre cocoloşite până adineauri, ca să putem intra în rândul copiilor Luminii şi al luptătorilor Credinţei.

Evanghelia ne învaţă că viaţa spirituală este o continuă "vânzare" şi "cumpărare". Am văzut ce trebue să vindem, de ce anume trebue să ne lepădăm, socotindu-le "ca o pierdere, din pricina lui Hristos" (FILIPENI, 3.7.8). Să vedem, acum, ce ni se cere ca SA CUMPARAM în locul vechiturilor pierdute "ca un gunoi" inutil.

- In cartea Apocalipsei scrie: "... te sfătuiesc să cumperi dela Mine aur curăţit prin foc, ca să te îmbogăţeşti; şi haine albe, ca să te îmbraci cu ele, şi să nu ţi se vadă ruşinea goliciunii tale; şi doftorie pentru ochi, ca să-ţi ungi ochii şi să vezi" (APOCALIPSA, 3.18). Dacă citim cu atenţie acest verset biblic, ne dăm seama, dela bun început, că este vorba de un sfat, nu de o obligaţie, fiindcă înaintea lui Dumnezeu totul atârnă de noi înşine, de libertatea voinţei noastre. "Te sfătuiesc" ne spune Domnul, adică îţi arăt calea desăvârşirii şi a puterii. Tie îţi revine hotărîrea împlinirii. "Te sfătuiesc să cumperi dela Mine..." dela Iisus. Nu dela prăvălia lumii. Deoarece numai Dumnezeu ne poate da, prin Duhul Sfânt, şi voinţa şi înfăptuirea. Numai Mântuitorul ne poate oferi, din dragoste, echilibrul sufletesc, armonia şi pacea lăuntrică (MATEI, 11.28). Mai mult, ceea ce cumpărăm dela El este "fără bani şi fără plată", conform promisunii: "Veniţi şi cumpăraţi bucate, veniţi şi cumpăraţi vin şi lapte, fără bani şi fără plată" (ISAIA, 55.1).

- Deci Apocalipsa ne sfătuieşte să cumpărăm dela Dumnezeu "aur curăţit prin foc", "haine albe" şi "doftorie pentru ochi". Este şi normal să cumpărăm AUR în locul vechiturilor vândute, câtă vreme am fost "aramă şi fier", "plumb şi zgură" (IEREMIA, 6.28). In al doilea rând, ni se recomandă să ne îmbrăcăm cu HAINE ALBE, după ce ne-am vândut "haina mânjită" despre care pomeneşte profetul; căci "toţi am ajuns ca nişte necuraţi şi toate faptele noastre bune sunt ca o haină mânjită" (ISAIA, 64.6). Si ce ne mai rămâne de cumpărat? "Doftorie pentru ochi, ca să-ţi ungi ochii şi să vezi". DOFTORIA aceasta vine să înlocuiască "solzii" de pe ochii sufletului, vânduţi de noi, ca să nu ne mai împiedice să privim la Iisus; acei solzi care au căzut de pe ochii lui Saul, pe drumul Damascului, "şi el şi-a căpătat iarăşi vederea" (FAPTELE APOSTOLILOR, 9.18). Decât ca să umblăm în întuneric, din cauza "solzilor" de pe ochi, şi să "bâjbâim, ca nişte orbi de-a lungul unui zid, bâjbâind ca cei ce n'au ochi" (Isaia, 59.10), nu se cuvine, oare, să cumpărăm "doftorie pentru ochi", ca să ne ungem ochii din lăuntru şi să putem vedea strălucind lumina Evangheliei lui Hristos, trăind şi noi, desţăraţii şi victimile năpăstuirii comuniste, o viaţă de lumină şi de pilduitoare realizări creştine?

- La cele trei cumpărături esenţiale de mai sus, care corespund înnoirii noastre duhovniceşti (fiindcă "cele vechi s'au dus: iată că toate lucrurile s'au făcut noi", ne asigură Pavel în a 2-a epistolă către Corinteni, 5.17), vom adăuga încă o marfă de valoare care urmează a fi cumpărată: ADEVARUL. O marfă absolut îndispensabilă unei trăiri spirituale autentice, într'o lume dominată de minciuna politică. "Cumpără adevărul, şi nu-l vinde", ne îndeamnă înţelepciunea, lui Solomon (PROVERBE, 23.23) A cumpăra adevărul înseamnă a adera la el şi a-l apăra împotriva celor ce propovăduiesc minciuna.

***

Procedeul "vânzării" şi "cumpărării", indicat de Sf. Scriptură, ar trebui să ni-l însuşim cu toţii, fără nici o ezitare. Zi de zi şi clipă de clipă să fim într'o permanentă efervescenţă vânzând gunoaiele omului vechi, acele dăunătoare aluviuni involutive, şi cumpărând "mărgăritarul de mare preţ" al Impărăţiei Harului (MATEI, 13.46). Ca unii care suntem conştienţi că şi noi am fost "cumpăraţi cu un preţ" (1 CORINTENI, 6.20). Iar preţul acestei "cumpărări" sau "răscumpărări" l-a plătit Domnul pe lemnul Crucii.

Aşa cum ni se atrage, de altfel, atenţia, că "nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau aur", am fost răscumpăraţi "din felul deşert de vieţuire" pe care-l moşteniserăm dela părinţii noştri, ci cu sângele scump al lui Hristos, Mielul fără cusur şi fără prihană", (1 PETRU, 1.18). Răscumpăraţi, ca să devenim proprietatea Lui. Si-o neîntreruptă binecuvântare pentru fraţii noştri din ţară, care au nevoie de dragostea şi de sprijinul nostru moral, în condiţiile grele în care fac primii paşi spre libertate.

OCTAVIAN FUNARIU

Nu ştiu câte persoane l-au cunoscut pe Octavian Funariu, dar sunt convins că dacă ar fi trăit încă cel puţin 10-15 ani ar fi devenit cunoscut ca un bun specialist în fizica atmosferică.

Octavian s'a născut în România la Sânicolaul Mare la 19 Mai 1959. A urmat şcoala elementară şi liceul în oraşul natal.

In 1975 pleacă împreună cu mama lui spre America, la Chicago, unde se stabilise tatăl lui cu câtăva vreme înainte. Aici termină cursurile liceale, după care se înscrie la Universitatea Loyola, pe care o termină în 1981 cu diploma de Bachelor of Science, fiind al doilea pe promoţie. Dela început tânărul student a fost atras de fizică, domeniu în care a excelat continuu.

Cu diploma de Bachelor of Science în mână, Octavian se înscrie la prestigioasa Universitate Tehnică din Zurich, Elveţia. La această universitate studiază în special optica şi fizica laserilor.

In 1984 Octavian îşi încheie studiile la Zurich, obţinând diploma de Master of Science cu specialitatea în optică şi fizica laserilor. Tot în acest an se căsătoreşte cu Christine şi revine în Statele Unite. Atunci am avut ocazia să-i întâlnesc pe amândoi. L-am găsit pe Octavian extrem de bine pregătit şi pasionat pentru cercetare. Era în fiinţa lui un soi de neastâmpăr şi de curiozitate care îl împingea să treacă dincolo de înţelegerea teoretică şi livrească a fenomenelor şi să vadă el cu ochii lui cum stau lucrurile şi ce se întâmplă în fenomenele şi efectele fizice. Nu după mult am aflat că a fost acceptat să-şi facă doctoratul la Universitatea statului Arizona dela Tucson, în secţia de fizică atmosferică.

Octavian lucrează la un proiect de măsurare a vitezei vântului. Si după ani de muncă şi investigaţii are pregătit: aparatură, echipament, calculatoare, detectori, etc. Intre timp, tânărul fizician îşi ia şi brevetul de pilot, deoarece vrea să zboare singur cu aparatura sa pentru a măsura vânturile.

Zborul îl pasionează pe Octavian nu numai ca un proiect ajutător studiilor sale, dar şi ca sport. Din nefericire, această pasiune avea să-i fie fatală. In ziua de 9 Septembrie 1990 pe când zbura împreună cu un coleg la Tucson, Arizona, are o pană de motor şi se prăbuşeşte, curmând o viaţă plină de promisiuni şi lăsând familia, prietenii şi colegii extrem de îndureraţi de această pierdere.

Mircea SABAU

SFÂNTUL SINOD ŞI-A RELUAT MISIUNEA

Elena STANCU

Situaţia Bisericii: Ministrul Cultelor a permis predarea religiei în şcoli, (clasa I-VIII) numai două ore pe lună; se oficiază slujbe pentru sfinţirea troiţelor, memoria eroilor revoluţiei, etc., lipsesc cărţile religioase pentru elevi şi nu sunt suficenţi preoţi pentru catehizarea milioanelor de tineri.

Intru solvarea acestor probleme, un buchet de personalităţi de înaltă cultură teologică: pr. prof. Dumitru Stăniloae, pr. prof. Constantin Galeriu, Arhim. Bartolomeu Anania, prof. Constantin Voicescu, Ierarh Justin Marchiş, pr. Teodor Crâşmaru, Octavian O. Ghibu, Sorin Dumitrescu, Horia Hernez şi Teodor Baconsky au format "Grupul de reflecţie pentru înnoirea bisericii".

Grupul editează săptămânal o pagină religioasă şi subliniază, într'un comunicat, că: "reintroducerea religiei ca disciplină şcolară a făcut obiectul unor negocieri, dovedind că antagonismul esenţial dintre creştinism şi comunism nu a fost depăşit".

Se atrage atenţia (acelaşi comunicat, "România Liberă", 23.9):

"Având pe de altă parte convingerea că hiperprezenţa liturgică a bisericii - lipsită de propovăduirea efectivă şi sistematică a Evangheliei lui Hristos - poate deveni ea însăşi o capcană cu urmări compromiţătoare pentru prestigiul şi demnitatea Ortodoxiei".

Slujbele religioase trebuesc să meargă paralel cu o educaţie şi exemple de fapte creştineşti: iubire, ajutor. etc.

"In Epoca Luminată" vizitatorii mânăstirilor participau la slujbe religioase--aranjate în acord cu orariul drumeţilor--iar ghidul dădea explicaţiile... "Aşa erau superstiţiile la Români".

Recent "Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române" a lansat un Apel către credincioşii şi slujitorii sfintelor altare să ofere asistenţă "duhovnicească şi materială, celor suferinzi din spitalele, orfelinatele, azilele şi închisorile de pe raza parohiilor, precum şi celor care au nevoie de ajutor."

"Grupul pentru înnoirea bisericii", a cărui influenţă se resimte în Dealul Mitropoliei, sugerează că pentru predarea religiei în şcoli "... ar putea fi reluată tradiţia dintre războaie care permitea intelectualilor laici să predea cursuri de religie".

Ceva despre iertare...

Urmare din pag. 16

generaţii. Poţi să distrugi relativ repede moralul unui om sau al unui popor, dar...rănile sufleteşti se refac foarte greu, cu mult mai greu ca cele fizice, iar otrava injectată vreme de cinci decenii, va mai persista şi la generaţia următoare! Să nu ne mai îmbătăm cu apă rece, aşa cum am făcut-o mereu după Marea Unire", atribuindu-ne toate calităţile imaginabile, fiindcă la marele examen al istoriei, post-belice, am căzut "con brio"... Si prima care a căzut a fost intelectualitatea! Unii, mai puţini, au căzut la datorie pe front sau în temniţe, iar alţii, cei mulţi care aveau cultură occidentală şi vorbeau limbi străine, dar gândeau oportunist bizantin, au căzut prin laşitatea de zi cu zi, până la completa bălăcire într'un noroi pe care se prefăceau că-l ignoră...

Aşadar, suntem ori nu suntem creştini? Vrem să realizăm o reconciliere naţională pe baze sănătoase, ori preferăm să trăim într'o permanentă atmosferă de ură, discordie şi suspiciune? Vrem să realizăm o dreptate şi să le oferim generaţiilor viitoare un exemplu de virtute, răsplătindu-l pe fiecare după faptele sale, şi să extirpăm cancerul social şi naţional din sufletul acestui popor oropsit la marginea Europei? Ei bine, în funcţie de curajul şi tăria noastră de a tăia în carne vie, privind în faţă adevărul, pozitiv şi mai ales negativ, ca şi în funcţie de deciziile ce le vom lua, va depinde viitorul generaţiilor ce ne vor urma. Numai dacă vom şti să despărţim grâul de neghină, ne vom putea recâştiga respectul lumii, altfel vom oferi un exemplu de laşitate colectivă a unui popor întreg, solidarizat masochist, şi devenit complice cu proprii săi torţionari.

Iar în final, îl voi cita pe marele Pericle, care a zis: "Cetatea care ştie să-şi răsplătească eroii, va găsi întotdeauna apărători" ...aşa că, parafrazându-l, aş putea spune: Cetatea care nu ştie să-şi respecte morţii, nu este capabilă să-şi respecte nici proprii săi cetăţeni în viaţă, şi ca atare zidurile ei se vor prăbuşi subminate din interior!...

"Si ne iartă nouă greşelile, dar NU şi ticăloşiile noastre, pe care nici noi nu ni le iertăm..."!!! Fiindcă nici TU nu l-ai iertat pe cel ce ţi-a vândut fiul pe treizeci de arginţi şi l-ai pedepsit cu cea mai ruşinoasă moarte....Numai că noi avem multe mii de IUDA!

M.D.

FARA ARMÂNEASCĂ

EPOCA ARMATOLILOR

-CACIANDONI-

——Sterie DIAMANDI——

In viața poporului român, instituția Armatolilor a jucat un rol de seamă, dacă nu chiar covârșitor. Funcționând cu învoirea Inaltei Porți, ea a avut o existență legală. Dintre toate popoarele din Imperiul Otoman, numai Aromânii s'au bucurat de un astfel de privilegiu. Armatolii, însărcinați cu paza satelor aromânești, reprezentau o adevărată forță organizată. Ei alcătuiau un corp aparte, cu o pregătire specială, cu statute și tradiții adânc înrădăcinate.

Cele 12 unități de armatoli formau o uniune intitulată "Tadodica Protata", instanță supremă de judecată, ce reglementa raporturile dintre asociați și lua hotărîri care priveau bunul mers al întregii organizații armatolicești.

Cu arma în mână, acești viteji ai munților au apărat drepturile Aromânilor, viața și avutul lor. Eroismul armatolilor a asigurat liniștea și o semi-independență a comunelor aromânești. Sub scutul lor, oamenii și-au putut vedea de treabă, ocupându-se cu creșterea vitelor, cu cărvănăritul și negustoria.

Prosperitatea comunelor armânești n'ar fi fost cu putință fără sprijinul armatolilor. Forța militară a acestor viteji a făcut ca să nu se irosească zadarnic hărnicia și priceperea locuitorilor din acele meleaguri.

Nu s'ar fi produs distrugerea Moscopolei, dacă acest oraș falnic ar fi avut la îndemână un corp de armatoli. Această lipsă i-a fost fatală. N'a avut prevederea necesară să imite pilda Pindului și a Aspropotamului.

Orbită de strălucirea prosperității sale, Moscopolea n'a putut să vadă primejdia la timp.

A plătit scump această miopie.

După cum observă foarte just V. Bérard, păstorii armatoli sunt aceia care dau semnalul revoluției grecești.

In lupta pentru scuturarea jugului turcesc și triumful crucii, armatolii aromâni ocupă un loc de frunte. Ei stârnesc admirația străinilor, prin îndrăzneala și bravura lor. Cele mai glorioase pagini din istoria războiului pentru independența Greciei sunt scrise de acești fii ai neamului aromânesc.

Plin de recunoștință, talentatul poet Aristotel Valaoriti le preamărește faptele și meritele lor, în versuri nepieritoare.

Toți autorii străini care se ocupă de această epocă din istoria poporului grec, vorbesc în termeni cât se poate de elogioși despre armatoli.

Lista acestor viteji fii ai neamului aromânesc e cât se poate de lungă.

Din șirul armatolilor care s'au distins în chip deosebit, desprindem numele lui Caciandoni.

Poporul, adânc impresionat de faptele lui eroice, l-a imortalizat prin numeroase cântece; două din ele au fost reproduse de Fauriel, în vestita sa colecție "Chants populaires de la Grèce moderne".

Actele lui de vitejie au făcut pe Greci să ulte atitudinea dușmănoasă pe care Caciandoni a avut-o în dânșii.

Acest amănunt vorbește îndeajuns de elocvent de meritele și faima lui Caciandoni.

In viața zbuciumată a poporului român, epoca lui Ali Pașa va rămâne de pomină. Satrapul din Tepe-Deleni e gelos pe independența Aromânilor și răvnește, cu lăcomie de primitiv, bogățiile îngrămădite în comunele lor înfloritoare. Prin expediții sângeroase, prin vicleșug, trădare și acte de cruzime, el caută să-și aducă planul la îndeplinire și să-și satisfacă poftele lui de satrap oriental.

Trupul și bandele sale de basbuzuci incendiază, jefuiesc și omoară. Cad pradă acestei furii devastatoare o seamă de comune aromânești.

Ajutat de împrejurări și încurajăt de unele succese trecătoare, se crede chemat să stăpânească Albania, Epirul și Tesalia.

Ambițios și îndrăzneț, concepe planuri de deminație politică.

Diplomat iscusit, se folosește de rivalitatea dintre Anglia și Franța, pentru promovarea intereselor sale. Intră în legături cu însuși marele Napoleon.

Ali Pașa e mânios că dea curmezișul planurilor sale stau armatolii.

Printre cei care nu vor să accepte cu nici un preț satrapia lui Ali Pașa și luptă vitejește pentru libertate, se numără fiul unui celnic fărșerot.

"Se află în Grecia, dar mai cu seamă în Thesalia și Acarnania, scrie Faurriel, niște păstori nomazi care, în timpul verii, mână turmele pe înălțimile Pindului și ale diferitelor sale ramificațiuni până'n munții din Macedonia, iar iarna coboară în preajma câmpiilor și pe lângă mare. Acești păstori formează în mijlocul Greciei o națiune aparte; obiceiurile lor au ceva interesant și pitoresc.

La simplitatea lor de păstori se adaugă curajul războinic.

Nu invidiază nimic celora care trăiesc la șes; nu se tem de haiduci, cu care trăiesc frățește în munți aproape tot așa de independenți ca și dânșii, dar cu mai puține riscuri".

E vorba de Fărșeroți. Din această ramură viguroasă a neamului aromânesc se trage căpitanul Caciandoni.

E fiu de celnic și cel mai mare dintre cei 5 frați.

Crește în atmosfera patriarhală și austeră a tribului său, cu cultul libertății înrădăcinat în sânge.

Intovărășind turmele tatălui său, el cutrieră Thesalia, munții Agrafa și Pindul. Priveliștea Olimpului și a maiestuosului Pind, cu piscurile înzăpezite chiar în toiul verii, cu păduri de brazi și izvoare cristaline, îl înfioară și-l înalță sufletește.

Odată cu cântecul privighetorii, ascultă cavalul și minunatele povești despre armatoli; mai ales acestea din urmă îl tulbură și înflăcărează.

Fete și flăcăi, bătrâni încărunțiți de ninsoarea vremii, celnici și oameni de rând cântă și declamă:

Eu sunt bătrânul Olimp, / Vestit în lumea întreagă, / Am patruzeci și două de piscuri / Si saizeci și două de izvoare. / La fiecare izvor, fălfâie un steag; / La fiecare stejar, veghează un voinic.

Isprăvile armatolilor, cântate de popor, îi înfierbântă imaginația, entuziasmându-l.

Mărunt la trup, răvnește să săvârșească fapte mari, să se vorbească de dânsul, la turâști, în nopțile lungi de iarnă.

Traiul în mijlocul naturii neprihănite îi cultivă dorul de libertate, curajul și sentimentul demnității.

Omul care trăiește pe piscurile munților și la umbra bradului, nu-i dispus să-și plece fruntea; nu îngenunchează decât în fața lui Dumnezeu. Jafurile și cruzimile lui Ali Pașa fac pe Caciandoni să clocotească de mânie. Orice nouă ispravă de-a satrapului din Ianina îi sporește furia; ea ajunge la paroxism, când Ali Pașa săvârșește greșeala, persecutând pe Caciandoni și familia lui.

Nu poate ierta satrapului că l-a învinuit pe nedrept, că l-a închis, pe dânsul și pe tatăl său, în temniță, fiind nevoit să-și răscumpere cu bani libertatea.

Mândria jignită reacționează cu toată vigoarea unui temperament tumultuos: ia drumul haiduciei.

In zadar se împotrivește sărmana lui mamă, rugându-se de dânsul să renunțe la un astfel de gând. El vrea cu orice chip să răzbune insultele și nedreptățile îndurate de conaționalii săi. Tine cu tot dinadinsul să-i răspundă lui Ali Pașa cu aceeași monedă.

Cu atât mai mult se îndârjește în hotărîrea luată, cu cât cei din jur nu-l iau în serios. Râd pe socoteala lui, când dânsul le spune că se va face haiduc. Intr' adevăr, înfățișarea lui exterioară nu era de natură să inspire încredere. Era mic de statură, fără prestanță, pipernicit și cu vocea pițigăiată.

Dar Caciandoni nu-i omul care să se descurajeze; dimpotrivă, zâmbetele ironice îl întărâtă și mai mult.

Urmat de frații săi, el ia drumul codrilor. Alți flăcăi vor veni să sporească numărul. In scurt timp se strâng în jurul lui Caciandoni mai mulți tovarăși decât se așteptase și dorise dânsul.

Cunoscând cu de-amănuntul fiecare cărare și potecă din locurile unde a copilărît și a umblat el cu turmele, își stabilește cartierul în partea thesaliană a munților Agrafa. Din aceste înălțimi, el coboară, făcând incursiuni în pământurile Turcilor. Pradă și nimicește totul, fără milă. Nu cruță nici pe Greci.

"Din această cauză, spune Fauriel, nu-l putem pune printre căpitanii haiducilor, ale căror moravuri erau înnobilate și îmblânzite prin motive patriotice și sentimente naționale."

Filo-elen fanatic, Fauriel n'a putut ierta lui Caciandoni dușmănia lui față de Greci. Orbit de această meteahnă, savantul francez a apreciat greșit pe armatolul aromân. Faptul că viteazul Caciandoni nu era însuflețit de sentimente grecești, nu constituie deloc o scădere pentru dânsul. Dimpotrivă, socotim ca un merit deosebit că nu s'a lăsat, ca alții, furat de curentul greco-maniei. A rămas credincios originii sale etnice. A înțeles să lupte împotriva tiraniei, pentru apărarea libertății și triumful crucii.

Entuziasmat de actele vitejești ale lui Caciandoni, contemporanii îi recunosc, fără rezervă, întâietate printre ceilalți căpitani. Lucrul acesta s'a văzut cu prisosință în adunarea dela Sant-Maura. La 1805 se întrunește, la sus pomenita localitate, toată floarea armatolilor. Sunt de față toți căpitanii din Etiolia, Epir, Acarnania și Thesalia apuseană.

Intr'un singur glas, Caciandoni e proclamat "cel mai viteaz dintre toți."

Nici nu se poate un omagiu mai mare.

Ca un semn de înaltă și dreaptă prețuire a vrednniciei sale, Caciandoni moștenește sabia vestitului armatol, Iani Contolani. Pe spada acestui viteaz căpitan se găsea următoarea inscripție: "Celuia care nu se teme de tirani, care trăiește liber în lume și a cărui viață se scurge cu cinste și slavă, aparține această sabie". Pentru faptele săvârșite, Caciandoni a fost găsit demn să poarte această podoabă.

Intr'adevăr, cu excepția înfățișării sale exterioare, Caciandoni avea o mulțime de calități care îl îndreptățeau să poarte cu vrednicie titlul de "cel mai viteaz dintre căpitani". E curajos până la nesocotință, sprinten și îndemânatic, inventiv, iar la nevoie chiar viclean. E meșter în mânuirea armelor și cunoaște la perfecție locurile pe unde umblă. Stie ce vrea și nu se lasă înșelat de aparență. Lipsit de subtilitate și spirit diplomatic, se lasă condus de instinct și sentimente. Din această pricină, el nu riscă să se încurce în țelele lui Ali Pașa.

CONTINUARE ÎN NUMĂRUL VIITOR

FOLCLOR ARMÂNESC

LAI MUNTE CU NEAUĂ

O, lai munti-analt cu neauă
ma să știi mirachea mlauă.
Lai munte mărat, mărat,
ți stai ahăt încărcat
di niori anvirligat?

Lai munte ți esti urut,
nă'ncllisești oili în sus !
Leli oi, leli nillioari
ți le-aveam ca'nveasti nali.
Leli oi, leli birbeț,
ți lli-aveam ca gioni alepț !

Disclldi munti curbani
că'ngllițară picurarilli
și mărata nveastă nauă,
singurată cucuveauă.

"Chiu, chiu, chiu", nă dzuă'ntreagă
mas un pulliu cânta pi deagă;
"Chiu, chiu, chiu", cânta birbilliu
pi dega di trandafilliu . . . .

Boațea, pulliu, nu-avea bună
vini noaptea s'sora lună,
s'își'nveasta tu luñină
s'așteaptă vrutlu si-lli vină.
Vini soacra di la ușă
ș'acăță'nveasta di gură:
-Leli, le, la'nveasta meauă
hilliu-a meu chiru tu neauă.

ÎNTRE PRUT ŞI NISTRU

A rosti numele Basarabia e una cu a protesta contra dominaţiunii ruseşti - Mihail EMINESCU

REÎNTOARCEREA LUCEAFĂRULUI

—— Ion CREŢU ——

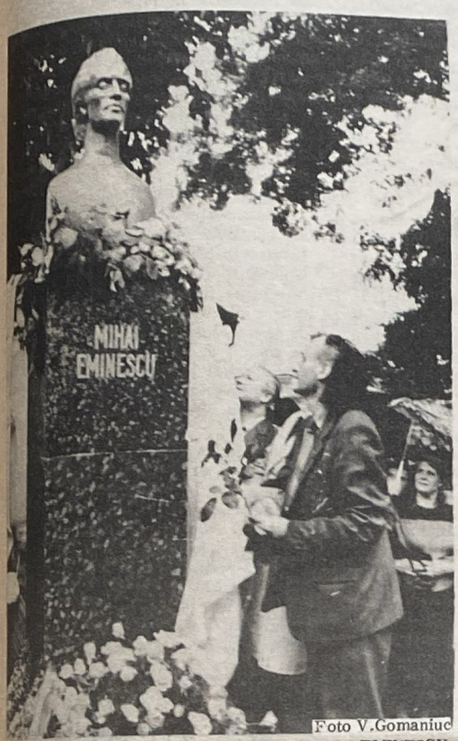

Foto V.Gomaniuc

DEZVELIREA (17 IUNIE 1990) BUSTULUI MIHAI EMINESCU ÎN CURTEA CASEI "ARON PUMNUL" DIN CHIŞINAU (ÎN PRIM PLAN-POETUL GRIGORE VIERU)

Toată fiinţa românească din Bucovina a trăit momente de mare înălţare sufletească: la Cernăuţi s'a reîntors Mihai Eminescu. S'a reîntors cel mai strălucit poet al neamului nostru, Luceafărul care de pe înalta orbită a literaturii universale îşi împrăştie razele lumii întregi. S'a reîntors exact după 101 ani, chiar în ziua când a făcut drumul cel mai scurt, dela Biserica Sf. Gheorghe cel Nou din Bucureşti la Cimitirul Bellu. S'a reîntors pentru a doua oară, căci mai revenise pe la finele anului 1930, întruchipat în bronz, dar după un deceniu satrapii staliniști l-au izgonit dela umbra teilor cernăuţeni, lipsindune pentru mult timp de putinţa de a-i aduce o floare, de a ne înclina fruntea trecând pe lângă el, de a-i privi în tăcere chipul nemuritor. S'a reîntors la casa ilustrului său profesor Aron Pumnul, revoluţionarul dela 1848, de pe Câmpia Libertăţii din Blaj, al cărui prag l-a trecut pentru prima oară în 1858, adus de taică-său încoace la învăţătură. S'a reîntors la casa în care a aflat cine şi de unde se trage, în care a scris primul său poem, în care s'au zămislit atâtea alte poezii geniale.

S'a reîntors graţie marelui şi nobilului gest al fraţilor de sânge dela Bucureşti şi Chişinău, turnat în bronz de sculptorul român Marcel Guguianu.

Pe o ploaie torenţială, oaspeţii din România şi R.S.S. Moldova -scriitori, artişti, oameni de cultură-, în frunte cu Victor Crăciun, vice-preşedinte al Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni, şi cu Mihai Cimpoi, secretar al Uniunii Scriitorilor din Moldova, cunoscut critic literar şi cercetător al operei eminesciene, au fost întâmpinaţi la intrarea în oraş cu pâine şi sare, buchete de flori de reprezentanţi ai oficialităţilor regionale, de intelectuali cernăuţeni. In curtea casei lui Aron Pumnul, pe caldarâmul de piatră de alături, sute de oameni cu inima deschisă şi ochii scăldaţi de lumina bucuriei se adunaseră să omagieze momentul dezvelirii bustului, moment integrat acţiunii Podul de conştiinţă Eminescu "Bucureşti - Chişinău - Cernăuţi" - 101 ani de nemurire. Cei care au vorbit cu această ocazie unică au dat glas unor înalte simţăminte,

"In Ianuarie anul trecut, -spunea Victor Crăciun,- un grup de cercetători l-au căutat la Cernăuţi pe Voivodul slovei româneşti, pe Dumnezeul vorbirii noastre naţionale... Am găsit peste treizeci de locuri legate de numele lui. Ii lipsea, însă, statuia... Si iată-ne în faţa ei. Impreună cu noi, Eminescu plânge de bucuria revenirii la locurile pe care de fapt, spiritul nu le-a părăsit niciodată. Păstraţi-l, Eminescu vă aparţine !"

Profesorul universitar cernăuţean, Grigore Bostan, a menţionat, între altele: "Istoria se repetă . Profesorul Aron Pumnul iarăşi îl primeşte pe elevul său iubit, Mihai Eminescu. Peste o sută de ani ne uneşte nu numai steaua, ci şi lacrima lui Eminescu. Sperăm că această clipă va intra în istoria neamului românesc".

După dezvelirea bustului, la care au participat remarcabilii poeţi Ioan Alexandru (Bucureşti), Grigore Vieru (Chisinău), poeţii bucovineni Vasile Levitchi şi Victor Colodii, a urmat un serviciu divin de sfinţire, oficiat de mai mulţi preoţi din Bucovina, Moldova şi România, în frunte cu Constantin Galeriu, preşedintele Ligii Culturale pentru Unitatea Românilor de Pretutindeni.

Foto V.Gomaniuc

PREOTUL CONSTANTIN GALERIU SFINŢEŞTE BUSTUL LUI EMINESCU

APELUL CHIŞINĂULUI CĂTRE EXIL

Anexată cu forţa de Stalin şi ciuntită încă din 1940, Basarabia este în primejdie la ora actuală să fie în continuare dezmembrată în urma uneltirilor Moscovei şi ale Rusilor din Republică. Dacă Găgăuzii dau curs instigaţiei centrale, foarte curând ei vor desprinde o nouă fâşie din trupul Moldovei. La rândul lor, Rusii din Transnistria intenţionează să se declare şi ei independenţi şi cu acest prilej vor să mai acapareze o fâşie de pământ de dincoace de Nistru, cuprinzând şi vechiul oraş moldovenesc Tighina. Incercarea de dezmembrare este încurajată şi probabil chiar regizată de Mihail Gorbaciov, cel căruI Occidentul i-a acordat premiul Nobel pentru pace: premiul pentru a împărţi şi stăpâni alte popoare. Pentru a-i menţine perpetuu în imperiul rus pe fraţii noştri de peste Prut, Gorbaciov nu se dă la o parte dela nici o mârşăvie.

Fraţii nostri dintre Prut şi Nistru ne cer insistent:

Să organizăm demonstraţii de protest în faţa reprezentanţelor sovietice din toate ţările.

Să scriem scrisori de încurajare către Parlamentul din Chişinău, dominat în prezent de Români.

Să-i scriem lui Gorbaciov la Moscova, cerându-i să-şi explice clar poziţia, astfel încât să nu mai poată induce în eroare opinia publică occidentală cu aparenţele lui umanitare.

Să informăm opinia publică internaţională asupra noii violări teritoriale a Moldovei înstrăinate.

Ar trebui ca toate organizaţiile şi bisericile româneşti din Occident să acţioneze ferm în sensul celor menţionate şi să informeze opinia publică mondială asupra adevărului istoric.

Liderii români din Republica Moldova cer de asemenea refugiaţilor originari din Basarabia ori copiilor lor să ceară în scris parlamentului dela Chişinău reacordarea cetăţeniei republicane. Cererile înseamnă de fapt recunoaşterea suveranităţii republicii Moldova.

APELUL FRONTULUI POPULAR MOLDOVENESC CĂTRE TOŢI ROMÂNII DIN EXIL NĂSCUŢI ÎN BASARABIA

Legea cu privire la cetăţenia moldovenească a fost aprobată de Parlamentul Republicii Moldova în luna Octombrie. Apelăm la toţi Românii din exil născuţi în Basarabia să scrie Parlamentului Moldovei pentru a cere cetăţenia moldovenească.

Cererea trebue adersată :

Domnului Mircea Druc
Primului Ministru al Republicii Moldova,
Casa Guvernului ~ Bulevardul Stefan cel Mare
Chişinău , Moldova, URSS

Iurie ROŞCA
Prim Vice Preşedinte şi Purtător
de Cuvânt al Frontului Popular Moldovenesc

Pentru informaţii, scrieţi la: SERBAN OLARU, The Romanian American Foundation Ion., 71 Norwood Ave., Upper Montclair, New Jersey 07043. Vă rugăm trimiteţi o copie după cererea de cetăţenie la aceeaşi adresă, pentru cazul pierderii cererii originale în URSS.

SUCEAVA - CETATEA DE SCAUN (SEC. XIV-XVII)

NUMAI UNIȚI ȘI FERMI VOM REUȘI

Romeo CĂLIN

Am dori să facem câteva precizări în ce privește situația actuală în țară, deoarece suntem de părere că această situație este mult mai gravă în pofida unor interpretări și idei care circulă, idei mai degrabă optimist-naive și care pe undeva nu fac decât să ne deruteze.

Unele afirmații ca: "România respinge comunismul" "Poporul român cere demisia lui Iliescu" "Lumea începe să-și dea seama de adevăr" "Armata e cu noi" "Iliescu cade până'n primăvară" "Comunismul a dispărut în România", sunt complet nefondate, naive, deoarece oferă o imagine eronată a situației reale. Adevărul este că opoziția este puțin numeroasă, dezbinată, izolată și are nevoie de "ceva" deosebit pentru a deveni ceea ce trebue ea să devină.

Fesenistii sunt mulți, uniți, fanatici și "ayatolahul" lor este însuși președintele țării care știindu-le "plăcerile" :- atitudinea față de Occident, studenți, partide politice, ascendentul spre violență, vulgaritate, etc. le oferă "mâna liberă";

Iliescu a oferit mafiei securist-comuniste (autoarea înscenării Revoluției) și celor care dețin "posturi-cheie" garanția perpetuării în continuare a sistemului. Se continuă cu succes practicarea "la vedere" a supravegherii, denigrării, denunțării omului de lângă tine, stilul comunist de "concurență", bazat pe principiul "mori de grija celuilalt", a bârfei, a beților în roate, practici care exclud salturile calitative, ceea ce explică pe undeva declinul și absența bunului gust și a posibilității civilizării României. Este continuată și perpetuată latura sado-masochistă a Românului și anume plăcerea de a avea "untătuc" (Iliescu) pentru care să faci "totul" (să respingi solicitările civilizării în favoarea unei lâncezeli comode, fidele principiului "șeful gândește pentru mine", îl ascult pe șef, trăiască șeful că dacă nu-l pup atunci "zbor") să înduri lipsurile pentru "tătuc", să te bucuri ca un copil la vederea unui kg. de carne sau la vederea polițiștilor bine plătiți și bine hrăniți care bat manifestanții în Piața Universității. Sadismul social (alături de masochismul de tip românesc) se concretizează printr'o defulare asupra celorlalți în numele "politicii tătucului". Aici individul (independent de voința lui) apelează pentru a se "defula" la înjurii și violență. De unde și ura față de minorități etnice, față de o parte o intelectualității, posesiunea exagerată a părinților asupra copiilor ceea ce a generat în nenumărate rânduri îndivizi neputincioși psiho-sexual, lipsiți de capacitatea de a se orienta în societate, de a înțelege anumite fenomene ale ei ceea ce explică frecvența dezinformării și manipulării și în rândurile tineretului.

PĂRINȚII NE-AU VÂNDUT COMUNISMULUI. EI CONTINUĂ SĂ SLUJEASCĂ ACEST COMUNISM

Aceste conflicte existau într'o formă ceva mai latentă și în vremea lui Ceaușescu. Conștientizarea unei reduse părți a tineretului, din păcate a fost concretizată în sloganul "Părinți ne-ați vândut comunismului", slogan prea puțin înțeles de părinți care văd în tineri niște paraziți exaltați și buni de nimic. Părinții noștri din păcate continuă să slujească acest comunism cu altă "față" sfidând semnalele de alarmă trase.

Să nu uităm că pe 20 Mai, la urnele de vot, au năvălit (încă dela ora 5) cei ce voiau "liniștea noastră", cei ce voiau să fie chinuiți și la rândul lor să chinuie și să nu uităm ca opoziția în frunte cu liderii ei nu a sesizat continuitatea mafiei comunist-securiste cu noul ei "purtător de cuvânt - Iliescu". Opoziția a subestimat puterea celor câteva milioane de mafioți, afirmând moartea comunismului, înșelându-se amarnic.

Să nu uităm că această mafie a înscenat perfect episoade ale revoluției manipulând lejer (nu numai în interiorul granițelor țării, dar și în afara lor) zeci de milioane de conștiințe. Si încă a fost o înscenare cu "tot dichisul": morți, manifestații de masă provocate de agenți super specializați, experți în psiho-sociologie comunistă, răniți, arestați, inculpați, etc. Dacă această mafie atotputernică nu declanșa (la înțelegere cu o parte a securității, armatei, miliției deja fidele orânduitorilor care se prefigurau deja) cu ajutorul agenților speciali (securiști și disidenți fabricați), acum, de bună seamă că munceam (așa cum vor fesenistii de azi să muncim tăcuți, cu capul plecat) sub Ceaușescu. Dar iată că experții mafiei și-au salvat casta prelungind "mandatul" și bazându-se pe sloganul "Ceaușescu e vinovat de toate relele", îl omoară pe tătuc autosalvându-se, apărând astfel în postură de salvatori, de eroi naționali chiar. Iată cum peste noapte ofițerul care a tras apărând țara de "agenturili străine" și de "huligani", slăvind pe Ceaușescu și comunismul, își pune brasarda tricoloră apărând "cuceririle revoluției".

Cum a fost posibil ca în prezența a milioane de informatori ai securității să foiască manifeste (chiar și în inertul Iași) și să se știe că "va fi ceva", iar securitatea să stea pasivă înscenând "de ochii lumii", ici-colo câte-o arestare? Cu excepția Timișoarei și Bucureștiului oamenii au ieșit greu în stradă și doar în urma apelurilor RTV și în urma deschiderii alimentarelor pline (miracol!) cu băuturi.

La radio și TV abundau apelurile creîndu-se și o notă de dezorganizare, panică, de fapt bine organizate și supravegheate. Zvonurile circulau perfect, semănând panica necesară.

ÎN ROMÂNIA COMUNISMUL A GĂSIT SUPORT, MAI CU SEAMĂ ÎN MOLDOVA

Acum, noua putere s'a înfipt puternic în sufletele a milioane de oameni, adâncindu-și rădăcinile cu abilitate, folosindu-se de prejudecățile și principiile malefice inoculate timp de zeci de ani, de către profesioniștii minciunii, ai denaturării de tip comunist. In România comunismul a găsit un suport psiho-mental favorabil mai cu seamă în Moldova - vaste zone paupere material și spiritual, izolare, familii numeroase, oameni uneori apatici, leneși, comozi, care resping din start tot ceea ce contravine politicii "tătucului". Opoziția este slabă, unii au trecut de partea puterii, alții s'au apucat de afaceri și nu-i mai interesează soarta țării, alții au plecat în Vest. FSN-ul este bine conturat, puternic, dominat de încrederea oarbă în "putere".

Iată de ce 87% (respectiv 66.7%) justifică legitimitatea conducerii actuale.

Dela foști activiști (actuali fesenisti) la simpli vânzători din alimentare, dela gestionari la șoferi și bișnițari, dela securiști (SRI-iști) la chelneri, dela informatori la benzinari (totul bineînțeles cu mici excepții), toți sunt conștienți de rolul lor în "mafia" și protejați de "nașii" de sus, conduc destinele propovăduind "liniștea noastră", manipulând lumea de rând, perpetuând sistemul PCR (pile-cunoștințe-relații) împreună cu vechea emblemă a sa, un fund cu două aripi străjuit de sloganul "Dacă nu pupi, zbori". Oamenii sunt nevinovați și este o greșeală a se afirma că fesenistii sunt proști și orbi. Sloganele "Jos Iliescu" "Jos FSN" nu fac decât să le sporească puterea mafioților, unitatea lor. Fenomenul "muncitorii sunt împotriva intelectualilor" este parțial și discutabil. Există și o reacție inversă de denigrare a conștiinței muncitorului, lucru care se explică prin ignoranța unora și prin aceea că muncitorii nu prea dispun de capacitatea de a se organiza și de a se conduce singuri în sindicate adevărate, nefiind vasali regimului așa cum au servit comunismul (și se pare că continuă s'o facă). E adevărat așa cum spunea un miner: "ce pretenții aveți dela noi atâta timp cât așa de mulți intelectuali aservesc regimul fiind părtași la minciună și dezinformare". Studenții ieșeni, în timpul unei manifestații în cartierul studențesc "T. Vladimirescu", au fost înjurați și agresați de colegi de-ai lor în timp ce strigau "Jos comunismul". Ce părere aveți de asta?

La acuzațiile aduse Moldovei cum c'ar fi neocomunistă "oamenii de bine" și gazetarii celui mai puternic ziar ieșean, bineînțeles naționalist-fesenist "OPINIA" au sărit în sus lăudându-se cu "marile demonstrații studențești din 1987", combătând, chipurile, apatia, servilismul și comoditatea specifică moldovenilor.

La radio și TV același limbaj de lemn, vag, plin de minciună și putere malefică de convingere, lăsând adevărului momente false. Aceeași metodă la radio de a repeta obsesiv aceleași melodii, aceleași scenarii ridicole, forțate și de prost gust. Aceleași interviuri, prin fabrici și uzine, care nu interesează pe nimeni, sfidând ascultătorul cu probleme care "sunt în curs de rezolvare": tv-uri color, frigidere, etc. La TV - aceiași slujitori ai denaturării.

Contrar zvonurilor, nu s'a "trezit" nimeni. Este greșit a se afirma că "oamenii și-au dat seama de minciuni". Studenții s'au retras. Demonstrațiile sunt (dacă sunt) foarte "subțiri" în comparație cu lunile trecute. Procentul celor aflați în opoziție este influențat și de valul de plecări peste graniță. Ne pregătim pentru apariția "fenomenului România"? Orice greșeală, orice minciună este tratată în provincie cu îngăduință, cu prietenie, dându-se vina pe opoziție. Dezinteresul pentru muncă este dat tot pe seama opoziției. Nu se muncește pentrucă sunt prea multe demonstrații, se crede. Atunci, ne întrebăm de ce se găsesc atât de greu locuri de muncă? Piața Universității este în continuare privită cu dușmănie.

In Iași, de exemplu, în zilele care au urmat evenimentului 13-15 Iunie populația fremăta de bucurie (au fost și câteva puține excepții) că minerii au "făcut ordine" în București. Cozile la ziarul "Azi" atingeau în fiecare dimineață în Piața Unirii 100-150 de oameni. Ieșenii, gălățenii, etc. cereau insistent expulzarea lui Ratiu și Câmpeanu, prin manifeste, chemări la deplasarea spre București.

Nu mă îndoiesc că peste doi ani vor fi alți aleși. Vor fi tot aceștia. Se vor face apeluri, manifestații mari în sprijinul realegerii "lor". Colective muncitorești vor face mitinguri de adeziune, televiziunea îi va sprijini. In caz de tulburări, minerii și "oamenii de bine" vor interveni mai violent, poate. Politica va intra adânc în viața întreprinderilor, politica "lor". FRICA domnește peste tot, securiștii sunt mai mulți ca înainte, oamenii tac, muncesc cu capul plecat, nimănui nu-i mai pasă de nimic. Totul este confuz. In străinătate suntem priviți mai rău ca înainte. Publicații ca "România Mare" "Azi", etc. înrăiesc oamenii alimentând ura interetnică, agitând sperietoarea hortistă pentru a ne deruta dela adevăratele probleme, de fapt cu mult mai tragice.

FRICA DOMNEȘTE PESTE TOT, SECURIȘTII SUNT MAI ACTIVI CA ÎNAINTE

Incetul cu încetul "dispărem", redevenim ceea ce am fost. Ce-i de făcut?

Atâta timp cât nu ne vom da seama că trebue să ajungem la idei și interese comune, mai presus decât interesele de partid politic, atâta timp cât vom sta pasivi în case așteptând să facă alții ceea ce trebue noi să facem, să lăsăm interesele personale deoparte și să ieșim în AGORA noastră cu sutele de mii învingând frica față de cei ce vor să fim niște marionete, să aplaudăm orice cuvinte aruncate fără noimă, să lăudăm cu ochii închiși, să slujim mafia care ne-a tras înapoi cu secole, ne-a luat pâinea dela gură. In momentul în care apare un anunț în presă privind un miting trebue să ieșim cu toții, să nu așteptăm să iasă vecinii, studenții etc. Partidele politice să-și intensifice activitatea și să nu mai dormiteze prin sedii așteptând să câștige alegerile pe care (dacă nu se întâmplă o minune pe care trebue NOI s'o facem) NU le vor câștiga vreodată. Stim ce șoc a produs opoziției 20 Mai, desconsiderând situația reală.

Degeaba se strigă "Jos Iliescu". El este comunist și NU cade la strigăte.

Intelectualitatea ar trebui să se implice mai pregnant în această luptă, să renunțe la prejudecăți, la frică, la idei pesimiste. Avem nevoie de nou și nu de repetarea de prost gust a vechiului. Nu este vorba de un om (Iliescu) sau de un partid (FSN) este vorba de ceva mai grav-o mafie. Ajutoarele din Vest au alimentat (fără a se dori expres aceasta) în mare măsură comunismul de tip postrevoluționar. Avem nevoie de ajutor moral, eficace având în vedere ceea ce s'a întâmplat în anii '30-'40.

Cu toții să fim realiști înainte ca să ne dăm seama de situația în care ne aflăm-cu sau fără posibilitate de a ieși din ea. Să nu ne mai permitem glume de prost gust sau pierderi de timp. Avem nevoie de idei. Pe zi ce trece suntem din ce în ce mai puțini și mai singuri.

Grupul pentru Dialog Social ar trebui să capete aspectul unui grup pentru "masaj al conștiințelor" care să ne explice tuturor în primul rând de ce până acum violența a triumfat asupra rațiunii, de ce minciuna are prioritate din punct de vedere al credibilității în fața adevărului, de ce atitudinea față de muncitori rămâne la stadiul de considerare a lor ca fiind dezinformați și derutați (ceea ce explică credința lor în neocomuniști), De ce n'am reușit în Decembrie să "terminăm" revoluția?

Să judecăm întotdeauna problemele "la rece", fără exagerări și credințe deșarte "în mai bine" pentru a mobiliza resursele în totalitatea lor. Să ni se explice de ce se afirmă că "dacă era Câmpeanu sau Rațiu acum ar fi fost chiar goale alimentarele, bine că-i Iliescu"?! Cum s'a ajuns la asemenea concluzii? De ce se pun atâtea speranțe într'un post de TV independent? Acesta va fi și el controlat în mod sigur tot de "mafia" securistă, și comunistă, se vor infiltra și aici?

"CINE NU A ÎNVĂȚAT DIN TRECUT, ESTE CONDAMNAT SĂ-L REPETE"

Cu privire la lipsurile noastre cotidiene, se pare că pe undeva această stare de lucruri pare întreținută intenționat uneori. Am remarcat cum această situație este folosită drept capital politic: în preajma (și în timpul) unor evenimente politice, de exemplu, se pare că "se mai găsește ceva" pe piață. Deci viața noastră "ar putea" fi decentă, dar anumite forțe tind să întrețină această stare de lucruri pentru a subjuga mai lesne, dând populației ocupație: să stea la cozi, să fie preocupată de ziua de mâine în așa fel încât să "nu mai gândească". Exact o politică larg utilizată pe vremea lui Ceaușescu.

Ar trebui ca dialogul social să fie făcut dela nivelul "omului de rând" ignorându-se toate riscurile. Dialog cu lideri sindicali, cu oameni de toate categoriile sociale, muncitori și țărani mai ales, deoarece aceștia constituie totuși "baza" și ei trebue lămuriți în primul rând asupra greșelii comise dând (din Partea lor) credit (Citește "vot" la 20 Mai) unor comuniști care ne-au aruncat din nou din Europa. Dialogul are deocamdată loc între intelectuali care deja cunosc (voit sau nu) situația în care ne aflăm, deci nu văd unde apare eficiența socială a dialogului. Sugerez o "ediție specială" a GDS cu scopul de a purta acest gen de dialog, mai ales că în ultima vreme se manifestă o "nostalgie" pentru trecut și pentru comunism. Să acționăm în consecință deoarece așa cum am mai afirmat (eu având pretenția că am analizat situația în mai multe "colective muncitorești") nimeni nu "se trezește" în adevăratul sens al cuvântului și în această țară deocamdată intelectualitatea are un rol minor, iar evenimentele din ultimele luni ne-au arătat pe deplin triumful violenței asupra rațiunii. Numai uniți și fermi vom reuși și nu cred că exilul în străinătate este o metodă de a "scăpa". Nu m'aș putea simți bine "dincolo" știind că țara mea este atât de rău privită de umanitate datorită prezenței la conducerea țării a unei mafii de comuniști și securiști care o scot din Europa. Avem nevoie de voi, Români din România și din exil. Veniți cu toții să ne unim împotriva comunismului, încă foarte puternic în România.

DIN VIAȚA NOASTRĂ:

AUZITE, VĂZUTE, ȘI PĂȚITE

—George DONEV—

Cum s'a ajuns, "cuvânt cu cuvânt", dela PARTIDUL COMUNIST ROMÂN la FRONTUL SALVĂRII NAȚIONALE:

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN
PARTIDUL TRĂDĂTORILOR ROMÂNI
PARTIDUL TRĂDĂTORILOR REVOLUȚIEI
PARTIDUL SUGRUMĂRII REVOLUȚIEI
PARTIDUL SUGRUMĂRII NAȚIONALE
FRONTUL SUGRUMĂRII NAȚIONALE
FRONTUL SALVĂRII NAȚIONALE

OLOGITUL DELA 14-15 IUNIE

Au năvalit minerii: au ciomăgit, au devastat, au amenințat, au furat...

Timp de două zile au ținut capitala sub teroare!

S'au purtat ca vandalii, dar au făcut-o din sinceritate, crezând că salvează țara și pe președintele care le-a dublat lefurile.

Au trecut cinci luni.

Cei cu oasele rupte și-au aruncat cârjele, sediile partidelor au fost renovate, mobilierul și mașinile înlocuite, universitățile și-au deschis porțile, "România Liberă" continuă să apară, iar dl. Rațiu și-a cumpărat o duzină de cămăși albe ca să le înlocuiască pe cele furate.

Asta-i agenda zilelor de 14-15 Iunie.

Până acum n'a fost arestat nici un miner pentrucă nu s'a putut afla adevărul. Sunt două versiuni oficiale și complet contradictorii:

Una a d-lui Iliescu, Președintele României, și cealaltă a Președintelui României, dl. Ion Iliescu.

De atunci se scrie și se vorbește de cei bătuți, de cele distruse, de fetele cărora li s'au sfâșiat rochiile, de securiștii care asmuțeau minerii, dar nu se pomenește de cea mai mare victimă a zilelor de prăpăd.

Nu se pomenește nimic de omul căruia minerii i-au mutilat fața, că astăzi nimeni nu-l mai recunoaște când vine și se recomandă:

Sunt inginerul Ion Iliescu, Președintele României democratice.

PLINĂ DE VIAȚĂ LA 75 DE ANI

Vorbim de a 75-a Aniversare a Bisericii Unite "Sfântul Ion Botezătorul" din Detroit, de sub păstorirea păr. Mike Kirilă.

"Sfântul Ion" e cunoscut refugiaților. Aci au găsit adăpost primele victime ale prigoanei comuniste. Casa parohială a părintelui Gheorghe Pop se transformase într'un lagăr de reajustare a tinerilor intelectuali ce-și făceau botezul în viața americană.

Același ajutor se oferă și astăzi, discret, celor în nevoie.

Aniversarea a fost oficiată de un sobor de preoți în frunte cu Episcopul Louis Puşcaş şi, ca recunoştinţă pentru ajutorul primit, 10 "dezertori" din Ansamblul "Plaiurile Bârsei", au venit cu talent și recunoștință să contribuie la succesul aniversării. In prezent 7 artiști sunt adăpostiți la Centrul de Informație ARCA Wellcottvile, Ind., toți sunt mulțumiți și au de lucru. (Corectare: din Ansamblu "P.B." din 32 de artiști 16 au dezertat).

INDUSTRIE CENTRALIZATĂ

Vladimir Tikhonev a povestit următoarele ziaristului american James P. Gannon, (Detroit News, 27.5)

O fabrică unde lucrau 4000 de muncitori producea rulmenți, așa cum i se ordonase dela centrul de planificare din Moscova, dar fabrica nu putea să-și vândă toți rulmenții, așa că surplusul îl vindea ca "fier vechi" unei fabrici de oțel.

Fabrica prelucra "fierul vechi" (rulmenții noi-nouți) în oțel pe care-l vindea fabricii de rulmenți, etc.

Du-te, vino: rulmenți, fier vechi, oțel și iarăși rulmenți.

Nu era șomaj, iar statisticienii erau făloși:

S'au produs milioane de rulmenți și tone de oțel; iar căile ferate și-au tocit pingelele cărând rulmenți și oțel.

Astfel de anomalii nu se pot întâmpla în România:

Mai întâi că nu există surplusuri: "Valoarea producției a scăzut cu 40% declară dl. Silviu Brucan ("România Liberă" 21 Septembrie); iar dacă există surplusuri, ne explică Dl. Constantin Varvara ("R.L." 2.8.90): "Se fură și se vinde orice".

PREFERINȚĂ

Ca răspuns calomniilor aduse prin presă de comuniști, poeta Ana Blandiana le răspunde:

"Dacă port cu ușurință și cu zâmbet a lor ură
Laudele lor desigur m'ar
mâhni peste măsură..."

CUM TREBUE SCRIS NUMELE SAVANTEI

Un nume propriu, ca respect pentru purtător, trebue scris la început cu literă mare. Confrații din țară scriu numele "savantei" fără majusculă la cap: elena. Noi preferăm o altă ortografie care plasează majuscula dela capul savantei la un loc mai potrivit: vom scrie elenA.

CĂLĂTOR PRIN ROMÂNIA

FRĂMÂNTĂRI SOCIALE ÎN ȚARA LOVIȘTEI: BOIȘOARA CERE AJUTOR!

—Andrei PANDREA—

După cincisprezece ani de absență silită și de exil parizian, m'am întors pentru un prea scurt răgaz, de abia de câteva zile - dar nu spre a face "turism revoluționar", așa după cum am băgat de seamă că se cam obișnuiește! - la Boișoara mea, frumoasa Tării Loviștei, acolo unde, în toamna anului 1961 deschidea ochii întru profesiune doctorul Andrei Marcu, adică eu însumi...

După cum s'a dovedit, dragostea noastră lovișteană - lungă de o mie de zile și o mie de nopți, câte mi-au fost date de Domnul pe străvechile meleaguri, zile risipite de-a lungul a cincisprezece ani, până în 1976 - n'a fost nici răpusă, nici micșorată de stavilele timpului și spațiului, infirmând așadar o cunoscută vorbă românească, întrucât ea dovedește că "ochii ce nu se văd, nu se uită!"

Astfel, la 13 August, zi de mare zăpușeală, Boișoara îmi surâdea tot tânără și prietenoasă, pe când din îmbrățișările boișorencelor și ale boișorenilor mei, printre care mă prenumăr prin electie și...înfiere, cu greu și după îndelungă vreme m'am desprins...

M'au întâmpinat cu mare bucurie: Oara Chirilă, cu feciorul ei, Rică-fără-frică (zis când era puști, și "Cap de muscă, picioare de lăcustă") alături de norusa, moldovanca Angela, între prunci. Au lipsit cei doi copii ai Oarei, Nei și Nuța, și le-am dus dorul...

Apoi veni Mihăiță Mihai, pe care-l știu de când avea cinci ani, azi inginer și ofițer, cu stofă de autentic scriitor, fratele Tudoriței, (ingineră și ea), și al lui Dan (student la Seminarul teologic), împreună cu vrednicii lor părinți, pădurarul Dima Mihai și Dorina cea gospodină. M'au găsit și ultimele gazde avute în sat, Din și Chireața Bolovan, atât de săritori și delicați, ca și vecinele Gheorghița Stan și fie-sa, Nela Gheorghiță, chicotind cu Aurel Paroș dela pepinieră, ori priceputul Georgică Rouă - vreme de 22 ani, când pe rând, secretar al Sfatului Popular și al Primăriei și câți alții încă, strângându-mi mâna cu încântare. Îi voi pomeni, desigur, pentru plăcerea mea și a lor în viitorul reportaj "Călător prin România", pe care doresc să-l public tot în coloanele "Cuvântului Românesc", de cum mă voi reîntoarce din cea de o doua călătorie în țară, aceasta mai lungă, plănuită pentru luna Octombrie...

***

Flămând și însetat de drum, dar mai ales de soarta Boișorii, am voit să aflu pe dată ce s'a petrecut pe aici în anii absenței mele. Ne-am așezat deci la taclale, în jurul unei primitoare mese de lemn cioplit și al mămăligii fierbinți, încercând să reconstituim împreună cronica locului. Intrebările curg: Cine cu cine s'a mai luat? Ce "neamuri mici" (familii) s'au întemeiat? Cine s'a născut? Cine a murit ? (O! Doamne! Câți prieteni neau părăsit, fie-le țărâna ușoară!) Cine s'a îmbolnăvit? Cine a plecat din sat? Cine a venit? Unde s'au sporit turmele? Dar livezile? Dar locurile de arătură? Pe la ce școli se află copiii? Cum se mai descurcă boișorenii? Dar mai sosesc și răspunsuri neașteptate, care cer lămurirea întrebării...

-Să știți, don'doctor, îmi spune Oara, că, pe la noi, din primăvară și până acum, e tot de rău. Ceartă mare între boișoreni și bumbueșteni și mai dihai între colectiviști (adică membrii CAP-ului din Boișoara) și necolectiviști. Se dușmănesc de s'au și bătut, dela împărțirea pământului...Fiecare - ăi mai mulți - își cer pământurile înapoi. De cum le-au moștenit dela moșii lor...Nu de cum le-au comasat, cu silnicie, la colectivă...Scoate, drace, ceai mâncat...

-Cum așa, Oară? Vreau eu să știu mai multe...

-Păi, să vedeți! Bumbueștenii au acaparat (dada! "acaparat" a zis!) pământul boișorenilor din colectivă. Așa s'au îmbogățit peste măsură, vorbeste Oara ca o moșneancă, și ei vor să-l păstreze neatins. Da nu s'o putea...

Cu aproape aceleași cuvinte, într'o analiză amănunțită, îmi arată tărășenia și Mihăiță, Domnul inginer încheind definitiv: "C.A.P.ul este nucleul otrăvit care ne distruge satul".

***

Gândul îmi lunecă înapoi, până în anul 1962, când am făcut catagrafia comunei, și se oprește la ultimele date culese direct de pe teren, în vara lui 1974. In jurnalul meu, din 1974, notam cu observații folosite și în teza mea de doctorat dela Sorbona, din 1982: "In comuna Boișoara există două sisteme de producție, cu pondere diferită în funcție de așezare: în satele Boișoara și Găujani predomină sectorul individual, pe când în Bumbuești cel socialist. Până în anul 1950, obștea sătească - formă economică, organică și spontană, creată în mod endogen încă înainte de ocupația militară romană a Daciei, în care proprietatea colectivă de grup se completa armonios cu proprietățile individuală și de gospodărie-devălmașă, omenească și locurească-, reușise să supraviețuiască, așa după cum se întâmplă încă în alte comune loviștene. Dar din pricina impunerii forțate a proprietății socialiste, în cadrul procesului de "colectivizare agricolă", locuitorii n'au reușit să facă nici o apropiere între principiile de stăpânire colectivă, prin care funcționa organic obștea, și cele artificiale pe baza cărora funcționează astăzi CAP-ul, fapt care a reprezentat și reprezintă încă o eroare tragică, deși între cele două forme economice se pot stabili analogii."

Cert este că, venindu-le vremea, odată cu primăvara anului 1990, multe din vechile nemulțumiri, care au răbufnit nu odată și odinioară, s'au reaprins, îndepărtând orice soluție pașnică și înțeleaptă, întru stingerea conflictelor.

Mulți dintre săteni jefuiți, între 1950 și până spre 1962, de pământul moștenit dela moșii satului și-ai Loviștei, comasat în gospodărie, ca și de bunurile agonisite și făcute de ei pentru necesitățile unei agriculturi de munte viabile, au constat cu amărăciune și venin cum "din vechi stăpâni neatârnați au ajuns slugi pe un pământ care le fusese furat"; de aceea, au hotărît să frângă rânduiala mișelnică și să se reîntoarcă la vechea stăpânire firească, ivită și curgătoare din strămoși obșteni și din hrisovul scris pe piele de iepure de Vladislav (al II-lea), la 1374. După cereri, memorii și delegații, adresate Președintelui țării, Primului ministru și Ministrului agriculturii, - rămase deocamdată fără rezultat -, stăpânii deposedați de pământuri și bunuri de către comuniști, în anii '50 și '60 au intrat în perimetrul CAP; menținut încă în mod artificial în viață de un pumn de colectiviști - și, identificând suprafețele vechilor moșteniri, le-au hotărnicit și au reintrat în posesia lor, după legea țării "din bătrâni, din oameni buni".

Starea de lucruri mi-a fost relatată, cu simțul responsabilității dublat de grijă și teamă, de către Primarul Nicolae Popa, de Relu al lui Chirilă al Liei - adică secretarul Antone Aurel - și de Mihăiță Mihai, ca și de o mulțime de alți săteni.

Așa am aflt că, astăzi populația Boișoarei a scăzut la 2800 în Boișoara - 1100 în Boișoara, 1000 în Găujani și 700 în Bumbuești - plecați din cauza CAP-ului, în grav faliment permanent, deficitul "realizat" în cei 40 ani fiind de 37.000.000 lei!

"Mergem înainte cu partidu' și' napoi cu colectivu", făceau haz de necaz oamenii, adăugând maliționși: "la noi la gospodărie, / șade brânza'n farfurie, /că nici dracu ' n'o mănâncă, /că n'are zile de muncă".

Oamenii au înțeles să-și recâștige drepturile prin răscoală. Stâna model din zănoage, cu saivanul, au fost incendiate; o turmă de oi a fost capturată; mai mulți peri și nuci au fost dezrădăcinați pe livezi; au fost barate drumuri - căi de acces în Loviștea-; cooperatorii au fost lăsați să-și urce oile numai pe un singur munte din cei trei (Arsurile, Leu, Fața lui Sântu Ilie) pe care îi acaparaseră...Dar n'au fost numai violențe. Am sub ochi procesul verbal încheiat în urma adunării cetățenești din 11 Aprilie crt.

La Căminul Cultural s'au strâns 550 de oameni din cele trei sate. In afara conducerii comunei, au venit dela județ reprezentanții C.P.U.N. - Vâlcea, Vicepreședintele Presură, Secretarul Toană Oltea Ion, Pralea - vicepreședintele tineretului, secretarul primăriei județene Ciolacu Ion, șeful personalului primăriei vâlcene-Hoinoiu și maiorul Drăghici. A fost expus Decretul 42/1990, "care reglementează formele de menținere a proprietății, comune sau individuale, atât pentru țăranii individuali, cât și pentru cooperatori". Toți și-au susținut, pe bună dreptate, convingerea că Boișoara face parte dintr'o zonă montană lipsită de posibilități reale de menținere a CAP-ului. S'a cerut hotărîrea poporului în privința soartei CAP. "Toți, în cuvântul pe care l-au luat, și-au exprimat propunerea pentru desființarea CAP-ului, întrucât pe toată perioada cât a funcționat s'au dovedit ca fiind necorespunzătoare, s'au înregistrat numai deficituri, lipsuri care i-au determinat pe mulți cetățeni să plece din comună(...) Datorită acestor situații deosebit de grave s'a constatat o importantă scădere a numărului oamenilor din comună, o evidentă scădere a nivelului de trai."

S'a propus alegerea comisiei locale de împărțire a pământului și darea în folosință a terenurilor tuturor cetățenilor care au avut pământ, confiscat de cei din CAP, înainte de Revoluție, ca și celor care n'au avut, și înlăturarea abuzurilor cooperatorilor bumbueșteni din timpul dictaturii, care în scopul propriei îmbogățiri pe spinarea altora, cu sprijinul nomenclaturii din Râmnicul Vâlcea, i-au dislocat pe cei din Boișoara și Găujani.

S'a votat prin ridicare de mâini: în unanimitate, cetățenii au hotărît desființarea C.A.P.-ului și înlăturarea conducerii comuniste! Numai că hotărîrea adunării generale nu s'a putut, încă, aplica, Se opun, cu toată tăria, cei din conducerea CAP (salariați - un privilegiu la Boișoara!.- și stăpâni, pe nedrept, ai suprafeței colectivei) și încă vreo 30 de familii, profitoare, din preajma acesteia, printre care periculosul activist arivist Mircea Popa, fost primar- cel ce se bătea, mândru, cu pumnul în piept fiindcă era singurul

Continuare în pag.22

CONTRIBUȚIA OCCIDENTULUI

—Stefan-Theodor BASARAB—

Evenimentele politice ale secolului XX sunt dominate de înscăunarea comunismului și apoi de abandonarea lui.

Recent (Journal de Genève, 17 Juillet 1990) Occidentalii au avut ocazia să viziteze unele din fostele câmpuri de muncă forțată din Gulagul sovietic, în special regiunea Vorkuta care este de patru ori mai mare ca suprafață decât Franța. Cum de a fost posibilă existența și ororile din aceste lagăre de muncă forțată? Fără comunism, aceste lagăre nu ar fi existat.

Conceput în Occident, comunismul a fost instalat în Rusia țaristă cu ajutorul Occidentului. Fără ajutorul financiar al Kaizerului și al băncilor din Apusul Europei, bolșevismul nu ar fi putut lua puterea. Tot finanțele occidentale au întărit și susținut comunismul, au susținut pe Stalin, au făcut posibilă câștigarea celui de al doilea război mondial și de către Uniunea Sovietică. Occidentul a ajutat în continuare supraviețuirea sistemului comunist și expansiunea lui. Nu se știa în Occident nimic despre ororile comuniste? Milioane de victime, distrugerea familiei și a valorilor morale și creștine? Moartea prin înfometare sau în lagăre, cui a folosit?

In urmă cu trei ani, în cadrul emisiunilor religioase pe Antène 2 (Franța), secvența Talmudice, se afirma că speranțele puse în comunism, de a apăra populațiile de pericolul rasist au fost înșelate. Ca o consecință logică, comunismul va fi abandonat. In ceea ce privește populațiile evreiești, speranțele, cel puțin ale unora, erau Sionismul și întărirea Israelului.

Astăzi este evidentă abandonarea comunismului, iar regimurile comuniste, exceptând Asia, sunt pe cale de descompunere. Ceea ce surprinde însă este atitudinea sincronă a guvernelor occidentale care cu toate interesele lor divergente fac front comun în fața comunismului. Acum ca și în trecut. Să fi ajuns aceste guverne să vadă abia acum ororile la instalarea cărora au contribuit așa de mult? Sunt aceste guverne de sine stătătoare, sau doar marionete acționate de păpușari care stau în spatele cortinei? Este o întrebare care se poate pune.

In orice caz, hazardul ar explica dificil atât instalarea cât și abandonarea comunismului.

Fără un autor occidental, comunismul nu ar fi reușit să ia puterea și apoi să se mențină mai mult de o jumătate de secol. Cu ajutorul Occidentului, și numai grație lui, comunismul, rușinea secolului XX și a întregii istorii, este pe cale de dispariție. "Maurul" și-a făcut datoria.

Numai că mersul istoriei nu poate fi determinat doar de secretiile "logice" ale unor creiere paranoice. Dumnezeu nu este mort, așa cum se afirma nu de mult. Dumnezeu se poate retrage uneori din "lume", dar aceasta este o retragere pedagogică, pentru ca noi să constatăm că singuri nu putem merge pe drumul perfecționării noastre.

BOIȘOARA CERE AJUTOR

Urmare din pag.21

absolvent al universității de partid (și al cozilor de topor) "Stefan Gheorghiu" din toată Loviștea. Autorul unei compilații în care plagiază copios și escamotează realitatea, ca preț al "diplomei". De unul ca acesta și de alții, eiusdem farinae, Boișoara nu mai are, în veci, nevoie. Inmânându-mi procesul-verbal și povestindu-mi cu năduf, oful lor, primăria și prietenii mei boișoreni mi-au încredințat cu ochi strălucitori de speranță mandatul următor: "Vă rugăm, Domnu'doctor, să fiți purtătorul nostru de cuvânt acolo pe unde scrieți și la Europa Liberă! Că așa nu se mai poate! Boișoara cere ajutor!" Ceea ce încerc, acum și aici, să fac, plin de nădejdea lor.

Cine are urechi de auzit și ochi de văzut, să afle: Boișoara cere ajutor.

Andrei PANDREA

PRIM CONSULT

BUCUREȘTI - ROMÂNIA

- COMPANIE EXPORT-IMPORT -

Pentru informații și consultații, adresați-vă la:

Ing.Petre Dumitrescu
P.O. - 17 B.P. - 06
Bucharest, România

OFERTĂ

Romîncă, pensionară, 58 ani, singură, intelectuală, doresc corespondență cu cetățeni români stabiliți în străinătate.

Ofer pensiune completă, gratuit, unei familii, sau persoane de sex feminin, indiferent de perioadă sau anotimp, care dorește să viziteze România.

In schimbul acestei oferte, doresc să-mi faceți o invitație pentru o perioadă de 15 zile în Anglia. Nu am alte pretenții.

Oferte serioase, puteți să-mi scrieți pe adresa:

Popovici G., Post Restant - Oficiul poștal nr.17- București, cod 7000, România.

ANUNȚ

Un videotape despre istoria modernă a României a fost făcut în românește cu Maica Alexandra

32 minute

Costul este de $25 (dolari americani) și transportul.

Banii se vor transmite pe urmă la mânăstirea din Ellwood City, Pa.

Cereri se pot face prin Dr. A.D. Hassard
6080 Applecrest Crt.
Youngstown, Ohio 44512
U.S.A.

CUMPĂR

Cumpăr diferite cărți românești

Sunați seara la:

(516)724-5814

A APĂRUT

CROSS CULTURAL COMMUNICATION

sau

DIALOG INTRE CULTURI

O nouă carte scrisă de compatriotul nostru din Statele Unite, Nicolae Dima.

Editura "The Institute for the Study of Man", Washington, DC, Octombrie 1990.

Noua carte a profesorului Nicolae Dima se bazează pe cursul de "Comunicare și Intelegere a Culturilor", ținut până recent de autor la Colegiul Militar J.F. Kennedy dela Fort Bragg, unde se face pregătirea internațională a ofițerilor americani.

Volumul are zece capitole și conține numeroase ilustrații, grafice și tabele. Deși este adresat în special personalului militar pregătit să opereze în străinătate, prin conținutul și limbajul ei accesibil, cartea este utilă tuturor celor care doresc să înțeleagă legăturile complexe dintre mediul înconjurător, limba, cultura și comunicații. Se poate spune că Nicolae Dima aduce o contribuție originală în modul în care combină sociologia, psihologia, istoria și geo-politica pentru a explica dialogul intercultural,

Cartea a fost de altfel elogiată de numeroși cititori ai manuscrisului sau al cursului tipărit la Fort Bragg pentru uz intern. Iată ce afirma pe coperta cărții, fostul consilier pentru probleme de securitate națională al președintelui Reagan, domnul Richard Allen:

"Dinamismul schimbărilor globale actuale îi pune la grea încercare pe militarii americani trimiși în alte țări. Această carte de Nicolae Dima este astfel de mare valoare pentru personalul militar care se pregătește să acționeze pe plan internațional."

Este demn de asemenea de remarcat că Nicolae Dima nu se oprește la analiza teoretică a fenomenului uman al culturii. El oferă o serie de sfaturi utile, multe dintre ele bazate pe numeroasele sale călătorii în patru continente, 40 de țări străine și 48 de state americane.

O carte instructivă și relativ ușoară, cu care se poate delecta orice cititor înainte de culcare.

Volumul se poate comanda direct dela editură, ori dela autor:

Nicholas Dima, 215 C Str.SE, 508, Washington, DC, 20003, USA

Prețul: ($US 10.00)

SPECTACOL SATIRIC - MUZICAL

cu:

PUIU CĂLINESCU

MARIA DRAGOMIROIU

MIHAI STOENESCU

CONSTANTIN RĂDULESCU

Acompaniază orchestra: "Frunză verde"

DATA:

Vineri
9 NOEMBRIE
Ora 18.30 p.m.

Duminica
11 NOEMBRIE
Ora 18.00 p.m.

Sâmbată
17 NOEMBRIE
Ora 18.00 p.m.

LOCUL:

KITCHENER
POLISH HALL
Wellington N

TORONTO
TORONTO AUDITORIUM
550 Finch W

HAMILTON
CENTRUL CULTURAL "NAE IONESCU"
Câmpul Românesc

REZERVĂRI DE BILETE ~ INFORMAȚII : (416) 491-7376

MICA PUBLICITATE

Anunturile dela rubrica "MICA PUBLICITATE" sunt redactate de solicitanți

CĂSĂTORII

*Divorțată, 36 ani, drăguță, fără obligații, contabilă, expert-programatoare, interesată cetățean canadian sau american. Elvira, P.O.B., 32337, Ierusalim, 91322, Israel.

*Română, singură, 38 ani, 1,60 m, 52 kg, sătenă, serioasă, sensibilă, afectuoasă, studii postliceale comerț exterior, cunoscătoare franceză-engleză, înfățișare plăcută, doresc cunoștință cetățean român în vederea căsătoriei. Rog răspuns serios, detaliat la adresa: Elena Chiran, Str. Radovanu nr.9, bloc 43, et.4, ap.25, sector 2, București, România.

*Intelectuală, 33 ani, drăguță, fără obligații, dorește cunoștință cu domn serios și interesant. Vorbitor de alte limbi, binevenit. Sanda, 33-20, 29th Street, Apt. 2R, Astoria, N.Y., 11106, USA.

*Tânără domnișoară, Română, 20 ani, 1,60 m., 48 kg, ochi albastri, păr lung, agreabilă, sociabilă, afectuoasă, sinceră, fără vicii, doresc căsătorie cu cetățean străin (Român stabilit în străinătate - Canada, USA, Europa de Vest), de 22-35 ani, 1,70-1,85 m, bine proporționat, vesel, tandru. Scrieți la: Elena Preoteasa, Str. Hortensiei, nr.56, Sector 2, București, România.

*Inginer român, 27 ani, doresc corespondență în vederea căsătoriei cu persoană de cetățenie străină. Vorbesc engleza și franceza. Răspuns cu fotografie, la adresa: Roman Alexandru (bei Frau Manolache) Am Krankenhaus 1-5608 Radevormwald, W.Germany, Tel.02195-2346.

CAUT RUDELE ȘI PRIETENII

*Irina BIRO, #211-8205 - 86 Ave, Edmonton, Alberta, Canada, T6C 1J3 caută pe vărul ei din Australia, ANTOCHI CONSTANTIN (TITI), pe care îl roagă să-i scrie la adresa de mai sus.

*Vasile Ioan, refugiat în statul Israel, strada Rehov-Mendele 4 / 3, orașul Rehovat, caută pe refugiatul din România în 1968 și care locuiește la Toronto, TANASESCU CONSTANTIN. Rog să scrie la adresa de mai sus.

ANUNȚĂM
DESCHIDEREA CABINETULUI MEDICAL
DR. JACOB SWEIDAN
-TUSTIN MEDICAL CENTRE, SANTA ANA-
Santa Ana - Tustin Medical Center
801 N. Tustin Ave. Ste. #305
Santa Ana, CA 92705
Tel: (714) 571-0301
Adult Medicine • Pediatrics • Neonatology
Medicină generală, pediatrie, subspecialitate:
NEONATOLOGIE
Cabinetul este echipat cu E,K.G., Spirometry, Laborator, Mese de tratament computerizate
VORBIM ROMÂNEȘTE
ACCEPTĂM MEDICAL,
MEDICARE ȘI ORICE ALTĂ ASIGURARE

S.O.S.
Pentru salvarea unui experiment - în arta plastică al Dlui Prof. Victor Foca - Botoșani
Ne roagă să-l ajutăm a-și salva opera care lucrează de 23 de ani, fără niciun sprijin din partea autorităților.
Informații pentru cei interesați, la adresa:
Victor Foca
Str. Cuza Vodă Nr. 3
Bloc M3D, Scara B, Etaj 2, Apt. 6
Botoșani - 6800, România.
Telefon: 985- 10738

FLORIDA
MARYDeROSA REAL ESTATE INC.
Vă oferă: CASE, MOTELE. HOTELURI, MAGAZINE, RESTAURANTE,
în scopul unei eficiente investiții într'o zonă deosebit de frumoasă și liniștită, situată între două centre importante:
MIAMI - FORT LAUDERDALE
-MARIANA HUS-
TELEFON: (305) 925-7784, orele: 10.30 AM - 8.30 PM
(305) 456-7277, orele: 8.30 AM - 10.30AM

Mutual of Omaha Insurance Company / La Mutuelle d'Omaha Compagnie d'assurance
PAUL SÂRBU
-Reprezentativ-
PENTRU TOȚI ROMÂNII DIN ONTARIO
Life Insurance- Educational Plans- Retirement Plans- Employee Benefits- Disability Income Protection- Visitors to Canada Insurace- Travelling Insurance (Outside Province of Res.)
265 Rimrock Road, Suite 205
Downsview, Ont. M3J 3C6
Res.: 429-0951 • Bus.: 631-6523

HENDRIX AUTO-BODY & SERVICE
COSTICĂ UNGUREANU
RESTAURARI DE MASINI DE LUX SI ANTICE
* MANOPERA SISTEM EUROPEAN
* RESTAURARI COMPLETE
* SASIURI
* LUCRARI LA CERERE
*LUCRU DE CALITATE PENTRU COMPANII DE ASIGURARE
*SUDURA SI ANTIFONARE
*VOPSIRE DE CALITATE DUPA PROCEDEE TEHNOLOGICE EUROPENE
* ESTIMARI GRATUITE
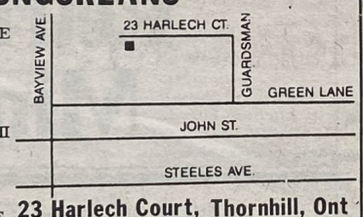

23 Harlech Court, Thornhill, Ont
Tel:(416) 764-3751 Fax:(416) 764-1923

DE NACHTEGAAL VAN LISSE
EUROPA ON SALE
CALL ADRIAN
(416) 591-5466
TRAVEL & TOURS
DORIȚI SĂ CĂLĂTORIȚI?
VĂ OFERIM CELE MAI AVANTAJOASE PREȚURI
ROMÂNIA
SUB 1000 DOLARI
ÎN SEZON DE VARĂ
TORONTO - BUCUREȘTI dela 850.00
EDMONTON - BUCUREȘTI dela 1250.00
TORONTO - FRANKFURT dela 599.00
TORONTO - LONDRA dela 499.00
DIN EUROPA SPRE BUCUREȘTI DELA 150.00
ÎNCHIRIERI DE MAȘINI
ÎN GERMANIA, AUSTRIA, IUGOSLAVIA ȘI ROMÂNIA
PREȚURI SCĂZUTE PENTRU ORIENT, CALIFORNIA ȘI CARAIBE
BILETE # PLĂTITE # ÎN AVANS
BUCUREȘTI - TORONTO
TELEFONAȚI:
ADRIAN PINTEA (416) 591 5466 TORONTO
385 Yonge Street, Ste. 301 Toronto, Ont. M5B 1S2
Tel: (416) 591-5466 Fax: (416) 597-0217

FONDUL BADE ALEXANDRU

ÎNAINTE DE ACCIDENT

Bade Alexandru, domiciliat în Cluj, România, în vârstă de 35 ani, tată a 3 copii, a suferit un accident de muncă, în fabrica în care lucra, în urma căruia a rămas desfigurat. Alăturat, redăm fotografia Dlui Bade înainte și după accident.

Dl. Bade, intrând în posesia ziarului nostru, a scris redacției, cerând ajutor.

Operația Dlui Bade nu se poate realiza în România, în plus, cazul fiind complicat și de o hepatită transfuzională, contractată în spital în urma injecțiilor și transfuziilor dela accident.

Ziarul "Cuvântul Românesc" deschide azi fondul CUVANTUL ROMANESC - PENTRU BADE, la care toți Românii de bine sunt rugați să-și trimită contribuția lor, după posibilități, pentru a ajuta pe Dl. Bade să fie operat și redat familiei și societății, așa cum a fost înainte de accident.

Mulțumim anticipat tuturor Românilor ce vor ajuta pe Dl. Bade Alexandru și familia sa.

Apelăm de asemenea la Românii care lucrează la agenții de voiaj, spitale canadiene ,precum și doctorii români ce își pot oferi ajutorul (bilet de avion, spitalizare, operație, etc.)

DUPĂ ACCIDENT

Scrieți, sau trimiteți cecul Dvs. la adresa:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
-PENTRU BADE-
P.O.Box 4217, Station "D"
Hamilton, Ontario, L8V 4L6
Canada.

OPŢIUNI ŞI PERSPECTIVE

——Ovidiu VASILESCU——

S'au împlinit trei luni de când Statele Unite ale Americii şi-au trimis "INVINCIBILA ARMADA" către Golful Persic în "nobila" ei misiune de a apăra ARABIA SAUDITA de invazia IRAQ-ului, invazie care se anunţă prin toate mijloacele moderne de informare, ca iminentă!!!

Faptul era la început oarecum credibil, dacă ţinem cont că forţele Iraqului, printr'o mişcare de trupe rapidă şi surprinzătoare, au "ocupat" Kuweitul, în numai câteva ore.

Acţiunea Iraqului, ca multe alte acţiuni în decursul anilor, avea să surprindă şi desigur să găsească nepregătite Statele Unite şi de această dată, aşa cum au fost ele mai totdeauna, neînstare să anticipeze evenimentele de mare importanţă internaţională, ci dimpotrivă; depăşite de acţiunile adversarilor, ele vor acţiona confuz şi precipitat, negăsind (la repezeală) soluţia cea mai sapie care să limpezească obscuritatea unui sistem politologic masiv şi greoi. Un sistem care se mişcă cu debilitate în câmpul politic, teritoriu unde previziunea ori mai bine zis anticiparea rezultatului unei acţiuni puse într'o perspectivă mai îndepărtată, este vitală.

Cum altfel am putea gândi despre uriaşa armată vizibilă şi invizibilă de cercetători şi strategi politici, specializaţi pe emisfere, continente şi ţări, pe specificul geografic, demografic, etc., sau despre însăşi Ambasada Statelor Unite din Iraq, dacă ei nu au fost capabili să înţeleagă nimic dintr'o masivă mişcare de trupe a Iraqului către frontiera cu Kuweitul şi să zicem, Arabia Saudită?!

Aici nu mai avem de a face cu o naivitate politică (şi ea deloc scuzabilă) ci este vorba aşa cum am înţeles de un amatorism infantil care domină frontul de ştiinţe politice al Statelor Unite, front din care vor ieşi cadre "specializate" până într'atât, încât vor introduce în computere ecuaţii ale căror formule nu le-au cunoscut niciodată!!

Puse în faţa faptului împlinit, Kuweitul ocupat, Statele Unite au propagat în cele patru puncte cardinale iminenta ocupare a Arabiei Saudite, au apelat la ajutorul Organizaţiei Naţiunilor Unite mai mult ca oricând, introducând rezoluţii de condamnare şi înfierare a agresorului, şi mai concret, ca prim pas de măsuri, au instituit împotriva Iraqului o blocadă economică. Statele Unite cer retragerea imediată şi necondiţionată a Iraqului în propriile sale teritorii, făcând caz desigur, de mult umanism şi umanitate în ce priveşte Kuweitul, cât despre Iraq, sunt unii cercetători politici care merg până la a cere folosirea totală a forţei militare şi aducerea Iraqului în epoca de piatră!

Cu mijloace de propagandă subţiri şi chiar neîndemânatice, America încearcă o totală solidaritate internaţională, care aliniată în spatele ei şi sub steagul unei "cruciade" ad-hoc, să răstoarne baricada IRAQIANA.

Obiectivele majore în această coaliţie "sfântă" vor fi următoarele:

- Mai întâi trebue convisă lumea arabă să se alinieze împotriva unui alt stat arab: IRAQ-ul. Ea o va face, dar numai în parte.

Participarea statelor arabe este însă mai precară decât pare. In timp ce guvernele acestor state s'au văzut obligate (financiar) să se înroleze cel puţin întru instituirea blocadei economice, masa compactă a populaţiei acestor state nu numai că nu doreşte să se ridice împotriva IRAQ-ului dar ea găseşte necesar să ceară retragerea colosului militar american dintr'o zonă pe care o consideră ca aparţinând lumii arabe în exclusivitate.

- Al doilea obiectiv, Uniunea Sovietică nu va mai fi ca cel dintâi mai mult de natură simbolică, de natură vanitoasă, ci participarea totală a Sovietelor ar fi de importanţă covârşitoare pe toate planurile.

Si aici am putea adăuga un mic comentariu. Nu întâmplător fiecare mişcare a Sovietelor, cât de cât în acord cu atenţia americană, va lua în mintea acesteia proporţii gigantice, iar frazele sforăitoare ca "niciodată din timpul celui de al II-lea război mondial, Statele Unite ale Americii şi Uniunea Sovietică, nu au mai acţionat împreună ca adevărate aliate..."?!? vor abunda în presă.

O dovadă în plus de superficialitate diplomatică şi în acelaşi timp încercarea pitică de a arunca praf în ochii opiniei publice.

Sovieticii n'au muşcat din momeală! Oricât sunt ei de strâmtoraţi financiar, ei ştiu până unde pot merge alături de Americani şi mai ales ei ştiu exact până unde îi vor lăsa pe Americani să ajungă. Probabil că Sovieticii vor îngădui Statelor Unite să rămână în golf pentru o limitată perioadă de timp. Faptul este destul de incomod pentru Sovietici, dar ei ştiu când, cât şi unde să sacrifice câte ceva din strategia lor. Ei, Sovieticii, ştiu că în acest moment trebue să fie îngăduitori dar cu limită şi pentru care îngăduinţă, Americanii vor plăti preţul cerut.

Aşa dar, obiectivul cu Sovieticii nu va merge nici el aşa cum şi-ar fi dorit diplomaţia americană. O agresiune împotriva Iraqului va fi greu de conceput (dacă nu imposibilă) fără acordul Sovieticilor, şi aceştia nu par dispuşi să şi-l dea.

Dacă Iraqul se va retrage din Kuweit, aceasta o va face la indicaţia Sovieticilor care vor să încheie acest episod, cât mai repede posibil, fără un "display" de forţă occidentală grăbind totodată retragerea trupelor americane din zonă.

- Al treilea obiectiv al diplomaţiei americane a fost să convingă lumea musulmană de necesitatea intervenţiei în golf şi în acelaşi timp, cât de important este ca această lume musulmană să participe fie chiar simbolic la condamnarea IRAQ-ului.

După opinia noastră şi această încercare "diplomatică" va înregistra rezultate neaşteptate.

Americanii s'au izbit aici de o lume pe care au subestimat-o mult timp, găsind refuzul a 160 milioane de musulmani (Indonezia) precum şi al celorlalţi din zona respectivă. Aceste sute de milioane de musulmani văd o complicaţie a situaţiei, mai ales prin intervenţia Americanilor. Această lume musulmană dela DJAKARTA, SINGAPOR şi până la BEIJING nici măcar nu s'a grăbit să acuze agresiunea Iraqului. Pentru ea, acţiunea Iraqului seamănă mai mult cu o anexare de teritorii - o problemă internă arabă. Si pe urmă, lumea musulmană s'a săturat de UBICUITATEA americană.

Acestea deci au fost cele mai importante obiective dimplomatice ale Statelor Unite şi nu putem spune că le-au atins, decât, marginal. Cea mai bună opţiune concretă pentru Statele Unite ar fi desigur o staţionare cât mai îndelungată a colosului său militar în Golful Persic. America ar fi degravată de o mare cheltuială, din moment ce Arabia Saudită plăteşte toate cheltuielile de întreţinere a acesteia, aproximativ 5 miliarde dolari pe lună. Staţionarea ar fi cu atât mai bine venită cu cât Americanii vor fi nevoiţi în curând să retragă cea mai mare parte, sau toate trupele staţionate în Europa. O bună parte din aceste trupe pot îngroşa rândurile armatei existente în golf.

O tranzacţie masivă de armament cu Arabia Saudită este o altă alternativă bună care derivă din existenţa situaţiei din Golf şi care ar putea ajuta cumva degajarea deficitului din bugetul american.

Paradoxal, dar o şedere prelungită a armatelor americane în golf fără o acţiune paralizantă împotriva Iraqului, serveşte perfect ambele supraputeri. Pe Americani, din motivele pe care le-am expus mai sus, iar pentru Sovietici vânzarea petrolului la preţul ridicat al pieţii, le va aduce acumularea unor venituri bune.

Cu toate acestea aşa cum am mai spus, Sovieticii vor încerca să limiteze această stare inflamabilă din zonă şi vor face totul pe cale diplomatică spre a-i trimite acasă pe YANKEY.

Cu o mai bună orientare în teren, cu o evaluare mai judicioasă a evenimentelor anterioare din zona respectivă, Statele Unite n'ar fi trebuit să mai facă încă odată pe jandarmul lumii, ori să recurgă din nou la stângăcii diplomatice pentru a apăra ce?

Opţiunea ONU este şi ea numai una (ori ar trebui să fie) şi singura logică şi viabilă: Să emită şi să implementeze o rezoluţie fermă şi demnă care să ceară răspicat retragerea din teritoriile ocupate prin forţă de către Israel şi Iraq. Deci rezolvarea în totalitatea ei, a problemei din Orientul Apropiat, dând fiecărei naţiuni sentimentul de justiţie şi demnitate, perspectivă la care are dreptul să aspire.

Frăţietate în luptă:

DIN CAPITALA ŢĂRII ŞI PÂNĂ LA HOTARE

——George DRAGU——

Ne gândim la studenţii din Piaţa Universităţii şi la ţăranii maramureşeni din comuna Săpânţa, pusă pe hartă în Nordul ţării.

Si unii şi alţii au crezut în victoria revoluţiei:

Studenţii au dorit un dialog, iar guvernul şi-a trimis plenipotenţiarii mineri cu bâte şi târnăcoape.

Ţăranii, în numele democraţiei, au făcut alegeri ca să-şi primenească liderii, apoi şi-au reluat pământul şi vitele sechestrate şi administrate de cei fără cap din fruntea "CAP"-ului. Ei au crezut că sfârşitul lui Ceauşescu înseamnă şi sfârşitul colhozurilor şi al "Epocii cu Sfaturi Preţioase."

S'au înşelat.

Nomenclatura, înrădăcinată în fotolii, şi-a arătat mustăţile: intimidări, bătăi, armată, procese, s'au tăiat drumurile, iar mass-media fesenistă îşi vărsa veninul.

Dar ţăranii încăpăţânaţi, au rămas uniţi pân' la capăt.

In Săpânţa acum e linişte!

Victoria lor a prescurtat cu'n pas drumul lung al libertăţii pe care neamul trebue să-l străbată, descult şi flămând.

Falnicii maramureşeni şi-au încrustat crezul luptei în "Proclamaţia dela Săpânţă" ce curpinde 10 puncte:

Citâm din primul punct:

1) Săpânţa a început lupta împotriva structurilor comuniste şi a nomenclaturii ceauşist-feseniste pentru libertate şi pământ strămoşesc....."

Toader Steţca, noul primar, cu blândeţe, împăcăciune şi înţelepciunea lui Moş Roată, a oferit o frunză de măslin:

"Primul ministru şi guvernul nu sunt de reacredinţă. Există o pătură între guvern şi popor care frânează şi încearcă să destabilizeze bunul mers spre democraţie".

Intre studenţii din Piaţa Universităţii şi ţăranii din Săpânţa s'a zămislit frăţietatea luptei închinată libertăţii.

Noi Reglementări Privind Retribuţia Minimă

Următoarele tarife generale de remunerare minimă (excluzînd muncitorii folosiţi la recoltare) intră în vigoare la începutul săptămînii de lucru, în care se află ziua de 1 Octombrie 1990.

DISPOZITII CU CARACTER GENERAL
(inclusiv pentru personalul de serviciu casnic)

Servicii necalificate în general (pe oră)	$ 5.40
Studenţi sub 18 ani (pe oră)	$ 4.55
Personal servind băuturi alcoolice (pe oră)	$ 4.90
Ghizi de vînătoare/pescuit (pe zi de peste 5 ore)	$54.00
Ghizi de vînătoare/pescuit (sub 5 ore)	$27.00

Următoarele tarife noi de remunerare minimă pentru culegătorii de fructe, zarzavaturi şi tutun vor intra în vigoare la data de 1 Ianuarie 1991.

Adulţi	$ 5.40
Elevi sub 18 ani	$ 4.55

Alocaţiile maxime pentru cameră şi mîncare admise în calculul remunerării (aplicabile categoriilor mai sus menţionate, începînd cu săptămîna de lucru în care se află ziua de 1 Octombrie 1990, şi respectiv de la 1 Ianuarie 1991 pentru muncitorii angajaţi la recoltare:

Cameră	- separată (săptămînal)	$25.00
	- în comun (săptămînal)	$12.50
Mîncare	- (fiecare în parte)	$ 2.00
	- (săptămînal)	$42.00
Cameră şi mîncare (săptămînal)		
	- cu cameră separată	$67.00
	- cu cameră în comun	$54.50
Dormitoare (săptămînal)		
numai pentru muncitorii angajaţi la recoltare		
	- cu apă şi curent electric	$78.30
	- fără apă şi curent electric	$57.80

Ministry of Labour
Ontario

ȘTIRI DIN ȚARĂ

DIN 30 ÎN 30 DE ZILE

PĂUN-escu UMFLAT CU DEZINFORMATORI

Dl. Adrian Păunescu, fostul trubadur al curții ceaușiste, călăuzit de "galbenii unei lămpi cu gaz", a ieșit din umbră și s'a proptit ca director literar-artistic al revistei Zig-Zag. Primul editorial: "CARE VA FI POZITIA NOASTRA"; a fost atât de "păunist" încât "Colectivul de redacție al săptămânalului Zig-Zag, și-a exprimat prima dezaprobare, prin demisia colectivă..."

Când scriem aceste rânduri confrații dela săptămânal au rămas fără săptămânal și Dl. Păunescu a rămas fără confrați.

Iată motivele pentru care Dl. Păunescu cântă acuma: Cucu, cucu, de unul singur, ("Libertatea", 2.10.90)

"Nu stă în vederile noastre--afirmă cei demisionați--discreditarea d-lor Octavian Paler, Emanuel Valeriu, Paul Agarici, Sorin Roșca Stănescu, Eduard Gugul, Ion Cristoiu sau Petre Mihai Băcanu... și nici aprecierile defăimătoare la adresa unor publicații de cultură față de care avem toată prețuirea."

Adversarii D-lui Păunescu coincid cu adversarii D-lui Iliescu.

Citind editorialul, am crezut că noul director a sforăit dela 22 Decembrie până azi cu punga de ghiață la cap, dar nu-i putem găsi iertare că și-ar fi amestecat sângele cu "anti-freeze" de Cotnari deoarece mai are și alte "poziții" post revoluționare:

Noul Zig-Zag cere D-lui Iliescu "eliberarea tuturor deținuților politici. (Membrii ai C.P.Ex.,N.R.) și menținerea în stare de nonlibertate doar a criminalilor".

Cererea "trubadurului" e cu miros de "dezinformare". Președintele, conform legii, n'are dreptul de a cere eliberarea acuzaților dar, refuzând Zig-Zag-ul, Dl. Iliescu apare ca erou al revoluției: un ex-comunist, revenit pe linia dreaptă, trecut prin Purgatoriu și dezinfectat de ideile lui Karl Marx.

Cu diplomă proaspătă de neodemocrat, Dl. Președinte poate să-și acuze adversarii de golani, legionari și tot ce-i dorește inima.

Dl. poet cu imaginație, Păunescu, a înscenat o trântă pe saltea între doi tovarăși pentrucă așa cer...interesele dezinformării.

EUGEN BARBU DAT AFARĂ DIN U.S.R.

Fostul admirator al fostului regim, văzând că FSN-ul este doar o continuare a PCR-ului, s'a pus în fruntea unei publicații zisă "România Mare" de unde atacă pe cei care, cu riscul vieții, au luptat contra fostei tiranii.

Mircea Dinescu, Președintele Uniunii Scriitorilor l-a acuzat pe E. Barbu de servilism față de Ceaușescu, plagiat și șovinism și a cerut ca odiosul individ să fie dat afară din U.S.R.

Rezultatul: Numărul de picioare primite de Eugen Barbu la coada spinării a fost egal cu totalul voturilor înregistrate.

"TRĂIASCĂ REGELE" LA BUCUREȘTI

Intr'un spectacol dat la Ateneul Român de Filarmonica din București s'a executat "Rapsodia Română" de George Enescu, care include fragmente din fostul Imn național "Trăiască Regele".

Când publicul a auzit melodia (de data asta necenzurată) s'a ridicat în picioare și a început să aplaude.

Tot în același timp se aflau în vizită, în țară, Principesele Margareta și Sofia, fiicele fostului rege Mihai.

CRAIOVA ARE TV

Un post local de TV ce aparține "Intreprinderii Universul democrat" a fost înființat la Craiova. Postul transmite seara cinci ore de muzică, filme și știri de interes local.

PENTRU PAZA CERNAVODEI

Timp de aproape trei săptămâni un grup de experți aparținând Agenției Internaționale pentru Energia Atomică cu sediul la Viena au sosit în țară, la invitarea guvernului și au făcut o verificare preoperațională a securității Centralei Nucleare dela Cernavodă. De data asta au inspectat construcția iar la anul va fi o a doua inspecție, vizând pregătirile pentru începerea funcționării.

NOI HOTELURI

S'a înființat "ANCO S.A.", o societate comercială care, cu ajutorul firmelor străine din Hong Kong, Elveția, Anglia, Statele Unite, RFG și Austria va începe construirea unor hoteluri de lux în București, Predeal și Brașov.

FĂRĂ PETROL DAR CU SPERANȚE

România produce 12 milioane tone de petrol anual, care acoperă doar jumătate din nevoile țării. Restul petrolului este importat din Rusia (cca. 4-6 milioane tone la prețul CAER, mai redus decât cel de pe piață), Irak, Iran, Libia și alte țări.

România, în schimb, dă Rusiei produse alimentare.

După părerea experților, zăcămintele de petrol ale României sunt aproape epuizate, singura speranță rămânând platforma continentală din Marea Neagră de unde se extrag, în cooperare cu firme americane, aproximativ 2000 tone de țiței zilnic.

UN SECURIST, E SECURIST!

Compilăm din ziarul "Libertatea" din 19.9.90: Ziaristul Nicolae Rotaru s'a întors în țară prin punctul de frontieră Russe-Giurgiu.

După o așteptare de 10 ore intră, în sfârșit, pe teritoriul Tării Mame unde-l așteaptă vameșul:

"...îmbrăcat într'un halat soios, gri-bleu, nebărbierit, cu ochii înjectați, abia ținându-se pe picioare, de 'obosit', vorbind ca la ușa cortului...era șeful turei...

"In loc de răspuns la bineț, întreabă dacă nu vrem să cumpărăm filtre de ulei și motorină, planetare și vilbrochen".

La explicația că "suntem doar excursioniști, scoate mașina din rând că suntem 'bișnițari', apoi pleacă..."

Vameșul revine peste 45 de minute spunând că și-a terminat tura; dar aflând că "excursionistul" este ziarist l-a apucat damblaua:

"Urlă cât îl ține gura că el nu-i suferă pe ziariști. etc. etc. Colegii de uniformă cenușie tac și nici măcar nu vor să spună cine e 'nea Bebe' bețivanul, huliganul, vameșul care, în dialog cu noi... scapă un adevăr printre dinți: La noi e ca la porci, dar nu asta contează".

"Avem noroc, aflăm dela el, că a predat serviciul, că altfel ne-ar fi făcut arșice". Ancheta confratelui bucureștean a descoperit că "Bebe" este un fost securist, cu numele Rusanu Alexandru, transferat (avansat!?) în postul de "Revizor principal vamal..."

Restul funcționarilor -- subliniază ziaristul își fac conștiincios datoria.

GREVA DELA CONSTANȚA PUTEA FI EVITATĂ

Greva muncitorilor de pe platforma portului Constanța, care a pricinuit pagube de milioane putea fi evitată.

Docherii și marinarii sunt cei mai bine informați: călătoresc și au contacte cu străinii.

Doleanțele lor se împletesc cu dorința țării: Ei muncesc, dar și gândesc. Ei știu că minciuna planificată, corupția distruge și moralul și economicul; de aceea, înainte de a cere mărirea salariilor, ei au cerut eliminarea celor putrefiați în funcții: încapabilii ceaușiști transformați în fesenișți.

Nu le-a ascultat nimeni doleanțele! Ei au ieșit în grevă și până la urmă au biruit.

Guvernul a trebuit să-i audă și să le satisfacă revendicările:

Directorii companiilor au fost suspendați din funcții; s'a cerut, dar nu au primit răspuns, să fie suspendat și șeful departamentului transporturi navale; guvernul va constitui o comisie care va ancheta cauzele grevei; împărțirea patrimoniului U.G.S.R; marinarii, la întoarcerea în țară, să nu fie socotiți ca turiști, etc.

Dl. Roman a declarat la TV c'a aflat despre grevă după trei zile. Prefectul a aflat după cinci zile, iar Ministrul de resort a rămas "uimit", când a aflat de greva dela Constanța.

Noi îi credem și pe ministru, și pe prefect și pe domn' Prim-ministru că habar n'au de ce se' ntâmplă 'n țară.

CE NE SPUN VIZITATORII

Am plecat patriotic cu Taromul care admite două geamantane a 30kg. (60 kg. de pasager). Am avut un geamantan de 38 kg. și altul de 18 kg. Total 56 kg. Am fost taxat $81 extra pentrucă nu mi-am balansat geamantanele. Un amănunt de care n'am fost informat...

Când avionul și-a luat zborul, în loc să ne întrebe dacă ne e foame, sete, ne-a oferit de vânzare cremă de întinerit Aslan...

Deosebirea între minusculul și mai puțin minusculul dejun e o prăjitură în miniatură. Fructe, extra ceașcă de cafea...interzis!

București: murdărie, șobolani, praf, magazine închise...

"Gift Shop"-ul dela Intercontinental îți schimbă un "Traveler cheque" dacă cumperi minimum 50% din valoarea lui. La Banca de Comerț Exterior pentru un "American Express" de $50 capeți $44.60. ("American Express" ia extra $1,50 pentru $100 care se împarte între banca de unde l-ai cumpărat, banca unde-l schimbi și A.E.)

La restaurantul din centru, Gambrinus, am întrebat: unde-i toaleta? Mi s'a indicat: etajul doi și 5 lei.

La etajul doi beznă (becuri furate), am bâjbâit într'o odaie cu lichid mirositor...la care, într'un colț, am contribuit și eu. 10:20 a.m. bat la ușa unui "Artizanat". Imi deschide o vânzătoare supărată că i-am retezat repararea obrazului: se machia.

I-am explicat că pe ușă scrie: "DESCHIS LA ORA 10 A.M." la care mi-a răspuns foarte indignată:

Pe d-ta nu te privește când deschid eu magazinul.

In loc de o lună, am stat două lungi săptămâni.

Am vizitat țara de multe ori--ne spune un alt vizitator--înainte aveai cui să te plângi. Acum fiecare e mare și nimănui nu-i pasă. Restaurantele se deschid la ora 1:00 p.m. iar la 2:00 p.m. nu mai au de mâncare. Cu 60-80 lei un dejun. Porțiile ce ți se oferă te scutesc de grija că ai să te îngrași.

La negru e 100 lei apa minerală; apa de cișmea nu-i sănătoasă, iar despre un pahar de apă cu ghiață nici n'au auzit. Cireșile, varza, strugurii și ghiața sunt produse de sezon.

Leul s'a devalorizat din nou. Dela 1 Noembrie, pe-pentru $ 1.00 US, primești, oficial 35 de lei.

•••

Corneliu Diamandescu, comandantul poliției capitalei, a fost expediat ca atașat militar în Coreea de Nord. Vina lui? N'a protejat de huiduieli pe fesenișții care doreau să depună flori în memoria celor care, acum 9 luni, se jertfiseră pentru libertate.

"Escaladarea fenomenului infracțional în rândul copiilor și tineretului: furturile din avutul particular și public, violurile, tâlhăriile, omorurile și loviturile cauzatoare de moarte reprezintă peste 80% din totalul faptelor comise de această categorie de persoane" ("Libertatea", 3-10).

•••

A dat faliment Intreprinderea mixtă româno-franceză Olcit. S'au pierdut, până în prezent 6 miliarde franci francezi la care se adaugă datorii de alte 8 miliarde franci.

•••

Pensiile variază dela 800 la 5000 lei lunar. Se cere revizuirea legii care nedreptățește pe cei care au luptat pe frontul de Răsărit sau au înfundat pușcăriile comuniste.

•••

In țară poți să tipărești ce vrei, dacă ai pe ce tipări. Conducerea tipografiei din Pitești are hârtie doar pentru ziarele fesenișt "Evenimentul" și "Curierul de Vâlcea". Altor 6 ziare li se refuză tipărirea, nu că-i cenzură, ci pentrucă nu-i hârtie.

•••

S'a tipărit la Chișinău cartea lui Marin Preda "Cel mai iubit dintre pământeni". Volumul costă 200 de lei.

•••

La frontieră se face un control sever ca nu cumva să intre sau să iasă din țară manuscrise...

•••

O vizită reciprocă! "Asociația Ziariștilor Români" plănuiește o excursie de două zile pe Valea Jiului, ca răspuns la vizita minerilor făcută în București în zilele de 14 și 15 Iunie,

•••

In orașul Slatina, cu ocazia unor excavări, s'a descoperit o bombă de 150 kg. rămasă neexplodată din timpul Războiului al doilea Mondial.

•••

O explozie la Combinatul Chimic din Târnăveni (24.9). Au fost omorîți șapte muncitori iar alți opt au fost răniți, dintre care doi în stare gravă.

•••

Un grup de 11 delegați din partea "International Helsinki Federation", cu sediul la Viena, au vizitat România și au declarat că autoritățile n'au făcut nici un progres în ancheta ce privește violența minerilor și a securiștilor înfiltrați printre ei.

•••

Mugur Iscărescu, noul guvernator al Băncii Naționale Române, e de părere că bursa ar trebui redeschisă, pentru a împinge țara, cât mai repede, pe drumul economiei de piață.

•••

20 de elevi dela liceele "Gheorghe Lazăr", București, și "Azur", Timișoara, au fost invitați pentru o săptămână în Suedia.

•••

La Oradea s'a deschis Liceul Baptist al comunității baptiste din județele Buhor și Satu Mare. In prezent liceul are două clase de a noua (reală și umană). Se admit 20% elevi de altă religie.

•••

Se prezice o iarnă grea și se promite căldură și lumină. Pentru asigurarea energiei, fabricile a căror producție este deficitară vor fi închise pe timpul "sezonului rece."

•••

Dl. Petre Roman a aprobat să se furnizeze ziarului "România Liberă" hârtia necesară ca să poată tipări zilnic 8 pagini.

•••

Stocul de copii sănătoși, care pot fi adoptați e pe epuizate, declară un vizitator întors cu doi copii adoptați.

•••

In primele nouă luni ale anului 1990 s'au eliberat 2.7 milioane de pașapoarte.

•••

La Chișinău a avut loc Conferința de constituire a organizației Tineretului Democratic din Moldova: "Dacia Liberă". In declarația de organizare se precizează scopul: principii democratice la baza cărora stă morala creștină. Se cere retragerea trupelor sovietice de pe teritoriul republicii, înființarea armatei naționale, lichidarea consecințelor sistemului totalitar și se pronunță pentru autonomia deplină a instituțiilor de învățământ superior.

•••

"Săptămânalul incomod, Cațavencu" a deschis un "Concurs național de profeție". Se oferă un premiu de 10.000 lei celui care va spune exact "Când va cădea Dl. Iliescu și cum?" Pentru gluma făcută, "Cațavencu" a avut cinstea de a fi criticat în Senat. Ridicolul rămâne cea mai bună armă contra dictaturii. (Arnold Toynbee).

•••

Președintele Iliescu s'a întâlnit, 24 Septembrie, cu Dl. Anghel Rugină, specializat în domeniul științelor economice.

S'a menționat că "Planul profesorului Rugină, avansat la câteva săptămâni după Revoluție, a constituit și constituie un element stimulator pentru măsurile de reformă a economiei românești."

DIN CELE TREI COLȚURI ALE LUMII

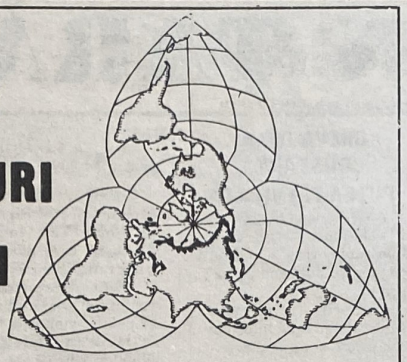

Rubrică întocmită de D. PĂSTOREL

ÎN GOLFUL PERSIC DOMNEȘTE ACALMIA DIN AJUNUL FURTUNII

In regiunea golfului nu s'a petrecut până în prezent nimic spectacular, dar regiunea mustește de forțe militare de tot felul. Americanii au continuat să-și aducă, ca și Englezii, armament greu și au mai sosit trupe ale altor națiuni care participă la embargo.

Au continuat intense activități diplomatice. De remarcat vizita fostului prim ministru britanic Edward Health care după convorbirile sale cu Saddat a obținut eliberarea câtorva ostateci englezi, ca și vizita la Bagdad și apoi la Washington a trimisului special al lui Gorbaciov, Evgheni Primakov.

Din cele transmise de către acesta președintelui Bush, rezultă că Saddam nu este dispus să se retragă din Kuweit înainte de negocieri.

Efectele embargoului au început să se facă simțite în

An additional 100,000 U.S. troops will soon join the 210,000 already in the gulf

Irak. Benzina a fost și ea raționalizată, iar prețul alimentelor a început să crească.

Saddam a fost destul de înțelept până acum ca să nu creeze situații care ar fi permis Americanilor o ripostă armată, dar timpul trece iar președintele Bush va fi pus în situația de a trebui să aleagă o cale, mai ales că au început manifestații anti-războinice, chiar în Franța și Statele Unite, amintind de atmosfera din timpul războiului din Vietnam.

Incidentele din Israel au creat noi complicații în evaluarea și perspectivele poziției popoarelor islamice din regiunea golfului, în care Americanii trebue să mențină balanța între popoarele arabe aliate și Israel, considerat de către primii ca dușmanul lor de moarte.

MIHAIL GORBACIOV A PRIMIT PREMIUL NOBEL PENTRU PACE 1990

Premiul Nobel pentru Pace pe 1990 a fost acordat lui Mihail Grobaciov. Cei cinci membri ai comitetului secret care acordă acest premiu, au trebuit să aleagă din 100 de candidați, printre care s'au aflat președintele Cehoslovaciei Vaclav Havel și Nelson Mandela.

In comunicatul comitetului se arată meritul lui Mihail Gorbaciov în deschiderea de noi perspective a societății sovietice ca și încurajarea reformelor democratice în țările din Estul Europei, ceea ce a dus la încetarea războiului rece. Se arată de asemenea aportul președintelui sovietic în scăderea cursei înarmărilor și întărirea Națiunilor Unite.

Totuși, era bine să se țină seamă de cariera politică a lui Gorbaciov, ca spion diplomat și agent polițienesc al KGB-ului. La vârsta de 22 de ani, tânăr fiind, el a asistat și dirijat asasinarea și schingiurile a mii de nevinovați.

Desigur că decizia de acordare a premiului Nobel pentru pace lui Mihail Gorbaciov poate fi controversată, după opiniile politice ale fiecăruia. Trebue totuși remarcat că fără el nu ar fi avut loc schimbările spectaculare din țările Europei de Est, nu ar fi existat o Germanie unificată, s'ar mai găsi și acum trupe cubaneze în Angola, și trupe sovietice în Afganistan.

Mihail Gorbaciov nu a transformat manifestațiile din Moscova într'o baie de sânge cum au făcut liderii dela Beijing.

Să nu fim înșelați însă, Moscova nu a abandonat proiectul ei totalitar, de expansiune și control a lumii.

UNIUNEA SOVIETICĂ VA MERGE CU PAȘI MODERAȚI SPRE CAPITALISM

Sovietul Suprem a aprobat cu 356 voturi pentru, 12 contra și 26 abțineri un plan moderat de trecere spre economia de piață, sprijinit de Mihail Gorbaciov.

Deși înainte, liderul sovietic se arătase ca și Ielțin, partizanul unui sistem radical, planul moderat ales de el a fost motivat ca singurul care poate transforma economia sovietică fără a duce țara într'un haos social.

"Facem trecerea dela un stat totalitar ultra-centralizat, către un nou stat federal, și este important să nu riscăm colapsul tuturor structurilor guvernamentale", a spus el.

Criticii, în frunte cu Boris Ielțin, susțin că strategia lui Gorbaciov se va prăbuși dacă nu va fi înlăturată birocrația centrală. De altfel Ielțin a declarat că republica sa (RSF Rusia) va aplica oricum planul radical de trecere la economia de piață începând cu 1 Noembrie.

Stanislav Satalin, creatorul planului radical, a spus că el consideră planul său ca celmai eficient, dar că cel mai important lucru este ca totuși procesul de trecere spre economia de piață să demareze.

Abel Aganbegian, economistul care a propus soluția de compromis, a declarat că țara e obosită de atâta vorbărie și că trebue trecut la acțiune, detaliile strategiei fiind mai puțin importante.

Planul moderat de compromis are patru stadii. Primul și al doilea caută să stabilizeze situația economică haotică a țării, reducând deficitul bugetar de 125 miliarde de dolari, prin reducerea cheltuielilor și transformarea fabricilor pentru a produce bunuri de larg consum. In stadiul trei se va trece la privatizarea economiei și la piață liberă în toate domeniile. Stadiul patru va însemna punerea în vânzare a întreprinderilor de stat.

Gorbaciov a admis că vor trebui să treacă ani de zile pentru ca planul moderat să-și arate eficacitatea.

Unii specialiști cred că aplicarea planului moderat va duce la creșterea inflației și șomajului.

INCIDENTELE SÂNGEROASE DELA IERUSALIM

Stabilirea exactă a felului cum au decurs evenimentele din Ierusalim care au dus la împușcarea a 19 Palestinieni de către poliția israeliană este foarte dificilă, deoarece fiecare din părți are versiunea sa.

Din declarațiile unor experți, oficiali, martori, și investigația unei organizații palestiniene pentru drepturile omului se poate face totuși un rezumat aproximativ.

In dimineața zilei de Luni 8 Octombrie, 3000 de Palestinieni erau adunați sus, în incinta Muntelui Templu, unde sunt situate moscheea Al Asqa și Domul de pe Stâncă, două edificii religioase musulmane care fac din Muntele Templu (în arabă, al-Haram al-Sharif, Sanctuarul Nobil) al treilea loc sfânt după Meca și Medina.

Jos în fața Zidului din Vest a Muntelui Templu, 20.000 de Israelieni se adunaseră pentru celebrarea sărbătorii religioase a Sukkotului, întrucât Muntele Templu este locul unde a existat Templul lui Solomon și Al doilea Templu, din care face parte Zidul.

Deoarece s'a zvonit că manifestanții grupului israelian extremist credincioșii Muntelui Templu vor să vină în incinta de sus pentru a pune piatra fundamentală în vederea unui nou templu israelian, Palestinienii au început să se agite, atacând cu pietre poliția israeliană care a

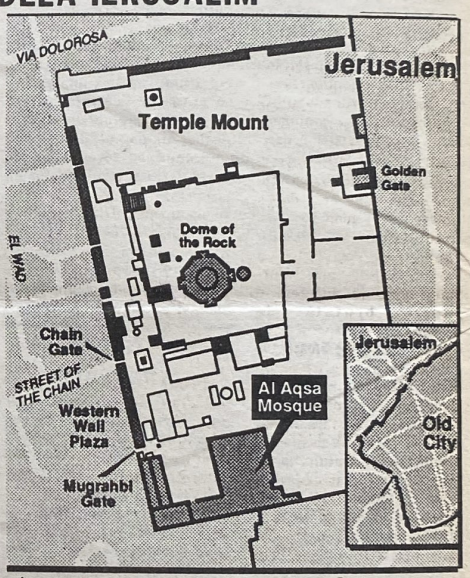

ripostat cu gaze. Palestinienii au început să arunce cu pietre deasupra zidului și în credincioșii evrei din Piața Zidului dând foc și la un post de poliție din incinta de sus.

Poliția a trimis întăriri care au tras din plin în Palestinieni, omorînd 19 și rănind 140. Nouă polițiști și peste 20 de credincioși evrei au fost răniți.

Consiliul de Securitate a condamnat acțiunea Israelului în unanimitate și a propus trimiterea unei echipe ONU de investigare la Ierusalim, lucru pe care guvernul israelian l-a respins cu indignare.

Majoritatea comentatorilor sunt de acord că evenimentele dela Ierusalim au adus un serviciu nesperat lui Saddam Hussein, întărindu-i poziția ca apărător al intereselor palestiniene și creind o atmosferă de dubii în țările arabe care au condamnat Irakul și au trimis forțe militare în Arabia Saudită.

Turburările palestiniene din regiunile ocupate de Israel continuă de multă vreme. După incidentele din Ierusalim ele s'au accentuat mai ales în capitală și în regiunea Gaza.

CONGRESUL NOBILILOR DELA MOSCOVA

Intr'o sală a unui fost club al ofițerilor țariști, a avut loc primul congres național al nobililor ruși, ținut după 73 de ani.

Peste 300 de descendenți ai aristocrației ruse au reînviat fosta "Adunare a Nobililor" desființată de bolșevici în 1917.

In sala clădirii situate aproape de Teatrul Balșoi, au avut loc scene de neimaginat cu doi ani în urmă. Uniforme colorate ale epocii țariste, rochii superbe, mănuși albe, steagul negru-galben-alb al dinastiei Romanovilor, un preot care a binecuvântat adunarea la începutul mitingului.

"Nu avem ambiții politice. Vrem însă să facem parte din procesul de schimbări care are loc în țara noastră", a spus prințul Andrei Golițin, lider al organizației. El a declarat că a trimis o cerere guvernului în care solicită permisiunea ca nobilii din străinătate să se poată repatria.

Scopul principal al noii Asociații a Nobililor este de a face legătura cu supraviețuitorii celor aproximativ 14.000 de familii aristocratice din țară, a spus prințul Golițin. "Sute de mii și-au dat viața pentru credința lor. E de datoria noastră să restaurăm moralitatea și onoarea vechilor familii".

"Cei care au trăit în străinătate, nu au uitat niciodată Rusia", a spus prințul Alexander Trubeskoi, a cărui familie s'a refugiat în Franța după revoluția din 1917.

Cronica internațională

INDISPENSABILA GERMANIE

——Lucian G. COSTI——

Reichstagul din Berlin, martor mut al zbuciumatei istorii moderne a Germaniei, a adăpostit ceremonia reunificării germane și implicit dispariția RDG, artificiala entitate statală rezultată din ocupația sovietică a unor părți din Germania orientală. Clădirea vechiului Parlament german, rămasă ca o prezență din alte lumi în mijlocul unui câmp ce fusese odinioară plin de edificii elegante, simbolizează drama Berlinului, făcut tabula rasa în cel de al doilea război mondial și, prin extensiune, drama națiunii germane, învinsă și umilită la capătul unei aventuri pe care o declanșase conducerea sa în numele ideologiei naziste.

Doar exteriorul Reichstagului este autentic, interioarele, cuprinzând sala parlamentului, fiind refăcute într'un anost "stil" modern - un contrast ce pare să sublinieze efortul generației de azi de a șterge din memorie un trecut de coșmar. Dacă incoerența spațială a Parlamentului noii Germanii vrea să sugereze o rupere brutală de evenimentele epocii lui Hitler, este oare instinctul politic german suficient de matur spre a nu repeta alunecarea pe coordonatele care au dus țara spre catastrofă? Intrebarea este justificată și din perspectiva țărilor vecine, sau aflate în zone adiacente, cum este cazul României, care au suferit tragedii de mari proporții cauzate de actele politice provenind din Reichstag.

Cancelarul Kohl declara că "Germania e patria noastră, iar Europa e viitorul nostru", referindu-se la ferma ancorare a țării în alianța NATO și'n sistemul de valori occidental. In același timp, capitala se mută spre Est, ca și centrul de greutate al țării reunite, iar relațiile extrem de cordiale cu Moscova ridică numeroase temeri asupra cursului viitor al diplomației germane. Participarea țării în angrenajul economic și politic al Vestului european nu va avea probabil de suferit prea mult într'o primă etapă, cu toate problemele legate de integrarea anevoioasă a Germaniei de Est, dar atracția exercitată de noile piețe și debușee din Europa de Est va constitui cu siguranță un factor de prim ordin în opțiunile de mâine ale orientării politice și economice.

Strategia sovietică de a cimenta relații economice tot mai strânse cu RFG a fost încununată de succes: investițiile germane în URSS au crescut vertiginos, primind garanții legale, iar comerțul bilateral situează RFG pe primul loc între partenerii occidentali ai Moscovei. Recunoștința Germanilor pentru Gorbaciov, care a permis reunificarea este un factor de loc neglijabil în evaluarea simpatiilor foștilor învinși față de învingătorii lor. In fond, starea de încordare și dușmănie ce a durat aproape jumătate de secol este fără precedent în istoria relațiilor ruso-germane, caracterizate mai mult printr'o fascinație reciprocă, decât prin aversiune.

Este adevărat că această fascinație a îmbrăcat forma unui amor năbădăios, ce a culminat cu explozii de venin și ură, în timpul celui de-al doilea conflict mondial și în perioada imediat următoare. Rusia s'a sprijinit pe ajutorul german în repetatele încercări de a se moderniza de pe timpul lui Petru cel Mare, sau al Ecaterinei a II-a, ea însăși de origine germană. Importului de tehnologie germană i se adăuga prezența masivă a nobililor de sânge german, a comandanților militari și a coloniștilor germani. Cu acest ajutor neprețuit, Rusia își atinge cele mai ambițioase obiective de expansiune teritorială și devine o putere militară de temut. In 1792 Rusia ajunge la malul stâng al Nistrului și ocupă Transnistria, un preludiu la ocuparea inimii Moldovei medievale, în 1812 avansarea spre Vest a frontierelor sale este vertiginoasă: la 1795, după cea de-a treia împărțire a Poloniei, Rusia țaristă devine vecină directă cu Prusia și cu Austria. Inevitabil, între cele două națiuni, rusă și germană, vor izbucni conflicte.

La rândul său, Germania lui Wilhelm al II-lea a făcut posibilă răsturnarea guvernului rus și a țarului prin infuzia de fonduri acordată de băncile germane Bolșevicilor, arătându-și interesul marcat pentru cele ce se petreceau în Rusia, și reușind să scoată din război un inamic incomod. Pactul de amiciție ruso-german din 1926 prefigura viitorul pact Ribbentrop - Molotov, demonstrând că apropierea dintre cele două națiuni nu este circumstanțială. Gustav Streseman, ministrul de externe al Germaniei din anii 1920 avea să inaugureze acea faimoasă Ostpolitik, pe care ministrul de externe de azi, Genscher, o reașează în drepturi. Cooperarea dintre cele două țări atinge noi culmi și în perioada interbelică, atât pe plan economic, cât și militar: istoria se repetă. In 1939, Tratatul de prietenie Hitler-Stalin marchează un apogeu al bunelor relații, dincolo de divergențele ideologice ce păreau insurmontabile. Europa era contorsionată după voia dictatorilor dela Moscova și dela Berlin.

Jocul de-a sferele de influență trasează noi frontiere și face să dispară state suverane. Din Golful Gasconiei până la Capul Caliacra, toată țesătura istorică a Europei este zdruncinată și anulată. Toți participanții în tabăra victorioșilor primului război sunt pedepsiți. State liliputane sunt recompensate pentru loialitatea arătată, în timp ce formațiuni viabile geopolitic, vechi de când continentul are o istorie scrisă, sunt sfâșiate grotesc. Dar Germanii, acei "Sorgenkinder der Natur" (copiii teribili ai Naturii), procedează la o dramatică lovitură de teatru și invadează Rusia lui Stalin. Din fericire pentru Europa, Noua Ordine a lui Hitler n'a durat mult. Dar memoria ei n'a dispărut și spectrul unei posibile repetări a unui scenariu similar îi face pe mulți să fie circumspecți.

La acest moment de răscruce în viața poporului german este firesc să trecem în revistă, succint, politica externă a României din trecut, cea prezentă fiind din nefericire, un ansamblu de improvizări, caracteristic unei conduceri neinvestite cu creditul moral al neamului. O veritabilă politică externă a României trebue să se bazeze pe solide principii morale, de demnitate românească, și pe o cunoaștere aprofundată a propriei istorii, care nu începe în secolul XIII, cum fals ne-au îndoctrinat istorici cabotini. Intelegerea realităților de pe continent trebue să conțină coordonatele majore ale permanenței unităților geopolitice, din antichitate până astăzi, și nu numai a unor fluctuații accidentale. Germania și Dacia apăreau notate cu majuscule pe harta gravată de Conrad Schweinheim, în 1478 și numită Mappa Mundi, lucrare de referință pentru Europenii perioadei Renașterii.

O analiză a relațiilor directe româno-germane, cât și a efectelor indirecte ale politicii germane asupra soartei noastre, devine o necesitate elementară în actualele condiții, de restabilire a deplinei suveranități a acestei importante țări, Germania, în miezul continentului european. Concepția simplistă, bazată pe extrapolarea evenimentelor tragice din trecut, după care o Germanie puternică implică o Românie fărâmițată este și eronată, și dăunătoare. Politica românească trebue să se bazeze pe complementaritatea de interese și pe menajarea unor susceptibilități, nesocotite în trecut. Inainte de 1916, Parlamentul din București adăpostea o poziție, respectată și ascultată, care susținea alianța cu Puterile Centrale, oferind o alternativă viabilă politicii noastre externe.

Dinastia regală românească este de origine germană, iar momentele de glorie ale istoriei noastre, România Mare însăși, sunt legate de ea. Numeroasele punți comune stabilite de exilul românesc în perioada comunistă, ca și de emigrația sașilor și șvabilor, sunt tot atâtea argumente pentru optimism în viitor. Eroarea fundamentală a diplomației noastre de a cădea într'un amor subit numai pentru câteva "mari" puteri, arătând ostilitate altora, este inacceptabilă. Pentrucă, în fond, independența unei țări se manifestă tocmai prin flexibilitatea sa și prin exercitarea nestânjenită a opțiunilor cele mai favorabile. In 1990, acest adevăr vechi de când s'au constituit statele în Europa, este cât se poate de actual: a te baza doar pe suportul Moscovei în politica externă este sinonim cu sinuciderea. A conduce politica externă a României, stat de mărime medie, cu interese în tot Sud-Estul european, este o artă ce nu se învață la școala de partid; numai o vastă cultură generală, o sesizare a climatului epocii, corelate cu o intuiție a modificărilor de viitor, pot sta la baza pregătirii celor destinați acestei funcții vitale; simpla cunoaștere a limbilor străine de circulație este doar o condiție inițială.

Germania și Dacia erau bine întipărite în conștiința germană din secolele XV și XVII, după cum o demonstrează numeroasele hărți și manuscrise ieșite din mâinile măiestre ale tipografilor de atunci. Sarcina generației noastre este de a readuce în conștiința contemporană datele fundamentale ce au marcat reapariția Daciei, ca factor de echilibru în Europa, alături de celelalte entități majore ale continentului.

Pentru orice schimbare de adresă, anunțați redacția ziarului cu cel puțin 4 săptămâni înainte.

Efemeride

Printre multele sale calități și defecte, Dl. Rațiu are și un mare avantaj: imunitatea la ridicol, care este de mare importanță pentru un politician ce vrea să parvină.

Insinuant și labil, plafonat ca intelect, utilizând o demagogie învechită, apologet democratic dar stăpânit de un totalitarism exclusiv, micros ca manifestare dar agresiv ca fond, departe de orice calitate morală - condiție minimă pentru orice pretendent la funcții de conducere - Dl. Rațiu n'a ajuns ca politician nici la treapta agenților electorali de pe vremuri. Răul pe care l-a adus P.N.T.-c.d.-ului este fără precedent în istoria acestui partid și nocivitatea sa nu se rezumă numai la alegerile din 20 Mai. Candidatura sa la președinție, este cântecul de lebădă al istoricului partid.

In P.N.T. au mai fost zguduiri pe timpul "democrației balcanice" din România, când Carol al II-lea a făcut breșe în partid, fie săltându-l pe Costinescu ca prim-ministru, fie depărtându-l pe Vaida-Voevod de Maniu, fie răvășind partidul prin dezertările lui Ralea, Ghelmeceanu sau monstruosul Călinescu, dar personalitatea lui Maniu era ea însăși o garanție prea mare de seriozitate și tărie și partidul a rezistat.

După 1944 s'au desprins din P.N.T. și dr. Lupu - clasic reprezentant al stângii din partid și Anton Alexandrescu, cel care a înființat un alt P.N.T. și a trecut cu semn electoral cu tot în tabăra comunistă a B.P.D., dar triumful în alegerile din 1947, a fost ca niciodată în trecut, în favoarea Partidului Țărănesc. Atunci însă Dl. Rațiu nu era în partid.

Intrarea D-lui Rațiu în P.N.T. - c.d. a adus mai multă pierdere partidului decât toate dezertările anterioare. Nu este de mirare, pentrucă Dl. Rațiu a fost absent la toate marile bătălii ale exilului românesc; dânsul a sabotat cu toate puterile și mijloacele unirea exilului românesc într'un front comun, care s'a concretizat, fără dânsul și în ciuda sa, în Consiliul Național Român și slavă Domnului, că inițiatorul acestei uniri a fost N. Penescu, Secretarul General al P.N.T., pe vremea lui Iuliu Maniu. O, cât de "monarhist" era la ora aceea candidatul din 1990 la președinția României.

După Revoluția din Decembrie, d-l Rațiu a părăsit Londra pentru București, pentrucă Tamisa nu este apă dulce ca Dâmbovița. Spectaculosul bluff din alegerile din 20 Mai nu l-a învățat nimic, pentrucă așa cum am spus mai înainte, este imun la ridicol. Să vedem cum a acționat după aceea.

Aflând de sărbătoarea Romfest '90 din Statele Unite, prezidată în acest an de Părintele Calciu, Dl. Rațiu a fost printre primii care a donat pentru această sărbătoare, un substanțial cec de 500 dolari. Faptă lăudabilă și apreciată ca atare și care a contribuit la o primire frumoasă ce i s'a făcut d-lui Ion Rațiu, când a venit la Romfest '90 la Washington. Cei prezenți au trecut peste toate câte a făcut pe vremuri pentru dezbinarea exilului și l-au primit ca pe un Român care luptă împotriva neocomunismului din țară. I s'a dat și cuvântul - peste rând - și Dl. Rațiu neavând ce spune în fața unui auditoriu select și activ în exil, excelând în banalități a încheiat sentențios: "Am pierdut în alegeri dar am creat un mit" - "Omul cu papillon" (fluture). Ce nostalgii îl vor fi purtat pe Dl. Rațiu către "gulerul Tache Ionescu" sau "cafeaua Marghiloman" de vrea să rămână în istorie doar cu "fluturașul"? Si ce ochi rugători a îndreptat spre pateticul Ion Alexandru când acesta era aplaudat pentru tumultuosul său discurs, "Spune-le că suntem din același partid!"

Intorcându-se însă în țară și întrebat de reporterul săptămânalului "Cațavencu" (cel mai nimerit pentru Dl. Rațiu) despre prezența sa la Romfest '90, Dl. Rațiu răspunde textual: "Mă întrebați de Romfest? Nici vorbă...Acolo la Washington au participat și elemente de dreapta: părintele Calciu, Dl. George Bălașu, acesta din urmă scoate în Canada o revistă, Cuvântul Românesc- cu inflexiuni legionare pe care eu le resping"!. (Părintele Calciu de dreapta a fost președintele Romfestului căruia Dl. Rațiu i-a trimis cecul de 500 de dolari)!!

Aceasta este poziția D-lui Rațiu față de "dreapta".

Să vedem care este poziția sa față de stânga comunistă reprezentată de F.S.N., împotriva căreia a candidat. Citâm din alocuțiunea D-lui Rațiu la Consiliul European dela Strasbourg: "Partidul Comunist a dispărut ca forță politică în întregime...Politica declarată a guvernului nostru (FSN-sic!) este să instaureze o economie integral orientată pe sistemul pieței libere...In România există condiții favorabile pentru atragerea capitalului străin...etc. etc.

Domnul Rațiu pretinde că s'a întors în România pentru a-i învăța pe Români, democrația de tip occidental și a activat în Partidul Țărănesc. După înfrângerea în alegeri, dânsul se consideră că face parte din guvernul fesenist!!!(guvernul nostru). Iuliu Maniu era modelul democrației în România și dacă ar fi declarat că guvernul Petru Groza era guvernul nostru, n'ar fi murit în închisoare și ar fi trăit ca Sadoveanu. "Mon dialul" Rațiu poate spune însă orice, pentrucă este imun la ridicol.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

CAZUL SILVIU BRUCAN

—Ion BOIERU—

Silviu Brucan încearcă să se mențină în actualitate și chiar să se erijeze în consultant de primă categorie în problemele românești. Face declarații, care au o tinctură de scandal și inedit, deși ele, toate, sunt banale și fără nici o nuanță de adevăr sau de elemente noi, prin care s'ar putea lămuri anumite părți obscure ale regimului comunist din ultimii 40 de ani. Brucan este un aventurier politic, dar de calitate inferioară. Acțiunile lui au fost posibile numai într'un regim de dictatură, nu în jocul deschis al cărților date pe masa participanților, pentru a fi dezbătute și analizate. El, adică, s'a ascuns în permanență, pentru a nu i se cunoaște identitatea, decât de un număr limitat de oameni. Si jocurile politice, făcute de acei în serviciul cărora a lucrat, la sugestia și îndrumările lui, nu îl afectau negativ, niciodată, căci nu purtau marca personalității lui.

A fost un aventurier politic, care a făcut mult rău, întregului popor român, încă dela începutul stăpânirii comuniste, după 1945. A intrat la "Scînteia", ziarul oficial al partidului, de unde a dezlănțuit campania de denigrare a tuturor instituțiilor tradiționale, a tuturor personalităților politice, din țară, care au fost creatori de istorie românească, a tuturor valorilor naționale și spirituale, și a oprit procesul de afirmare a aspirațiilor românești, în istorie.

Brucan a fost promotorul distrugerii tuturor tradițiilor naționale și a lărgit platforma de acțiune pentru lichidarea acestora. A jucat toate cărțile politice ale "comitetului central al partidului comunist", și a susținut politica de înșelare a Occidentului, atât a lui Gheorghiu-Dej, cât și a lui Ceaușescu. Dintre toți comuniștii, "lideri" Brucan este acel care poartă vinovăția cea mai mare, de crime și genocid național, deoarece el a fost inițiatorul, și campionul întregii politici de destrămare a întregului național.

De curând, a încercat să apară, ca o victimă a dictaturii lui Ceaușescu, cu dosare ale Securității, din care reiese că a fost urmărit și că i se ascultau conversațiile telefonice, de agenții Securității, fiind suspicionat de către Ceaușescu, de organizarea vreunui complot. Firește, toate astea s'au întâmplat în ultima parte a dictaturii ceaușiste. Si nu este exclus să se fi întâmplat și înainte de ultima perioadă. Dar, nu pentrucă era vorba de Brucan și activitățile lui, ci pentrucă acesta era sistemul comunist, care ținea o strictă supraveghere, nu numai a populației, ci îndeosebi a membrilor de partid.

La birourile comitetului central exista un sistem de control al tuturor mișcărilor pe care le făceau acei de acolo. Orice conversație telefonică a lui Gheorghe Apostol, Miron Constantinescu, Iosif Chișinevschi, Ana Pauker, Alex. Moghioroș, sau chiar Gheorghiu-Dej, era întregistrată. La fel, oricare dintre cei de acolo, făcea o vizită într'un alt birou, era înregistrată ora exactă, la care a părăsit biroul, apoi biroul unde a plecat, cât timp a stat acolo și cu cine s'a întreținut. Deci, supravegherea lui Brucan nu este o noutate, căci acest lucru s'a întâmplat cu toți cei ce au avut o funcție importantă în partid. Brucan știe foarte bine că, atunci când era ambasador la Washington, el era supravegheat de agenți al căror rol nu-l cunoștea nici el însuși, deși erau simpli servitori ai ambasadei. Povestea aceasta a supravegherii lui, a creat-o Brucan numai să facă o diversiune, să atragă atenția tuturor asupra calității lui de victimă, și să se treacă cu vederea faptele incriminatorii ale trecutului său.

Insăși povestea cu găsirea dosarelor, aruncate dela Securitate, într'o magazie oarecare, este o pură invenție mincinoasă. Si chiar dacă ar fi adevărată, ea nu are nici o valoare. Căci dacă au fost găsite "miraculos" dosarele făcute de Securitate împotriva lui, noi suntem absolut siguri că acelea dela Ministerul de Externe, unde după revoluția din Decembrie 1989, a fost stăpân atotputernic Silviu Brucan, și care privesc și conțin rapoartele sale din vremea când era ambasador la Washington, nu se mai găsesc nicăieri. Nimeni nu a afirmat până acum, că au fost aruncate undeva dosarele și arhiva Ministerului de Externe.

Pentru a elucida cazul Brucan, dosarele sale, constituite cu corespondența sa din timpul ședерii în America, vor fi foarte prețioase, și vor lămuri o bună parte din istoria politicii comuniste, din perioada aceea. Ce a mai rămas din aceste dosare ale lui Brucan? Aceasta este problema principală în ceea ce îl privește pe acest aventurier comunist, care a contribuit la structurarea politicii de înșelăciune a comuniștilor din România, al căror dirijor principal a fost chiar el, Silviu Brucan. Tot ce se găsește în aceste dosare ale lui Brucan, este opera lui proprie, nu sunt rapoartele Securității și nici aprecierile altora, ci înseși gândurile, propunerile, informațiile și directivele, ca și măsurile pe care le-a luat sau aplicat, ca să ducă la bun sfârșit programul partidului comunist din România. In cuprinsul acestui program se găsesc ideile și viziunile lui Brucan și planurile lui de distrugere a patrimoniului național românesc. Aceste idei și viziuni ale lui Brucan sunt expresia directă a intențiilor și obiectivelor sale, în forma lor autentică, naturală, fără răstălmăciri și fără adausuri ale altora.Codicil la cazul Brucan.

Cazul lui Silviu Brucan nu este singular. El, însă este cel mai reprezentativ pentru acei vinovați de comunizarea țării și de organizarea programatică a lichidării tuturor valorilor specifice, naționale. El a fost arhitectul politicii de distrugere a culturii, spiritualității și a etnicității românești. Programul întocmit de Silviu Brucan a fost aplicat, aproape literal, dela începutul dictaturii comuniste, de după 1945, el personal a fost implicat ca vioară primă în toate momentele principale ale partidului comunist, în strădania lor de a câștiga bătăliile, atât pe plan intern cât și pe plan extern.

Brucan nu a lipsit dela încercările diplomației lui Ceaușescu de a înșela buna credință a altora, pe plan internațional, nici în ultima fază a vieții sale. Atunci, când Brucan pretinde că era supraveghiat de securitate, pentru conspirația iluzorie, pe care ar fi pregătit-o împreună cu alții, adevărul este cu totul diferit de versiunea lui Silviu Brucan. El a plecat, înainte de revoluția din Decembrie, la New York, cu deplina aprobare a lui Ceaușescu, pentru interese ale lui Ceaușescu, pe care trebuia să-l servească. Fără aprobarea lui Ceaușescu nu putea părăsi țara. Care a fost misiunea lui Brucan? Descoperirile viitoare, ale arhivelor și ale documentelor care vor apărea, vor aduce limpeziri, pe care azi Brucan nu are interesul să le dezvăluie.

Efortul lui Brucan de a alcătui o explicație, după care înainte de Decembrie 1989, el și alții, ar fi participat la o conspirație revoluționară, este ridicolă și neîntemeiată pe documente și pe evidențe. Este o simplă încercare de a camufla adevărul despre propriile sale activități vătămătoare pentru poporul român.

Cazul lui Brucan nu este singular, căci toți membrii comitetului central al partidului comunist din România au fost, in corpore, legați de toate inițiativele, planurile și misiunile pe care și le-a asumat partidul comunist împotriva poporului român, împotriva culturii românești și împotriva idealurilor românești. O mână de vagabonzi irresponsabili, din punct de vedere moral, luați ca persoane, fără personalitate, s'au declarat stăpânii țării și ai destinului ei, și au luat marea decizie de a servi interesele bolșevice ale Moscovei, căci nu aveau nici un fel de legătură intimă cu valorile românești. Erau, cu toții, pârtași ai acelui renumit "lumpen proletariat", care era străin de viața poporului român și a fost importat din alte părți, cu intenția de a destrăma țesătura de viață tradițională a poporului român. Toți acești "lumpenproletari" din comitetul central comunist, vor trebui să dea socoteală în fața unui tribunal național pentru faptele lor. In frunte cu Silviu Brucan.

NOTE SI COMENTARII

SOLJENIȚIN PRECONIZEAZĂ DIZOLVAREA UNIUNII SOVIETICE

Intr'un articol apărut în "Komsomolskaia Pravda" întitulat "cum să revitalizăm Rusia", scriitorul rus Alexandru Soljenițin, deținător al premiului Nobel pentru literatură, discutând în extenso situația din Rusia Sovietică, ajunge la concluzia că, pentru a rezolva problemele economice și politice, este absolut necesară dizolvarea Uniunii Sovietice. Recomandarea aceasta a lui Soljenițin ni se pare nespus de interesantă. Soljenițin - care, se știe, a fost expulzat din țara sa de baștină în 1974 - nu vede o altă ieșire din vacarmul în care se află în prezent Rusia Sovietică. Inglobând în cuprinsul ei diferite naționalități, diferite culturi și chiar diferite rase, cu limba maternă deosebită de cea rusă, este imposibil, crede el, a se ajunge la un alt rezultat în afară de dizolvarea monolitului care este în prezent Uniunea Sovietică. Mai ales în aceste zile de mari și profunde transformări, de reînviere a conștiinței naționale a popoarelor ce o alcătuiesc, popoare ce se mișcă încontinuu, cerându-și dreptul la existență și autodeterminare.

Scrie Soljenițin că Statele Baltice, cele patru Republici Asiatice și Moldova (Basarabia), trebue să se rupă din trupul Rusiei Sovietice, lăsând în urmăle doar statele pur slave care să formeze Marea Rusie: Bielorusia, Ucraina și Cazahstanul cu o populație în majoritate slavă, (peste 50%). Cunoscând însă naționalismul Ucrainienilor, ne îndoim că Ucraina va consimți de bună voie să facă parte din noua Rusie preconizată de el. Teoria ni se pare totuși interesantă și oarecum la ordinea zilei.

Publicarea acestui articol în ziarul "Komsomolskaia Pravda" cu 22 de milioane de cititori și republicarea lui în "Literaturnaia Gazeta" cu alte 4 milioane, desigur că va stârni o adevărată revoluție de gândire mai ales în statele menționate de el. Si la fel, va pune pe gânduri și pe Ucrainienii, care, să ne amintim, în timpul celui de al doilea război mondial, au creat Divizia Vlasov, divizie care a luptat împotriva Rușilor cu o cerbicie de neînchipuit.

Este și rămâne desigur interesant faptul că acest articol a putut să apară în două publicații de mare circulație din interiorul Rusiei. Asta, desigur că se datorează Glasnostului și Perestroicii lui Gorbaciov, care, el însuși se află într'un conflict, ca să nu zicem cumplit război, cu cadrele vechi ale vechilor partizani ai unui comunism închistat. Aceste cadre vechi, aceste oase moarte ale unei ideologii perimate de timp, nu văd, sau dacă văd, se încăpățânează să persiste crezând în marxism-leninism, sau făcându-se a crede, nu de dragul mulțimii flămânde a ciolovecilor, ci mai ales pentru ca ei să nu-și piardă pozițiile și să nu ajungă cumva să stea la coadă, ore la rând, în fața prăvăliilor goale.

Fiind pus în fața unor probleme economice pe care încearcă,dar nu știe cum să le rezolve, datorită unei birocrații aiurite și neroade, Gorbaciov, cu toate puterile nou create pentru el, se află într'o dilemă de nedescris. Se află, pur și simplu, între seceră și ciocan. Strâns cu ușa, asistăm în prezent la cedări din partea lui, cedări de neînchipuit, cedări nevisate doar cu câteva luni mai înainte. Așa e unificarea Germaniei, cu care era de acord în principiu, neavând încotro, cu condiția însă ca ea să nu facă parte din forțele NATO, ceea ce desigur era o absurditate. Pe urmă,chiar în ziua când Germania de Răsărit își înceta existența, a fost anunțată înțelegerea dintre Statele Unite și Rusia Sovietică cu privire la reducerea potențialului de armament din Europa. Adăugând la acestea, părăsirea aliatului de până mai ieri, Saddam Hussein al Irakului și votul pentru a-l constrânge să se retragă din Kuweit din cadrul Națiunilor Unite, votând pentru prima oară alături de Statele Unite, ne putem de seama la ce mare strâmtoare se află în prezent Gorbaciov.

Dacă Gorbaciov a fost sincer sau nu, dacă aceste abdicări au fost făcute cu bune intenții sau dacă a urmărit ceva de care noi nu ne putem da seama,urmează să vedem. Deocamdată însă, și pentru întâia dată, Rusia vrea să apară în rândul țărilor civilizate. Trebue ca Vestul să-l ajute pe Gorbaciov pentru a scoate țara și pe el, din impasul în care se găsesc, se întreba mai deună zi redacția magazinului "Time"? Sau, zicem noi, trebue ca Uniunea Sovietică să se dizolve, cum o preconizează Soljenițin?

In ceea ce ne privește, înclinăm a crede că numai eliberând popoarele și țările pe care încă le subjugă, Rusia, cu adevărat va intra în rândul țărilor civilizate și iubitoare de pace. O condiție pe care Președintele George Bush, va trebui s'o pună lui Gorbaciov. Lumea s'a săturat de promisiunile făcute de conducătorii Rusiei Sovietice, promisiuni pe care nu le-a respectat niciodată în toată istoria ei. E timpul să se treacă la fapte, dovedind astfel sinceritatea muscalilor, care-și schimbă, ca lupul, doar părul, dar nu și năravul.

Nicolae NOVAC

CUVÂNTUL ROMÂNESC
THE ROMANIAN VOICE
P.O. BOX 4217
STATION D.
HAMILTON, ONTARIO
L8V 4L8
CANADA
TELEPHONE:
(416) 387-1832

$ 25 TOATE TĂRILE
CUPON DE ABONAMENT
☐ NOU ☐ REÎNNOIRE
NUMELE DE FAMILIE .....
PRENUMELE .....
STRADA/Nr .....
ORAȘUL ..... STATUL/PROVINCIA .....
COD POȘTAL ..... ȚARA .....